DE H. CATHARINA VAN SIËNA

LEVEN EN BRIEVEN

DOOR S. ERENS-BOUVY

J. J. ROMEN & ZONEN ROERMOND

De Heilige Catharina van Siëna

LEVEN en BRIEVEN (uit het Italiaansch)

door

S. ERENS-BOUVY

Roermond,
J.J. ROMEN & ZONEN.
1909

H. Catharina van Siëna, authentiek portret door Andrea Vanni

Een woord vooraf.

Als een kostbare verrijking onzer Nederlandsche ascetische letterkunde valt, dunkt ons, dit dertigtal uitgelezen Brieven der maagd van Siëna, „wier naam groot en heilig was,” *(1)* te begroeten. Niet alleen toch werd, zoover ons bekend, tot heden nog niets van de vijf deelen, welke hare volledige geschriften in de uitgaaf van Gigli vormen, in onze taal overgebracht, maar ook de wijze, waarop de begaafde vertolkster hare taak heeft opgevat, doen in haar werk de voortreffelijke eigenschappen van het oorspronkelijke herleven: behalve de belangrijkheid der uitgesproken waarheden en het historisch gewicht, ook „de levendigheid van voorstelling’ en „het mooie der taal.”

Eene inderdaad wonderbare verschijning, de H. Catharina, zelfs onder hen, in wie God zich als wonderbaar bij uitnemendheid openbaart! Eene extatische, in den eigenlijken en volsten zin, die tevens blijkt te zijn „een der grootste diplomaten van haar tijd,” den tijd der Pauselijke „gevangenschap” te Avignon, tijd vol verwarring, kuiperijen, bloedige veeten, een der jammerlijke crisissen, door de strijdende Kerk in haar onsterfelijk leven doorworsteld; eene jeugdige, zwakke vrouw — zij stierf ongeveer 33 jaar oud — die bewerkt wat de machtigste persoonlijkheden onder hare tijdgenooten niet vermochten: „Aan de hand der arme Dominikaner-non keert Gregorius Xl naar Rome terug,” *(2)* eene analphabete — eerst op 30-jarigen leeftijd leerde zij langs bovennatuurlijken weg lezen en schrijven — wier geschriften door letterkundigen van alle kleur als „uitstekend proza” worden geroemd; eene gestigmatiseerde, die niet voor 't oog der wereld verborgen blijft in stille cel, maar, op Gods wenk, in ’t openbaar optreedt, rondreist, bandieten bekeert, vorsten verzoent, misdadigers begeleidt op het schavot; een „onwetende”, niet alleen uitschitterend in de kennis van het heilige en goddelijke, maar aan den loop van wereldgebeurtenissen een richting gevend, even heilrijk als onverwacht.

Catharina's grootsche vrouwenfiguur roept als vanzelf eene andere voor den geest, van wier glorieuze Zaligverklaring de echo's der eeuwige Stad nog trillen: *(3)* Jeanne d' Arc, het 19-jarig boerenmeisje van Domrémy, door God verwekt om zijn geliefd Frankrijk te redden uit de hand der overwinnende overweldigers en den wettigen koning te voeren tot zijn kroning te Reims, gelijk Catharina werd gevonden om den Paus te bevrijden en terug te voeren tot zijn erfelijken koningstroon te Rome. Beiden, heerlijke, heilige maagdenfiguren, van nature vertegenwoordigend „het dwaze, het zwakke, het niet-zijnde,” waarvan de Apostel spreekt, maar door God verkoren om het wijze, het sterke, het zijnde, volgens de wereld, te vernietigen, en te verheerlijken, Catharina bovenal zijn liefderijk besturende wijsheid, Johanna zijn triomfeerende kracht.

Het is niet zonder actueel nut in deze dagen, waarin een dwaas „feminisme" streeft naar volkomen gelijkmaking van wat God ongelijk schiep; wezens, bestemd om elkanders aanvulling te zijn, tot elkanders dubbelgangers wil misvormen — het treffende woord van Broere ongedachtig dat „wie met de wetten der natuur wil spelen, het spel verliest” — het heeft zijn nut thans op het ideaal der Christen vrouw, zooals ons dit tegemoet treedt in de geschiedenis der Katholieke Kerk, telkens en telkens weder de aandacht te vestigen; vooral erop te wijzen, welk een afgrond er gaapt tusschen haar, die, als een Catharina van Siëna, Jeanne d'Arc, Teresia, een rol hebben vervuld, gewoonlijk weggelegd voor den man, maar dit niet ondernamen tenzij op ingeving en onder leiding van Boven, en de inderdaad „dwaze maagden” onzer dagen, die door een geheel anderen dan den Heiligen Geest tot haar buitensporige eischen en lachwekkende aanmatigingen worden gedreven.

De hier verzamelde Brieven zijn gericht tot velerlei personen en behandelen stoffen van verschillenden aard, al bevatten zij geen woord, dat niet onmiddellijk of middellijk leidt ter verheerlijking van God. Voor godvruchtige personen zijn uiteraard die, welke rechtstreeks het inwendige leven raken, van het meeste belang. Zij zullen bevinden dat Catharina's ascese slechts

onder anderen vorm het onveranderlijke, wijl in den tegenwoordigen toestand der menschennatuur zelve wortelend beginsel herhaalt: verloochen uzelven, bemin God bovenal en uw naaste om God! Zij predikte dit echter met buitengewone helderheid en diepte en praktische toepasselijkheid.

Moge hare bezielde en bezielende stem dan ook doordringen tot het hart van wie deze bladzijden zullen doorloopen, moge zij dat hart meer en meer doen sterven aan zijn ongeregelde eigenliefde en doen opvlammen in liefde tot God en den naaste: zoo wordt stellig het doel dezer uitgaven het volkomenst bereikt en blijft ons allen, schrijfster en lezer, Catharina's voorspraak en bescherming het veiligst verzekerd.

Oudenbosch, Feestdag der H. Catharina v. Siëna, 30 April 1909,

J. C. ALBERDINGK THIJM, S. J.

(1) Brev. Rom. d. 30 April.

(2) Dr. Schaepman, Schetsen en Beelden. (Tijd, Aug. 1869).

(3) Op 18 April Il.

Inleiding

Voor hen, die deze bloemlezing uit de brieven van de heilige Catharina van Siëna lezen, moge het volgende dienen. Ik heb deze brieven vertaald om de belangrijke waarheden, die er in worden gezegd, omdat zij gezegd worden op een vurige en levendige wijze, om het mooie der taal en om hun historisch belang.

Inderdaad worden alle waarheden, die den mensch moeten leiden in het geestelijk en zelfs in het maatschappelijk leven, hierin geleerd en verklaard. Catharina weet haar begripsvermogen aan te passen aan de plichten en lasten en toestanden van elken rang in de maatschappij, een ieder geeft zij den geschikten raad, wat ook blijkt uit het groote gewicht, dat allen aan hare woorden hechtten. Het zijn geen gecompliceerde zinnen, geen nieuwe gedachtenvondsten, die door Catharina worden aangeboden: eenvoud en nog eens eenvoud is het kenmerk van al haar uitingen, maar daaronder schuilt een ontzettende mystieke kracht; de diepe waarheden van het zieleleven worden door haar klaar en duidelijk gezegd. Dat de eigenliefde de ziel verbittert en haar doet uitdrogen, dat het geduld nooit wordt overwonnen maar de wereld overwint, — want het geduld, hoe men er ook over denke, is geen nederlaag, geen zwakheid, maar kracht en victorie, — zijn uitingen, waarvan men elk oogenblik de waarheid kan ondervinden. Deze dingen heeft Catharina gevoeld als buitengewoon door God geïnspireerde vrouw en zij worden gezegd met een tot passie wordend gevoel, uitgestooten met een vuur, dat dwingt tot luisteren. Laat zij schrijven aan een Paus, een koning, eenige gevangen boeven, een kleermaker, het ís altijd één warme stroom. Hare uitroepen zijn ware hartekreten, zij snikt, schreit en juicht, lijdt en bemint in deze brieven. Wat zij wil zeggen is niet gekleed in woorden lang overdacht en gewogen; door de harmonie van haar innerlijk wezen verkillen en sterven hare gedachten en gevoelens niet eer zij komen aan het licht. om geschonken te kunnen worden aan degenen, die honger lijden en dorst en hare uitingen hebben de bekoring van het onmiddellijke. De gebeurtenissen van het zieleleven gaan haar voorbij als beelden, meestal zeer schoon en juist uitgewerkt, een enkele maal gebrekkig en onlogisch. Zij zijn als kleurige prenten in de rei betoogende en redegevende zinnen.

Haar taal is prachtig, altijd eenvoudig en ongezocht, levendig en eigenaardig. Waarschijnlijk als gevolg daarvan, dat de brieven zijn gedicteerd, dus gesproken, komen zij hardop gelezen het best tot hun recht. Het verschil is aanmerkelijk wanneer men ze voor zich leest of ze hoort zeggen. Vooral in het oorspronkelijke is er een melodie in de taal, die door de schrijvers over de Italiaansche litteratuur, geloovige zoowel als ongeloovige, algemeen wordt erkend. Door alle litteratuurhistorici wordt haar werk als uitstekend proza geroemd en alles samen genomen, hare geschriften zoowel als de invloed door haar uitgeoefend op den gang der gebeurtenissen in Europa, karakteriseeren haar als een zustergeest van Dante en Michel Angelo.

Ook uit een historisch oogpunt zijn hare brieven van groot belang. Er blijkt uit het aandeel, dat zij gehad heeft in den terugkeer van den Paus uit Avignon. Het is bekend, dat onder vele anderen ook Dante en Petrarca alle moeite hebben aangewend om den Paus daartoe te bewegen, maar wat zij niet vermochten te bewerken, is gelukt aan de Maagd van Siëna, wellicht het wonderbaarlijkst van haar wondervol leven. Ook blijkt uit deze brieven haar rol als middelaarster tusschen de oproerige Italiaansche steden en den Paus, als verdedigster van de wettigheid van ’t Pausdom van Urbanus VI tegenover den tegen-paus Clemens VII. Pastor, de geschiedschrijver der Pausen, gebruikt en citeert hare brieven voor zijn groot werk over dit onderwerp.

Van een gewoon menschelijk standpunt beschouwd, zou de groote invloed, dien deze vrouw in zulk een ruimen kring heeft uitgeoefend, niet te verklaren zijn. Noem haar, zooals sommigen deden, een

der grootste diplomaten van haar tijd, ook dan is het raadsel niet opgelost; daartoe is noodig de erkenning van de hoogere macht, die haar beweegt. Hare zending heeft zij onmiddellijk van God ontvangen; geïnspireerd, wetend door haar visioenen, verkondigt zij den menschen Gods wil. Het doel, waartoe zelfs haar geringste woord moet voeren, is God. Zij eischt het hoogste van een ieder en bereikt haar doel, omdat zij zelf het moeielijkste heeft volbracht, het dooden van den eigen wil. Door haar leven wordt in beeld gebracht de groote waarheid van het geestelijk leven, dat offers rijk maken en dat wie alles verlaat, alles wint.

Zij heeft buiten hare brieven, aan personen van alle standen der maatschappij gericht, nagelaten een geschrift, dat heden niet meer in het oorspronkelijk, maar slechts in de Latijnsche vertaling bestaat en tot titel heeft: „Tractaat over de ware volmaaktheid,”” hare afscheidsrede aan hare geestelijke familie, 26 gebeden en haar hoofdwerk, dat eerst den titel droeg: „Della divina doctrina,” en later „Dialoog van de Heilige Catharina,” werd genoemd. Dit werk is niet eigenhandig door haar neergeschreven, maar werd door haar gedurende extasen gedicteerd. Hare complete werken werden uitgegeven door Gigli te Siena van 1707—1726 in vijf deelen, de brieven alleen, door Tomaseo, Florence, bij den uitgever Barbera in 1860.

Er bestaan zeer vele levensbeschrijvingen der Heilige uit vroeger en later tijd. Van de eersten is die van de hand van haren biechtvader Raimondo de merkwaardigste. Dit werk houdt zich alleen met het inwendig leven van Catharina bezig en stipt hare bemoeiingen met de dingen der wereld slechts daar aan, waar het noodig is tot verklaring van sommige gebeurtenissen. Het is met groote waarheidsliefde en nauwgezetheid geschreven. Onder de biografieën van onzen tijd zijn die van Chavin de Malan, van den kardinaal Capecelatro, van een Engelsche abdis van de orde der Dominicanen, genaamd Drane, van den Engelschman Buttler en van den Duitscher Hase de voornaamste. Beide laatsten zijn protestant. Maar welke ook de biograaf moge zijn, de feiten blijven dezelfde en bij aandachtige overweging daarvan, kan slechts een groote bewondering en diepe vereering ontstaan voor de vrouw, die in haar aardsche leven tot zulk een graad bereikte, het schoonste en het moeielijkste, wat de mensch kan volbrengen, namelijk de nauwe vereeniging met God en de geheele overwinning van zich zelve.

Haar leven.

Te Siena in de Ocastraat woonden de ouders van Catharina, Giacomo Benincasa en Lapa. Benincasa was wolverver en behoorde tot den gegoeden burgerstand. Vrouwe Lapa was de dochter van Muzio Piíagenti, een dichter van eenigen naam. Na moeder te zijn geworden van 26 kinderen stierf zij op tachtigjarigen leeftijd als lid der Mantelaten van de Derde Orde van den heiligen Dominicus. Beide ouders waren zeer geachte, brave en vrome menschen. Op grond van ernstige onderzoekingen wordt beweerd, dat de familie Benincasa uit Frankrijk stamt. In 1282 zou een Franschman Tiezzo of Teuzzo naar Siena zijn gekomen en van de Republiek een stuk grond hebben gekocht buiten de muren van de stad. Hij bouwde er verschillende woningen en noemde het Borgo. Hij had twee zonen, de oudste, Bencivenne werd het hoofd van de familie Borghese, de jongere, Benincasa was de overgrootvader van Giacomo, Catharina's vader. Kardinaal Capecelatro, een der biographen der heilige, gaat deze bijzonderheid als ongeloofwaardig voorbij: de Fransche Dominicaan Cartier, die een zeer fraaie vertaling leverde van haar Dialoog en van de volledige brieven neemt ze als bewezen aan. Wellicht zijn beide verdienstelijke mannen hierin een weinig door hunne nationale liefde beïnvloed.

In 1347 werden Catharina en haar tweelingszuster Giovanna geboren, welke laatste zeer spoedig overleed. Catharina groeide op en werd een bijzonder mooi en beminnelijk kind: zij moet iets liefelijks in haar wezen hebben gehad, dat een ieder aantrok. Reeds zeer jong was in haar een buitengewone vroomheid merkbaar; op zesjarigen leeftijd had zij een visioen van Christus op een prachtigen troon gezeten boven de kerk van den heiligen Dominicus. Hij was gekleed in bisschoppelijke gewaden en vergezeld van de heilige Petrus, Paulus en Johannes de Evangelist. Christus hief de hand op en zegende haar. Daarna volgden verschillende andere visioenen. Zoo werd haar op deze wijze het leven van de heilige Vaders in den woestijn getoond en het leven van den heiligen Dominicus. Bezield door hun voorbeeld wilde zij hen navolgen. Zij nam een brood mede, verliet de stad en na een eindweegs te zijn gegaan vond zij een spelonk, waar zij neerknielde en Gods zegen afsmeekte, maar God deed haar kennen dat dit Zijn wil niet was en zij keerde terug naar het huis harer ouders. Op zevenjarigen leeftijd deed zij met het bewustzijn van een volwassene de gelofte van eeuwige zuiverheid. Een tijdlang had zij het voornemen zich in manskleederen vermomd in een Dominicanerklooster te laten opnemen, ten einde in de mogelijkheid te komen het geloof te prediken, maar haar biechtvader bracht haar van deze gedachte af. Daarna verzamelde zij een aantal kleine meisjes om zich heen en sprak haar van vroomheid, versterving en de liefde tot God en begon aldus het ambt, dat God haar had opgelegd.

Na verloop van eenige jaren begon vrouwe Lapa echter ernstig aan het huwelijk harer dochter te denken en wilde haar vóór het twaalfde jaar verloofd zien, maar Catharina wilde van zoo iets niet hooren. Met behulp van eene andere dochter, Bonaventura, die reeds getrouwd was en voor welke Catharina eene bijzondere voorliefde had, haalde de moeder haar over zich iets meer om haar kleeding en opschik te bekommeren. Catharina gaf toe om hare moeder en zuster geen leed te doen, maar later heeft zij strenge boete voor deze, hare zondige ijdelheid gedaan, zooals zij dit noemde en biechtte het verscheidene malen onder heete tranen.

Vrouwe Lapa liet zich niet zoo spoedig uit het veld slaan; zij wilde haar dochter gaarne getrouwd zien met een lid van haar eigen familie, die haar een zeer voordeelige partij scheen en daarom liet zij Catharina niet met rust. Zij riep een Dominicanermonnik te hulp om haar te overreden het aanzoek aan te nemen. Deze sprak lang met het meisje en gaf haar, om haar te beproeven, eindelijk den raad haar mooi bruin haar af te snijden ten einde het aanzoek te ontgaan, hetgeen zij dadelijk deed. Toen keerde de gramschap van de geheele familie zich tegen haar; zij moest de geringste

huiselijke diensten verrichten, werd den geheelen dag met verwijten en onaangename woorden overstelpt, men ontnam haar zelfs het kamertje, waar zij zich terugtrok om te bidden, doch zij verdroeg alles met zulk een groot geduld, dat haar familie langzamerhand tot andere gedachten kwam. Op zekeren dag toen zij zich in het kamertje van haar broeder Stephano had teruggetrokken om te bidden, kwam haar vader binnen. Hij zag zijn dochter neergeknield in gebed en op haar hoofd zag hij een witte duif zitten. Hij vroeg haar van waar die duif was gekomen, maar zij wist niets daarvan en zeide slechts te hebben gebeden.

Toen zij 14 jaar oud was geworden, dacht zij er aan haar gelofte te vervullen zich geheel aan God te wijden. De zalige Raimondo van Capua, haar biechtvader, verhaalt in zijn levensbeschrijving, dat zij op zekeren nacht een droom had, waarin haar verschillende ordestichters verschenen, waaronder de heilige Dominicus, dien zij herkende aan de witte lelie, welke hij in de hand hield. Een ieder van hen vroeg haar welke orde zij wilde kiezen, waarop zij zich naar den heiligen Dominicus wendde en hem te gemoet wilde gaan. Maar hij kwam op haar toe, gaf haar het kleed van de boetende zusters en zeide: „Wees standvastig en heb goeden moed, laat u niet afschrikken door de vele hindernissen, ik heb u lief boven al mijne dochters, eenmaal zult gij dit kleed dragen.”

Den volgenden dag sprak zij haar familie nogmaals van haar gelofte, die op goddelijke ingeving geschied was, zoodat men zich niet meer tegen haar wensch verzette. Een middel wilde haar moeder echter nog beproeven; zij voerde haar naar een zwavelbad aan den voet der Apenijnen gelegen in de nabijheid van Siena en hoopte door het vroolijk gezelschapsleven aan zulk een oord eigen, háar voor een huwelijk te winnen. Echter gebruikte Catharina de heete baden als versterving en de legende verhaalt, dat zij kokend water over haar lichaam liet stroomen en slechts op wonderdadige wijze voor brandwonden behoed bleef.

De wensch van de moeder werd niet vervuld, tot een huwelijk was Catharina niet te bewegen, steeds hield zij haar strenge levenswijze vol, at zeer weinig, geeselde zich voortdurend, sliep slechts korten tijd en op harde planken, droeg een ruwen boetegordel en zelfs ijzeren kettingen, die haar vleesch verscheurden, om door voortdurende boetedoening haar lichaam te overwinnen. Zij hield niet op hare moeder te smeeken te zorgen, dat zij tot de boetende Zusters zou toegelaten worden. Vrouwe Lapa gaf toe en verzocht om de opname harer dochter, maar tot haar groote vreugde weigerde men, daar de Zusters der Derde Orde van den heiligen Dominicus *(1)* slechts weduwen en oudere vrouwen toelieten. In hun huis bewoonde een ieder een eigen kamer en moest geheel zich zelf leiden, daarom namen zij slechts oudere personen op. Catharina bleef dus voorloopig in het huis harer ouders en het gebeurde korten tijd later, dat zij een hevigen aanval van pokken kreeg, gepaard met zware koortsen. Toen de ziekte op het hevigst was, riep zij haar moeder bij zich en zeide, dat indien zij haar weder gezond wilde zien, zij moest zorgen haar het ordekleed te verschaffen, want dat God anders wellicht zou toelaten, dat de moeder haar noch in het tegenwoordige kleed, noch in het ordegewaad langer zou bezitten. Toen begaf Lapa zich nog eens naar de Zusters en smeekte onder tranen om de toelating harer dochter. Zij stemden eindelijk toe, onder de eigenaardige voorwaarde, dat het meisje niet te mooi zou zijn, omdat zij bang waren, dat hun huis door booze tongen in opspraak zou worden gebracht. Zij gingen met Lapa mede om Catharina te zien en waren zoo getroffen over de vroomheid en de wijsheid, die uit haar wezen spraken, dat zij een uitzondering maakten op hun regel en haar in hun huis opnamen. Dit gebeurde in het jaar 1362 toen Catharina vijftien jaar oud was. Het was bij deze Zusters geen gewoonte bepaalde geloften af te leggen, maar Catharina hield zich gedurende geheel haar leven streng aan de drie evangelische raden, de armoede, de zuiverheid en de gehoorzaamheid.

Na haar opname in het huis der Mantelaten trok zij zich geheel van de wereld, zelfs van het verkeer met hare medezusters terug. Zij verliet slechts hare cel om de kerk te bezoeken, verbrak slechts het

stilzwijgen om hare fouten te belijden. Deze levenswijze deed haar groote vorderingen maken in het geestelijke en zij stelde zich voor haar altijd te blijven volgen. Zij werd begenadigd met extazen en visioenen, maar had ook innerlijk veel te lijden en te strijden tegen de vleeschelijke hartstochten. Ook maakte men het haar lastig wegens hare veelvuldige Communieën. Eens wilde een priester haar met opzet een ongeconsacreerde hostie geven; met verontwaardiging wees zij die echter terug.

Bij gelegenheid van een Carnaval had Catharina zeer streng gevast, en toen de feesten daarbuiten op het hoogst waren, verdiepte zij zich in een innig gebed, waarop Jezus haar verscheen en zeide: „Ik wil heden bruiloft met u houden, het zal een waar vreugdefeest zijn.” En de Bruidegom stak een schoonen ring aan haar vinger, dien zij haar geheele leven bleef dragen, doch slechts zichtbaar voor haar alleen. Alle kroniekschrijvers stemmen overeen in het verhaal van deze gebeurtenis; in Siëna werd ter herinnering daaraan aan de gemaskerden verboden op den laatsten carnavalsdag in de buurt van Fontebranda, waar zij zich toen ophield, te komen. Zeer talrijk zijn de schilderijen het mystieke huwelijk van Catharina voorstellend.

Onder meer wordt nog verhaald, dat haar moeder ziek werd en stierf zonder voorzien te zijn van de laatste heilige Sacramenten, waarop de heilige neerknielde en zoo innig tot God bad, dat de doode herleefde. Daarop liet Vrouwe Lapa zich eveneens bij de Mantelaten opnemen en leefde nog verscheidene jaren als lid der orde.

De kunst van het schrijven werd Catharina op een wonderdadige wijze medegedeeld. Zij had in vroeger jaren een poging gedaan om te leeren lezen, maar daar zij er in eenige dagen niet veel mede vooruit was gekomen, had zij het weder laten varen. Op haar dertigste jaar, terwijl zij op het slot vertoefde van een vrome weduwe, Bianchina genaamd, werd haar dit in een visioen geleerd. Tot dusver had zij haar brieven gedicteerd, nu schreef zij dadelijk met eigen hand aan haar biechtvader Raimondo, in welken brief zij onder anderen zegt: „Johannes de Evangelist en Thomas van Aquinen leerden mij in den slaap schrijven.”

De zalige Raimondo verhaalt den overgang van haar afgezonderd en teruggetrokken leven tot haar optreden in de wereld. Christus sprak tot haar: „Open mij door uwen ijver de deur der zielen, opdat ik er kunne binnengaan; open den weg waarlangs mijne schapen hun voedsel kunnen gaan zoeken; open voor mij, voor mijne eer den schat der genade en der waarheid om hem te kunnen uitstorten over de geloovigen. Open mij, mijne zuster door de gelijkvormigheid der natuur, mijne vriendin door de innerlijke liefde, mijne duif door den eenvoud van uwen geest, mijne onbevlekte door de zuiverheid van uwe ziel en uw lichaam.”

Catharina antwoordde: „Ik heb afgelegd het kleed der tijdelijke dingen, hoe zal ik het kunnen hernemen, daar ik het ver van mij heb geworpen; ik heb gezuiverd van het slijk der zonden de voeten van mijne genegenheid, die mij dragen daarheen, waar ik nu ga, hoe zal ik ze weer bevuilen? Ik heb het gezelschap der menschen gevlucht om U te vinden, U die zijt mijn Heer en mijn God. Moet ik, nu ik barmhartigheid heb verkregen, nu ik Uwe genade bezit, niettegenstaande mijne onwaardigheid, dien onvergelijkelijken schat verlaten om mij te mengen in de dingen der wereld, om in mijne onwetendheid terug te vallen en wellicht hatelijk te worden in Uwe oogen? Neen, Heer; Uwe oneindige goedheid zal nooit aan eene ziel iets gebieden, dat haar van U kan scheiden”

„Bedaar, mijne welbeminde dochter, gij moet iedere gerechtigheid voltrekken en mijne genade doen gedijen in u zelve en in anderen. Wel verre van mij van u te willen scheiden, wil ik mij inniger met u vereenigen door de liefde tot den naaste. Gij weet, dat mijne liefde twee geboden heeft: men moet Mij beminnen en den naaste, volgens mijne eigen getuigenis is dit de geheele wet en alles wat de propheten geschreven hebben komt hierop neer. Ik wil dat gij deze twee geboden zult volbrengen.

Gij hebt twee voeten noodig om te loopen en twee vleugels om naar den hemel te vliegen. Gij moet niet vergeten, dat de ijver voor het heil der zielen, dien ik in uwe jeugd in uw hart had gelegd en daarin had ontwikkeld, zoover ging, dat Hij u de gedachte ingaf mannenkleederen te nemen en in een ander land in de orde der Predikheeren te treden om te werken voor de bekeering van den naaste. Dat gij zoozeer hebt verlangd naar het kleed, dat gij nu draagt, was, omdat gij eene bijzondere vereering had voor mijnen getrouwen dienaar Dominicus, die zijn orde voornamelijk heeft gesticht voor het heil der zielen. Waarom u verbazen en u beklagen, nu ik u voer waarheen gij wenscht te gaan sedert uwe kindsheid?”

„Heer, Uw wil en niet de mijne geschiede in alle dingen. Ik ben slechts duisternis en Gij zijt het Licht, ik ben het niet en Gij zijt het Wezen, ik ben de onwetendheid en Gij zijt de Wijsheid des Vaders. Maar veroorloof mij U te vragen, Heer, hoe ik Uw woord ten uitvoer zal kunnen brengen? hoe zou ik, die zoo zwak en zoo ellendig ben, van nut kunnen wezen aan de zielen? Gij weet, dat om vele redenen mijn geslacht zich daartegen verzet. De vrouwen hebben geen gezag over mannen en de welvoegelijkheid verbiedt ons veel betrekkingen met hen te onderhouden.”

„Ben ik niet degene, die de wereld heeft geschapen en gevormd heeft den man en de vrouw? De genade van mijnen geest blaas ik daarheen, waar ik wil. Voor mij bestaat er geen verschil van geslacht of van stand en het is voor mij even gemakkelijk een engel te scheppen als een mier, een aardworm als nieuwe hemelen. Er staat van mij geschreven, dat ik heb gemaakt al wat ik wilde en dat niets mij onmogelijk is, wat de geest kan bevatten. Waarom zoudt gij u dus ongerust maken over het middel? Zou ik er niet altijd een vinden om mijn wil te volbrengen? Ik weet, dat het geen ongehoorzaamheid is maar nederigheid, die u aldus doet spreken en ik wil, dat gij zult weten, dat. in dezen tijd de hoogmoed der menschen zoo groot is geworden, vooral bij degenen, die zich wijs en geleerd wanen, dat mijne gerechtigheid hen niet meer kan verdragen en hen wil vernietigen door een rechtvaardig oordeel; maar daar de barmhartigheid al mijne werken vergezelt, wil ik hun eerst eene heilzame beschaming geven, opdat zij tot erkenning komen en zich vernederen, zooals de Joden en de heidenen, toen ik hun dwazen zond, die ik vervuld had met mijne goddelijke wijsheid. Ja ik zal hun vrouwen geven, van natuur zwak en onwetend maar wijs en machtig door mijne genade, om hunnen hoogmoed te beschamen. Indien zij tot erkenning komen, indien zij zich vernederen en gebruik maken van de leeringen, die ík hun zal aanbieden in deze brooze maar gezegende vaten, zal ik voor hen vol barmhartigheid wezen. Maar indien zij deze heilzame schaamte versmaden, zal ik hun zooveel vernederingen zenden, dat zij ten spot zullen zijn aan een ieder. Dat is de rechtvaardige kastijding, waarmede ik de hoogmoedigen tref. Hoe meer zij zich willen verheffen, hoe meer ik ze neerdruk dieper dan zij zelve. Wat u betreft, aarzel niet mij te gehoorzamen, want ik wil, dat gij ín het openbaar zult verschijnen. Ik zal u overal vergezellen, ik zal voortgaan met u te bezoeken en ik zal u besturen in alles, wat gij zult moeten doen.”

Dit gesprek met Christus is het begin van haar optreden in de wereld. Zij nam daarna op Zijn uitdrukkelijk bevel deel aan de maaltijden met haar familie en bracht iederen dag geruimen tijd door in het huis harer ouders, waar zij geringe huiselijke diensten verrichtte, ook besteedde zij veel tijd aan het verplegen van zieken; later werd het ouderlijk huis haar vaste woonplaats.

Een der treurigste verschijnselen in Italië waren de familieveten, waardoor veelal de vrede werd vernietigd van een geheele stad of streek. Catharina legde er zich op toe de vijandelijke familieën met elkaar te verzoenen en zij slaagde daarin altijd. Langzamerhand begon een ieder hare bemiddeling in te roepen en tegen haar gloeiende liefde en welsprekendheid, gesteund door den bijstand van God was niemand bestand. Zoo verzoende zij de familie van Stephano Macconi, een harer meest beminde leerlingen, met de Rinaldini en de Tholomei op de volgende wijze.

Er waren reeds schikkingen gemaakt ten einde den vrede te verkrijgen, maar op het beslissende oogenblik weigerden de leder der laatstgenoemde families, die veel machtiger waren dan de Macconi, deze laatsten, zoowel als Catharina te ontmoeten. Nauwelijks had zij dit vernomen of zij riep uit: „Zij willen niet naar mij luisteren, dan zullen zij naar God luisteren," en oogenblikkelijk begaf zij zich naar de kerk, waar de bijeenkomst zou plaats hebben en waar Stephano, zijn vader Conrad en zijn andere bloedverwanten tegenwoordig waren. Zij plaatste zich voor het hoofdaltaar en begon vurig te bidden. Terwijl zij gedurende dit gebed in extase geraakte, kwamen degenen, die zich niet wilden verzoenen de kerk binnen zonder iets van elkander te weten, gedwongen door een innerlijken aandrang. Op het oogenblik, dat zij in Catharina's tegenwoordigheid kwamen en, zooals zij later verklaarden, van haar aangezicht een hemelsch licht zagen stralen, voelden zij zich overwonnen. Zij wendden zich tot haar, waarop zij tot zich zelve kwam, en zij belastten haar met de regeling der voorwaarden en weldra omhelsden allen elkander en vroegen elkander vergiffenis.

Menigvuldig zijn dergelijke voorvallen in haar leven en zoo groeide haar invloed meer en meer aan, dien zij in de steeds opnieuw ontbrandende burgertwisten aanwendde om vrede te stichten. In het jaar 1368 had de partij van den adel de zoogenaamde Twaalf van de volkspartij, die op dat oogenblik de macht in handen had, van de regeering verwijderd. De burgeroorlog duurde geruimen tijd, eerst den 30sten Juni 1369 werd door bemiddeling der Florentijnen de vrede gesloten. Als gevolg der burgertwisten brak een ernstig oproer uit onder de wolwerkers, die door hun buitensporige eischen dit bedrijf ten gronde richtten. De familie Benincasa verloor haar fortuin en de broeders van Catharina gingen zich te Florence vestigen. Door deze geldelijke verliezen van haar familie verloor Catharina niets van haar aanzien; zij bleef overal en altijd werken voor vrede en verzoening uit zuivere liefde tot God en den naaste; op heldhaftige wijze verpleegde zij de lijders gedurende een vreeselijke pestepidemie, die over Italië uitbrak, haar naam werd in wijden kring bekend, haar tusschenkomst steeds meer en meer ingeroepen en weldra was zij in correspondentie met de voornaamste burgers van Florence, Pisa, Lucca, Voltero, Foligno en Bologna. De juiste datum, waarop zij in de onmiddellijke aangelegenheden van den Heiligen Stoel werd gemengd, is niet bekend; sporen van briefwisseling met Urbanus V zijn niet gevonden, met Gregorius XI is zij reeds spoedig na zijn troonsbestijging in correspondentie getreden en met Urbanus Vl is zij tot aan haren dood in nauwe betrekking gebleven. Zij had een zeer juisten blik op de kerkelijke en politieke toestanden van haar tijd en met groote scherpzinnigheid gaf zij steeds de juiste geneesmiddelen aan.

Het einde der 14de eeuw was een tijdperk van zedenbederf en geestelijken achteruitgang in alle standen. De zwarte pest, die in die tijden midden-ltalië verwoestte, werd algemeen als een gerechte straffe des hemels beschouwd. Vooral te betreuren is het, dat het heerschende zedenbederf evenzeer onder de priesters was verspreid als onder de leeken, een toestand waartegen Catharina herhaaldelijk opkomt door bittere verwijten en door roerende smeekingen. Een tweede bron van ellende was het verblijf der Pausen te Avignon. Italië werd verscheurd door onderlinge twisten, verwoest door de benden der condottieri, die zich beurtelings aan elke stad of partij verhuurden om hunne veten te beslechten. De Pauselijke gouverneurs, legaten genaamd, waren Franschen en hoewel onder hen voortreffelijke mannen waren en de wetten, waarnaar in de Pauselijke staten werd geregeerd, milder waren dan die der meeste republieken, was het bijna onvermijdelijk, voor deze gouverneurs, door hunne onbekendheid met de taal en de plaatselijke gebruiken, een zoo licht Ontvlambaar volk als de Italianen niet herhaaldelijk te kwetsen. Daarbij was het gedrag van velen van hen zeer betreurenswaardig. De Heilige Antoninus zegt daaromtrent in zijn kroniek: „Zij regeerden met een haast onuitstaanbaren hoogmoed, zij zochten niet slechts de Pauselijke maar ook de vrije steden te regeeren, zij deden meer moeite om den oorlog te doen voortduren dan den vrede. Italië was vol vreemdelingen, met groote kosten bouwden zij vestingen, niet om de steden te beschermen, maar om ze in een harde afhankelijkheid te houden. Zij waren gehaat door degenen, die zij bestuurden en hunne buren waren bevreesd voor hen." Daardoor had onder Gregorius Xl in

Italië een vernieuwing van den nationalen geest plaats, waarbij men zich eenparig keerde tegen de Provencalen, die overal de goede regeeringsposten bekleedden.

Een van de ergste vijanden van den Heiligen Stoel was Barnaba Visconti, heer van Milaan. Reeds door Urbanus V geëxcommuniceerd ontmoette hij op de brug van den Lambro de legaten, die de bullen van excommunicatie overbrachten. Onder bedreiging hen in het water te zullen laten werpen, indien zij hem niet gehoorzaamden, deed hij hun de bladen perkament opeten, waarna hij de Pauselijke gezanten in het wit liet kleeden en aldus door de straten van Milaan voeren. Tegen den aartsbisschop van Milaan, die zich tegen zijn grillen verzette, zeide hij: „Weet gij niet, dat ik op mijn eigen grondgebied paus, keizer en koning ben, en dat God zelf hier niet iets zou kunnen doen, wat ik niet hebben wilde?" Ook Gregorius had hem in den ban gedaan en hem later den oorlog verklaard. Daar de Paus een bondgenootschap sloot met den Keizer, den koning van Hongarije en de koningin van Napels en den gevreesden condottiere John Hawkwood in zijn dienst nam, zocht Visconti een wapenstilstand te verkrijgen, waar het voorloopig bij bleef. Deze vijand van den Paus zocht overal de ontevredenheid, ontstaan door het gedrag der Pauselijke legaten, te vermeerderen. Hij liet het gerucht verspreiden, dat de Paus zich wilde meester maken van Toscane, de legaat van Perugia, Gerard du Puy werd beschuldigd samen te spannen met het machtige geslacht Salembeni, ten einde de volksregeering, die op dat oogenblik ín Siena aan het bestuur was, af te zetten. Een groote hongersnood, gevolgd door de verschrikkelijke pest, had Toscane gedurende de jaren 1373 en 1374 ontvolkt. De legaat van Bologna verbood den uitvoer van graan, waarschijnlijk uit vrees in zijn eigen district daaraan gebrek te krijgen, een maatregel evenwel, die het volk zeer verbitterde. Eindelijk deed de bende van John Hawkwood, die gedurende den wapenstilstand door Gregorius XI ontslagen was, op eigen gelegenheid een inval in Toscane, zijn lieden verwoestten de velden en trokken op tot de poorten van Florence. De Florentijnen schreven dit alles ten onrechte toe aan den legaat, zij kochten Hawkwood af met een groote som geld, verzekerden zich van zijne medewerking en verklaarden den oorlog aan den Paus. Het volk bestormde kerken en kloosters, vermoordde de inquisiteurs, verklaarde de geestelijkheid vijand van het algemeen welzijn en er werd besloten dat het wereldlijk gezag de kerkelijke zaken zou regelen.

De zachtzinnige Gregorius Xl was zeer bedroefd toen hij deze gebeurtenissen vernam. Hij gaf bevel graan uit den Kerkelijken Staat naar Florence aan te voeren, maar de kardinaal de Saint-Ange, Guillaume de Noëllet weigerde de hem gezonden pauselijke bullen te lezen en handhaafde de genomen maatregelen. Toen kende de woede der Florentijnen geen grenzen. Men maakte zich meester van den persoon van den prior der Karthuizers, die de waardigheid van pauselijk Nuntius bekleedde, en deed hem de vreeselijkste folteringen ondergaan. Hij werd op een wagen rondgevoerd en levend gevild te midden van het gejouw der menigte. De beulen wierpen aan de honden de lappen van zijn vleesch toe en begroeven hem terwijl hij nog ademde. Toen werd een nieuwe regeering uit de bekwaamste en hevigste Ghibelijnen gekozen, de acht leden, die deze regeering vormden, werden ironisch *de acht heiligen* genoemd om de gewelddadigheden en de heiligschennissen, die zij bedreven hadden en men stelde een tweede comitee samen, dat naar buiten moest werken om den opstand overal te bevorderen. De leden van dit comitee zonden door geheel Italië afgezanten met een roode vlag, waarop het woord *vrijheid* stond. Zij spoorden overal het volk aan het juk der vreemdelingen af te schudden en verklaarden een ieder, die tegen de Kerk opstond, vriend en bondgenoot van Florence. Het oproer verspreidde zich, de legaat van Perugia werd genoodzaakt te vluchten, die van Bologna werd gevangen genomen en tegen het einde van 1375 had de Heilige Stoel tachtig steden en vestingen verloren.

Al deze rampen, die de kerk troffen, waren voor Catharina als slagen van persoonlijk leed, maar hoezeer zij haar ook deden lijden, geen oogenblik verloor zij in de algemeene verwarring haar juisten blik op de tijdsomstandigheden en onophoudelijk bleef zij aandringen op de drie dingen, die

zij als de eenige geneesmiddelen tegen al deze kwalen beschouwde nl. de hervormingen van de kerkelijke toestanden, de terugkeer van de Pausen naar Rome en een kruistocht, welke de strijdende elementen zou vereenigen in een heiligen oorlog tegen de Turken, die reeds de grenzen van Hongarije verontrustten. Zij bleef geruimen tijd te Pisa en te Lucca om deze steden aan te sporen trouw te blijven aan den Paus. Naar alle zijden schreef zij vermanende brieven ook aan Gregorius XI, waarin zij bij hem vooral aandringt op zachtheid in zijn optreden tegen de oproerige steden en op de drie zoo vurig gewenschte dingen. Eenige harer leerlingen brachten deze brieven naar Avignon en moesten den Paus op de hoogte brengen van den waren toestand in Italië. Daar Gregorius een zachtmoedig man was en geneigd tot den vrede, zond hij drie afgevaardigden naar Florence, met voor deze stad voordeelige vredesvoorstellen; de goedgezinde burgers aldaar wilden dadelijk toestemmen, maar de beruchte *Acht van den Oorlog*, bevreesd door den vrede hun gezag te verliezen, gaven aan den aanvoerder, Antonio Bruscoli, bevel om naar Bologna op te trekken, waarop deze de stad binnendrong en er een oproer deed ontstaan; de pauselijke troepen werden verjaagd en de legaat gevangen genomen, waardoor de vredesonderhandelingen afgebroken werden. Weer wendde Catharina al haren invloed aan, schreef aan hare vrienden te Florence, zond Raimondo van Capua daarheen om de gemoederen te doen bedaren en bracht het zoover, dat de Florentijnen dezen priester naar den Paus zonden met een brief van Catharina, waarin deze weder hun voorspreekster was. Nogmaals luisterde Gregorius naar Catharina tegen zijn andere raadgevers in, deed alle vijandelijkheden ophouden en daagde de Florentijnen voor zijn rechterstoel om verantwoording te doen wegens de gepleegde gewelddadigheden. De Acht zonden inderdaad drie gezanten naar Avignon, maar deze, zonder hun eigen schuld te bekennen,
klaagden op hoogen toon de legaten aan op wie zij alle schuld wierpen. Dit kon evenwel de bedreven gruwelen niet goed maken, de meerderheid der kardinalen was voor den oorlog en zoo werd deze verklaard en de excommunicatie over Florence uitgesproken. De gezanten dezer stad waren daarbij tegenwoordig en hun hoofdman, Donato Baradori, wierp zich languit vóór het kruisbeeld op den grond neder en riep uit: „Ik beroep mij op U, mijn God, wegens dit onrechtvaardig oordeel van uwen Stedehouder, wanneer Gij op den jongsten dag zult komen om de wereld te oordeelen en geen onderscheid van personen zult maken. Verdedig onze republiek tegen den banvloek van den Paus.”

De uitwerking der excommunicatie was verschrikkelijk voor de Florentijnen, hun handel verliep, hun crediet was verloren in alle steden van Europa. In de middeleeuwen werden de goederen der geëxcommuniceerden als vogelvrij beschouwd en de schuldenaars weigerden hun te betalen. Deze onhoudbare toestand bracht de gemoederen te Florence aanmerkelijk tot bedaren, de vredespartij kreeg meer invloed en de Acht, die nog steeds de stad regeerden, moesten er wel in toestemmen nogmaals afgezanten naar den Paus te zenden. Daar sedert den terugkeer van Baradori de gewelddadigheden tegen de Kerk in Florence nog waren toegenomen, zouden de gezanten dezer stad bezwaarlijk gehoor krijgen bij den Heiligen Stoel en in dien nood riep men Catharina te hulp en vroeg om hare bemiddeling. Zij had te Pisa de stigmata ontvangen en haar lichaam was bijna bezweken onder deze aanraking van de hand Gods, maar de tranen en gebeden van hare leerlingen hadden de verlenging van haar aardsche leven mogen verkrijgen. Op haar gebed waren de wonden gedurende haar leven onzichtbaar, hoewel zij haar zeer hevige pijnen veroorzaakten en slechts na haren dood traden zij voor iedereen zichtbaar te voorschijn.

Voor de eer van God en het heil der Kerk stemde zij dadelijk toe ín het verzoek der Florentijnen en wijdde zich met bovenmenschelijke liefde en zelfopoffering aan hare taak. Zij begaf zich onmiddellijk naar Florence, waar de magistraten der stad haar met eerbewijzen te gemoet kwamen en haar in dringende woorden hunne belangen toevertrouwden. De toestand leverde de grootste moeielijkheden op, daar de vroegere oorlogspartij, die slechts in schijn voor den vrede was alles deed om dezen te verhinderen. Catharina sprak verscheidene malen in het openbaar en spoorde de

bevolking tot nederigheid en zachtmoedigheid aan; tegelijkertijd schreef zij aan den Paus, maar de Florentijnen drongen er op aan, dat zij zelve naar Avignon zou gaan om hunne belangen voor te staan. Zij antwoordde: „Ziet, mijne Heeren, indien gij het voornemen hebt u werkelijk te vernederen, indien gij wilt, dat ik u aan uwen Vader zal voorstellen als kinderen onderworpen tot aan den dood; indien gij daarin toestemt, zal ik geen enkele vermoeienis vreezen, maar indien dit niet zoo is zal ik niet vertrekken." Allen stemden met vreugde hierin toe en Catharina vertrok naar Avignon. In dienzelfden tijd trok een pauselijk leger onder aanvoering van den kardinaal Robert de Genève, den lateren tegenpaus Clemens VII, tegen Florence op. De Fransche kardinalen hadden den oorlog doorgedreven, in welken strijd een troep huurlingen, die de grootste kracht van dit leger uitmaakten, vreeselijke gruwelen bedreven, waardoor het oproer steeds feller brandde,

Den 18den Juni 1376 kwam Catharina te voet met eenige leerlingen te Avignon aan, waar de Paus haar een goede woning deed aanwijzen, voorzien van een fraaie kapel. Twee dagen na haar aankomst werd zij door Gregorius XI in een plechtige audientie ontvangen, waar zij de zaak van Florence zoo welsprekend bepleitte, dat de Paus, zooals Broeder Raimondo, die er bij tegenwoordig was, verhaalt, haar zeide: „Opdat gij zien zult, dat ik den vrede wil, leg ik eenvoudig dezen vrede in uwe handen, draag intusschen zorg voor de eet van de Kerk, die u is toevertrouwd."

De regeeringspartij in Florence was het echter niet te doen om den vrede, zij had slechts om het volk tevreden te stellen Catharina gezonden en de afgevaardigden, die haar volgens afspraak zouden volgen, bleven achterwege. De Paus zeide meermalen tot haar: „Geloof mij Catharina, zij hebben u bedrogen en zij zullen niemand zenden of wanneer zij een gezantschap sturen, dan zal het geen last hebben om vrede te sluiten." Inderdaad had na Catharina's vertrek de oorlogspartij de vijandelijkheden tegen de geestelijkheid nog verscherpt ten einde den vrede onmogelijk te maken. Eindelijk kwamen de gezanten te Avignon aan maar weigerden met Catharina te onderhandelen, waardoor een verzoening niet tot stand kon komen. Het streven der regeering van Florence was, door het oproer tot het uiterste door te drijven, den Paus van zijne wereldlijke macht te ontblooten, teneinde vrijheid te hebben om te doen en te laten wat hun goeddacht.

Nu de zaken van Florence voor het oogenblik moesten blijven rusten, wijdde Catharina al hare krachten aan de verwezenlijking van de drie dingen, welke zij zoo vurig wenschte. Zij had den Paus bij den eersten aanblik voor zich gewonnen, maar vele leden van het hof twijfelden nog aan de echtheid van hare deugden. De drie voornaamste kardinalen ondernamen het haar te ondervragen ten einde hare onkunde te bewijzen, maar weldra waren zij verrukt over haar verstand, hare wijsheid en hare deugden. Een nicht van den Paus, de jonge vrouw van Raymond de Turennes, die weigerde aan de echtheid van hare extases te gelooven, stak haar na de Communie, toen de heilige in extase geraakt was, herhaaldelijk met een stopnaald in de ongeschoeide voeten, zoodat het bloed eruit stroomde; Catharina bemerkte het eerst toen zij op wilde staan en een hevige pijn in de voeten gevoelde. Dit voorval, in de stad bekend geworden, droeg er nog toe bij om haar aanzien te vermeerderen.

Gregorius ging op alles in wat Catharina verlangde, hij deed haar verscheidene malen in het voltallige consistorium spreken en toen zij bij zulk een gelegenheid klaagde over de weelde en de verkeerdheden van het pauselijk hof, en hij haar vroeg: „Hoe hebt gij in zulk een korten tijd kunnen te weten komen wat hier omgaat?" richtte zij zich op uit haar nederige houding en zeide vol waardigheid: „Voor de eer van den almachtigen God moet ik zeggen, dat toen ik nog te Siena was, ik beter de Zonden kende, die bedreven worden aan dit hof, dan degenen, die ze bedreven en die ze nog iederen dag bedrijven." Onder den invloed van Catharina helde Gregorius over tot het uitvoeren van hetgeen hij in stilte zelf steeds als zijn plicht had beschouwd, namelijk de terugkeer naar Rome, maar telkens stelde hij zijn vertrek uit. De voorspellingen door de heilige Brigitta aan zijn

voorganger Urbanus V gedaan en die op zulk een verschrikkelijke wijze in vervulling waren gegaan, hadden hem angstig gemaakt zonder hem de kracht te geven geheel alleen door te drijven, wat hij als het goede beschouwde, want de Fransche kardinalen, een-en-twintig in getal en alle beambten van het hof verzetten zich heftig tegen het vertrek uit Avignon. Een leven van ballingschap in een door oproer en oorlog geteisterd land lokte hen niet aan, zoodat Gregorius onder den druk dezer omstandigheden zijn vertrek steeds uitstelde. Hij was een zeer rechtschapen, vroom, zachtmoedig en geleerd man, maar van een eenigszins wijfelend karakter; ook had hij in hooge mate een zwak voor zijn familie, een eigenschap, die bij het ambt, dat hij bekleedde, licht tot partijdige bevoordeeling kon leiden. Hij was van een wankelende gezondheid. tenger en klein van gestalte. Le pape, zegt de kroniekschrijver Froissart, était de petite complexion. Op zekeren dag vroeg hij nogmaals Catharina om raad aangaande zijn terugkeer naar Rome, maar zij verontschuldigde zich met groote nederigheid, zeggende, dat het haar niet paste den stedehouder van Christus raad te geven. De Paus antwoordde: „Ik vraag u niet om raad, maar om mij den wil Gods te doen kennen;” en daar zij nog aarzelde gebood hij haar in naam der gehoorzaamheid hem te zeggen of zij den wil Gods omtrent deze zaak kende. Toen boog zij het hoofd, zeggende: „Wie kent beter den wil van God, dan Uwe Heiligheid, die zich door een gelofte gebonden heeft naar Rome terug te keeren?” Inderdaad had de Paus vóór zijn verkiezing in het geheim deze gelofte gedaan. Bij de woorden van Catharina was hij zoo getroffen, dat hij op dat oogenblik tot den terugkeer besloot. Tot het laatst bleef zij strijden tegen de intrigues en komplotten, die gesmeed werden om den Paus van zijn besluit af te brengen; alles werd daartoe in het werk gesteld, men schreef zelfs een brief, waarin Gregorius werd gewaarschuwd voor het gevaar van vergiftiging door de Italianen en men zond hem dit valsche stuk als komende van een heilig man. Catharina verliet Avignon slechts éénige dagen vóór het vertrek van den Paus. Bij het verlaten van het Pauselijk paleis, wierp de oude vader van Gregorius zich voor dezen neder op den drempel en weeklagende bezwoer hij hem, dat hij alleen over het lichaam zijns vaders het paleis zou kunnen verlaten; maar de zoon, op dat oogenblik slechts Paus, antwoordde: „God heeft gezegd, gij zult over adders en basilisken wandelen,” en hij schreed verder en overwon aldus de stem van zijn eigen bloed en volgde den weg van zijn Pauselijke plichten.

Catharina ging over Toulon, waar zij op wonderdadige wijze een ziek kind genas, naar Genua om daar Gregorius wederom te ontmoeten. Door tegenspoed op de reis was hij opnieuw aan het wankelen gebracht ín zijn voornemen en hoewel de kardinalen daar gretig gebruik van maakten om hem aan te sporen naar Avignon terug te keeren, wist zij hem opnieuw in het goede te versterken, waarop Gregorius zijn reis naar Rome voortzette en Catharina naar Siena terugkeerde. Toch bleef zij den Paus steunen door hare brieven en door hem Broeder Raymondo te zenden ten einde hem met zijnen raad bij te staan. Eindelijk trok Gregorius op den 17den Januari 1377 Rome binnen, maar hoewel de inwoners hem met vreugde ontvingen, scheen hem het verblijf in de Heilige Stad een ballingschap. Als Franschman bijzonder gehecht aan zijn geboortegrond en aan zijn Fransche omgeving, viel het hem reeds bijzonder zwaar in een vreemd land te moeten leven, te midden van een volk, welks taal hij niet verstond, maar buitendien had hij een gemakkelijk leven aan een schitterend hof, prijsgegeven voor een leven vol zorgen en dreigende gevaren. De oorlog met Florence duurde nog steeds voort met afwisselend geluk voor beide partijen. De wilde Bretagners, onder aanvoering van den kardinaal van Genève, verwoestten en plunderden het land. Steeds meer steden maakten zich los van het pauselijk gezag en de opstandelingen behaalden verscheidene overwinningen. Catharina, die zich na haar terugkeer uit Avignon te Siena had teruggetrokken, smeekte opnieuw den Paus om den vrede. Gregorius had reeds van Avignon uit de Florentijnsche gezanten te Rome ontboden, maar hoewel deze inderdaad aldaar verschenen, was de uitkomst dezelfde geweest als de vorige maal. Nu gaf de Paus wederom toe aan de smeekingen van Catharina en zond twee kloosterlingen naar Florence om de onderhandelingen opnieuw aan te knoopen, Catharina schreef aan de Florentijnen en zond haar leerling, Stephano Macconi, om hun woorden

van vrede en verzoening over te brengen, maar alles was te vergeefsch. De Acht van den Oorlog, die nog steeds de macht in handen hadden, onderhielden zorgvuldig den geest van den opstand bij het volk. Reeds 17 maanden drukte het interdict op Florence, de magistraten gaven bevel, dat men zich niet meer zou storen aan de excommunicatie en dat de kerkelijke diensten zouden gehouden worden als vroeger, de priesters, die dit weigerden werden mishandeld, de kloosters, die niet gehoorzaamden moesten duizend goudguldens boete betalen. In den eersten tijd scheen de vrede onmogelijk en toch kwam hij tot stand door tusschenkomst van Catharina. De Paus koos haar als laatste redmiddel, hij zond haar naar Florence met de noodige volmacht als legaat van den Heiligen Stoel om den vrede te sluiten. Haar tegenwoordigheid veranderde onmiddellijk den stand der zaken in de oproerige stad; den eersten dag van haar verblijf aldaar sprak zij driemaal in het openbaar en wist de harten zoozeer te treffen, dat men tot de gehoorzaamheid terugkeerde en het interdict opnieuw eerbiedigde. Vervolgens wijdde zij al hare krachten aan de vredesonderhandelingen.

Niettegenstaande den opstand waren de Welfen en Gibelijnen elkander steeds zeer vijandig gezind. Daar van de laatsten voor den vrede niets te verwachten was, trachtte Catharina zich met de voornaamsten der eerstgenoemden te verstaan, wat ten gevolge had dat eenigen der hevigste Gibelijnen uit de regeering verwijderd werden, zoodat het uitzicht op den vrede gunstiger werd. Daar door de Welfen evenwel niet alleen de vrede maar ook allerlei persoonlijke oogmerken werden nagestreefd, slaagden de Gibelijnen er in een hevig oproer te doen ontstaan, waarbij verscheidene leden der tegenpartij uit de stad werden verdreven en hunne huizen in brand werden gestoken, Catharina ontkwam nauwelijks aan den dood en moest Florence verlaten. Toen de stad eenigszins tot kalmte was gekomen keerde zij daarheen terug. Gedurende dezen tijd was Gregorius XI gestorven; zij zond een gezantschap aan zijn opvolger Urbanus VI en smeekte in een brief in roerende woorden om den vrede. De Paus gaf gehoor aan haar bede, de vrede werd gesloten en sedert dien bleven de Florentijnen steeds trouw aan den Heiligen Stoel.

Na dezen grooten dienst aan de Kerk bewezen te hebben, trok Catharina zich wederom te Siena terug. In dezen tijd dicteerde zij aan hare leerlingen gedurende hare extases haren Dialoog, maar die tijd van rust zou niet lang duren, haar wachtte nog de taak het schisma te helpen bestrijden.

Urbanus VI, kardinaal Prignano, aartsbisschop van Bari, was na den dood van Gregorius Xl tot Paus gekozen. Hij stond bekend als een geleerd en rechtvaardig man, van een onberispelijken levenswandel; hij was zeer streng voor zich zelf, daar zijn bezigheden hem daartoe des daags weinig tijd lieten, las hij des nachts de H. Schrift. Onder zijn kleederen droeg hij een haren boetekleed en steeds hield hij zich stipt aan de kerkelijke vastenvoorschriften. Algemeen koesterde men groote verwachtingen van den nieuwen Paus, de Italianen waren met hem ingenomen omdat hij een landgenoot was en om zijn eerlijk karakter, en om zijn langdurig verblijf te Avignon werd hij door de Fransche kardinalen bijna als Franschman beschouwd. Evenwel duurde deze algemeene tevredenheid niet lang, de Paus had te veel de gebreken van zijn goede eigenschappen. Even gestreng voor anderen als voor zich zelven, trad hij dadelijk na zijne troonsbestijging geducht op tegen de aanwezige kardinalen en bisschoppen, van berispende woorden ging hij over tot harde maatregelen. Het was onvermijdelijk, dat zijn beste en edelste bedoelingen miskend werden door zijn volslagen gemis aan takt. Door dit optreden werden eerst de Fransche kardinalen, later ook de meeste andere van getrouwe aanhangers verbitterde vijanden. Om Urbanus op zijde te kunnen zetten gaven de Fransche kardinalen voor bij de Pauskeuze onder den druk van vrees voor het volk te hebben beslist en verklaarden op dien grond de verkiezing onwettig. Zij kozen als tegenpaus een Franschman, den kardinaal Robert de Genève, die poogde zich door het geweld der wapenen staande te houden. Alle goedgezinden echter, die den loop der zaken te Rome hadden meegemaakt, zooals de kardinaal Tebaldeschi o.a. hebben steeds getuigenis afgelegd voor de wettigheid der keuze van Urbanus VI. Catharina bestreed het Schisma zooveel in haar macht was; zij schreef aan de

vorsten van Europa, aan de regeeringen en de voornaamste burgers der Italiaansche steden en aan de afvallige kardinalen zelve. Zij had dadelijk het karakter van den nieuwen Paus begrepen, steeds zocht zij hem zijn te groote hardheid te doen afleggen, zij gaf hem wijzen raad en indien hij dien altijd had opgevolgd ware het schisma waarschijnlijk geheel te vermijden geweest. Urbanus gebood haar naar Rome te komen, op welk bevel zij onmiddellijk Siena verliet gevolgd door een kleine troep getrouwen, hare geestelijke kinderen. Den 28sten October 1378 kwam zij te Rome aan en betrok een huis in de Via Santa Chiara, waar zij met hare volgelingen een kleine gemeenschap vormde, wier leden door aalmoezen in hun onderhoud voorzagen en den tijd doorbrachten met gebed en goede werken.

De Paus was zeer verheugd over de tegenwoordigheid van Catharina in Rome, dadelijk na haar komst gebood hij haar te spreken in een vergadering der nieuwbenoemde kardinalen, waar hij zelf tegenwoordig was en bij die gelegenheid het schisma te behandelen. Hare woorden hadden een groote uitwerking en verheugd riep de Paus uit: „Ziet gij broeders, hoe zeer onze vrees ons schuldig doet zijn in het oog van God! Deze kleine vrouw maakt ons beschaamd. Als ik haar klein noem, is dat niet uit minachting, maar om te herinneren aan de natuurlijke zwakheid van hare sekse en voor onze eigen leering. Het zou natuurlijk zijn, dat zij zou vreezen wanneer wij geheel en al gerust waren, maar nu wij sidderen, zie, is zij standvastig en kalm en zij is het, die ons versterkt door hare vermaningen. Dat is voor ons een groote reden om beschaamd te wezen.” En hij voegde erbij: „Wat zal de plaatsvervanger van Jezus Christus vreezen, indien zelfs de geheele wereld tegen hem zou strijden? Christus is in Zijne almacht sterker dan de wereld, en het is niet mogelijk, dat Hij Zijn heilige kerk zal verlaten!” Aan de drie afgevallen Italiaansche Kardinalen schreef Catharina een zeer merkwaardigen brief, die voor de geschiedenis van het schisma een gewichtig document is.

Het succes van den tegen-paus hing voor een groot deel af van de houding van de koningin Johanna van Napels. De aanhangers van Clemens VII waren er door bedrog en door allerlei intrigues in geslaagd haar te winnen. Urbanus dacht er aan Catharina naar Napels te zenden ten einde Johanna tot andere gedachten te brengen; zij zou worden vergezeld door eene andere Catharina, eveneens eene maagd, dochter van de heilige Brigitta van Zweden. Daar deze jonge vrouw echter zeer vreesachtig van aard was, weigerde zij beslist de zending aan te nemen, waardoor de Heilige Vader het geheele plan opgaf tot groote droefheid van Catharina. Zij zond daarna haren leerling en secretaris, Neri di Landoccio, met een brief naar de koningin van Napels.

Clemens was met zijne aanhangers en zijn bende huurlingen naar Rome opgetrokken, Urbanus was daardoor gedwongen geweest soldaten in dienst te nemen; den 29en April 1379 kwam het bij Rome tot een treffen tusschen beide legers, waarbij het leger van den wettigen Paus de overwinning behaalde. Dit welslagen werd voor een groot gedeelte met recht toegeschreven aan het opvolgen van den raad van Catharina en aan hare gebeden, het verhoogde zoozeer haren invloed en haar aanzien, dat men haar in Rome meer dan ooit de leiding der zaken overliet. Na zijn nederlaag begaf de tegen-paus zich naar Napels, waar de koningin Johanna, ook in andere opzichten een vrouw van zeer slechten levenswandel, hem met eerbewijzen ontving en hem als den wettigen Paus erkende; het volk evenwel kwam in opstand daartegen en Clemens vluchtte naar Gaëta en vandaar naar Frankrijk, dat de steunpilair van het schisma werd. Om te beproeven den koning van Frankrijk te winnen kwam de Paus met Catharina overeen Raimondo van Capua daarheen te zenden ten einde den koning tot andere gedachten te brengen, maar de vijanden lieten den monnik niet de grens overtrekken en namen zelfs zijne metgezellen gevangen. Het was voor Catharina zeer hard beroofd te zijn van haren beminden biechtvader, hoewel zij met vreugde tot ieder offer bereid was voor het heil der Kerk. Bij zijn vertrek was zij er van overtuigd, dat zij hem niet weer zou zien, daar zij zelve zeer goed wist, dat haar aardsche leven ten einde liep. Haar laatste inmenging in de wereldsche zaken was het tot stand brengen van een verbond van den Paus met koning Lodewijk van Hongarije

tegen de koningin van Napels. Van deze laatste hing de verbreiding of de vernietiging van het schisma voor een groot gedeelte af en daar zij hardnekkig bleef in haar opstand tegen het wettig gezag, onttrok de Paus haar het koninkrijk, dat een leen was van den Heiligen Stoel en droeg het over aan Carel Durazzo, een neef van den koning van Hongarije, en de excommunicatie werd over Napels uitgesproken. Tot dezen maatregel en tot den lateren oorlog werd de Paus gedwongen door de noodzakelijkheid de Kerk te redden van het schisma. Kort daarna wisten de handlangers van den tegenpaus een oproer in Rome te doen ontstaan, zij zetten een samenzwering op touw, die ten doel had den Paus te dooden. De moordenaars drongen het Vatikaan binnen, maar bij het zien van Urbanus, gezeten op den troon en bekleed met de teekenen der pauselijke waardigheid, vielen hun de wapenen uit de handen. Catharina had hem beschermd met hare gebeden en ten koste van haar eigen leven, dat zij aan God had opgeofferd voor de Kerk en den Paus. God had haar offer aangenomen, zooals zij zag in een visioen, dat zij verhaalt aan Raimondo in een wonderschoonen brief, een der laatsten, die zij schreef. Haar vóórlaatste brief was aan den Paus gericht, in welk schrijven zij hem met groote scherpzinnigheid raad geeft omtrent zijn te volgen gedrag en met veel kennis van zijn karakter hem zijn te groote hevigheid en hardheid onder het oog brengt. Hare twee laatste brieven aan Raimondo spreken van het lijden, dat Zij te verduren heeft gehad in de laatste weken van haar leven.

Zij verhaalt hoe zij zag, dat God het offer aannam van haar leven, dat Hij haar het hart uit het lichaam nam en er het bloed uitperste, dat ín druppelen over de Kerk viel. Aan hare leerlingen zeide zij, dat de duivelen door de toelating van God de macht hadden gekregen haar dood te martelen en hoe verschrikkelijk zij leed in ieder lichaamsdeel. Volgens het zeggen van ooggetuigen moet haar lijden in de laatste zes weken van haar leven verschrikkelijk zijn geweest, en zeer duidelijk waar te nemen waren de litteekenen der slagen en martelingen, die zij te verduren had van de duivelen. Alles verdroeg zij met een onverstoorbaar geduld, tot het laatst was zij bezorgd voor het heil van anderen. Zij liet hare geestelijke kinderen, de getrouwen, die alles hadden verlaten om haar te volgen bij haar komen en gaf hun hare laatste vermaningen. Zij besloot met het gebod van den Zaligmaker: „Bemint elkander," en herhaalde dit telkens met grooten nadruk. Vervolgens zeide zij aan een elk in het bijzonder welk leven hij of zij in het vervolg moest leiden. Zij deed haren biechtvader roepen, deed eene generale biecht en vroeg de heilige Sacramenten en den laatsten vollen aflaat, die haar toegestaan was door den Paus. Gedurende den doodstrijd hoorden de omstanders haar spreken, naar hare woorden scheen zij in een laatsten strijd te zijn met de duivelen. De getuigen verhalen, dat zij onder anderen in antwoord op een gezegde door een onzichtbaar wezen gedaan, uitriep: „De ijdele roem? nooit. De ware roem en de lof van God? Zeker." Na een langen strijd kwam een groote kalmte over haar, zij vroeg een hernieuwing. van de absolutie en den vollen aflaat, zoo lang zij geluid kon voortbrengen bleef zij bezorgden en liefderijken raad geven aan hare kinderen. In haar laatste oogenblik riep zij uit: „Heer, ik beveel mijne ziel in uwe handen," en stierf. Dit gebeurde op een Zondag, den 29sten April van het jaar 1380, Catharina was toen 33 jaar oud.

Hoewel hare volgelingen haar dood zooveel mogelijk verborgen zochten te houden uit vrees voor een al te grooten toeloop van volk, was de tijding van haar sterven onmiddellijk op een Onverklaarbare wijze door de geheele stad verspreid. Nauwelijks had men het lichaam in de kerk Santa Maria sopra Minerva gebracht, waar het zou blijven tot aan de begrafenis, of het volk verdrong zich om de overblijfselen der heilige aan te raken, zoodat men genoodzaakt was haar achter een ijzeren hek in de kapel van den heiligen Dominicus voor den te grooten toeloop der menigte te beschermen. Onmiddellijk na haren dood hadden talrijke wonderdadige genezingen plaats bij aanraking van haar lichaam of van voorwerpen, die daarmede in aanraking waren geweest of bij enkele aanroeping van hare voorspraak of na hare begrafenis op haar graf. In het eerst werd zij begraven op het kerkhof, behoorende bij de kerk Santa Maria sopra Minerva en later in de kerk

zelve overgebracht. Het hoofd werd op het dringend verzoek der burgers van Siëna aan deze stad afgestaan. Toen de rust teruggekeerd was in de Pauselijke Staten werd de door den volksmond reeds heiliggesproken maagd, door Paus Pius II, evenals zij afkomstig uit Siëna, tot groote vreugde van hare geboortestad en van geheel Italië, op plechtige wijze heilig verklaard.

(1) Deze vrouwen werden Mantelaten genoemd naar den zwarten mantel, dien zij over het witte ordekleed droegen. In den tijd van de H. Catharina waren zij in Siena zeer talrijk en stonden in hoog aanzien.

Brieven.
Aan Gregorius XI.

Zij zoekt den Paus van de gedachte aan den oorlog af te brengen, en hem te bewegen vrede te sluiten. Het winnen van zielen gaat boven het terugwinnen der tijdelijke macht.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde en van de zoete Maria.

Heiligste en eerwaarde Vader in Christus, den zoeten Jezus, uwe onwaardige dochter Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijft aan Uwe Heiligheid, in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien komen tot den vrede, opdat gij zelf in vrede zult leven en uwe kinderen met u. God vraagt van u dien vrede en Hij wil, dat gij daartoe zult medewerken zooveel gij kunt. Helaas, het schijnt, dat Hij niet wil, dat wij ons zoozeer toeleggen op het verkrijgen van macht en tijdelijke goederen, want zie welk een verwoesting der zielen, welke schanddaden tegenover God! en dat alles is het gevolg van den oorlog. Maar het is duidelijk, dat Hij wil, dat gij het oog van ons verstand zult openen voor de schoonheid der ziel en voor het Bloed van Zijnen Zoon. Met dat Bloed heeft Hij het aangezicht van onze ziel gewasschen en gij zijt de uitdeeler daarvan. Hij noodigt u dus uit honger te hebben naar de spijs der zielen. Want degene, die hongert naar de eer van God en het heil zijner schapen, zal om ze terug te winnen en om ze uit de handen van den duivel te trekken, niet alleen de tijdelijke goederen, maar zelfs het lichamelijk leven opofferen. Gij zoudt mij kunnen zeggen, Heilige Vader: „Ik ben in geweten verplicht de goederen der Heilige Kerk te behouden en ze terug te winnen.” Helaas, ik beken dat dit waar is; maar het schijnt mij, dat men het zorgvuldigst moet bewaren datgene, wat het kostbaarst is. De schat van de Kerk is het Bloed van Christus, gegeven als prijs voor de zielen, en de schat van het Bloed is niet betaald voor het tijdelijke goed, maar voor het heil van geheel het menschelijk geslacht. Ik geef toe, dat gij gehouden zijt de rijkdommen en de heerschappij over de steden, die de Heilige Kerk verloren heeft, terug te winnen en te behouden, maar nog veel meer zijt gij ertoe verplicht zooveel schapen terug te winnen, die een schat zijn voor de Heilige Kerk en wier verlies haar te zeer zoude verarmen. Niet dat zij in zich zou verarmen, want het Bloed van Christus kan niet verminderen, maar zij zou verliezen het sieraad van glorie, dat zij heeft van deugdzame en gehoorzame onderdanen. Beter is het dus te laten gaan het goud der tijdelijke dingen, dan het goud der geestelijke. Doe dus wat gij kunt, en indien gij dat gedaan hebt, zijt gij verontschuldigd tegenover God en de menschen. Gij zult ze beter verslaan met den stok van uwe zachtheid, uwe liefde en vrede, dan met den stok van den oorlog, en gij zult uwe geestelijke en tijdelijke goederen terugkrijgen. Mijne ziel heeft zich teruggetrokken in zich zelf en in God; zij heeft een grooten honger naar ons heil, naar de hervorming der Heilige Kerk en naar het heil der geheele wereld, en het schijnt, dat God geen ander middel openbaart, noch zie ik iets anders in Hem dan den vrede. Vrede dus, vrede, om de liefde van Christus, den Gekruisigde. *(1)* Zie niet naar de onwetendheid, de blindheid, den hoogmoed van uwe zonen. Door den vrede zult gij den wrok uit de harten verdrijven en den oorlog en de verdeeldheid doen ophouden en gij zult ze kunnen vereenigen. Door de deugd zult gij dus den duivel verjagen.

Doe open, doe open het oog van uw verstand met honger en verlangen naar het heil der zielen en zie dat er twee kwade dingen zijn; dat is de grootheid, de macht en de tijdelijke goederen, die gij meent te moeten heroveren; en het kwaad van te zien verloren gaan in de zielen de genade en de gehoorzaamheid, die zij aan uwe Heiligheid zijn verschuldigd. En zoo zult gij zien, dat gij veel eerder zijt verplicht de zielen terug te winnen. Want nu het oog van het verstand heeft gezien en onderscheiden welk het mindere kwaad is, zult gij, Heiligste Vader, u bevindende tusschen die twee groote kwaden, het mindere daarvan moeten kiezen; en terwijl gij het mindere kiest om het grootere te ontgaan, zullen zij beide verdwijnen, en beiden zullen zij in goed veranderen, dat is: gij zult uwe

kinderen hebben teruggewonnen en ook zult gij verkrijgen, hetgeen u toekomt. O, schuld, die mij zou belasten indien ik u dit alles zeide om u de les te lezen, maar ik ben er toe gedwongen door de eerste zoete Waarheid omdat ik zoozeer wensch, mijn zoete Vadertje, u te zien in vrede en in rust naar ziel en lichaam. Want ik zie dat gij door dien oorlog en al die wederwaardigheden geen enkel goed uur kunt hebben. De welstand van het arme volk wordt verwoest door de soldaten, die zijn verslinders van het vleesch en van de menschen. En ik zie, dat de oorlog een hinderpaal is voor het heilig verlangen, dat gij hebt naar de hervorming van uwe Bruid. Ik zeg u, hervorm haar door goede herders en bestuurders en gij weet, dat gij dit door oorlog moeielijk kunt doen. Misschien schijnt het u noodzakelijk, daar gij de vorsten en heeren noodig hebt, herders te benoemen naar hun zin en niet naar den uwen; maar dat zou een slechte reden zijn, want onder geen enkele voorwaarde moet men herders of bestuurders in de Kerk benoemen, die niet deugdzaam zijn en ook geen personen, die zich zelf zoeken voor zich zelf, maar slechts degenen, die zich zelf zoeken om God en die zoeken den roem en den lof van Zijnen naam. En zij moeten niet zijn opgeblazen door hoogmoed, noch zwijnen door hun eigen laagheden, noch bladeren bewogen door den wind van hunne rijkdommen en de ijdelheden der wereld. Helaas, zoo moet het niet zijn, om de liefde van Jezus Christus en het heil der zielen! Neem dus zooveel mogelijk weg de aanleiding tot den oorlog, opdat gij niet in de verkeerdheid moogt vervallen door het voeren van den oorlog den wil der menschen te vervullen en niet den wil van God en uw eigen wensch. Gij hebt de bescherming noodig van Christus, den Gekruisigde, stel op Hem uwe liefde en uw verlangens en niet in de menschen of in menschelijke hulp, maar in Christus, den: zoeten Jezus, wiens plaats gij bekleedt en die schijnt te willen, dat de Kerk zal terugkeeren tot haar eersten zoeten toestand. O, hoe zalig zullen zijn uwe ziel en de mijne, wanneer ik zoovele goede dingen zal zien volbracht door uwe handen, en mocht God ook het geweld toestaan, gedaan door liefde! Dit is de wijze waarop het moet worden gedaan, door den vrede en door ware herders en deugdzame en nederige dienaren van God, en gij zult er vinden wanneer het uwe Heiligheid zal behagen ze te zoeken. Want het zijn twee dingen waardoor de Kerk hare tijdelijke goederen heeft verloren, dat zijn de oorlog en het gebrek aan deugd. Waar geen deugd is daar is strijd met den Schepper en daaruit volgt de oorlog. Nu zeg ik u, dat wanneer gij terug wilt krijgen, hetgeen gij hebt verloren, daartoe geen ander middel bestaat, dan het tegendeel van datgene, wat het u deed verliezen, en dat zijn de vrede en de deugd, zooals ik zeide. Op deze wijze zult gij ook uwen anderen heiligen wensch vervullen, die ook is die van de dienaren van God en van mij, ellendige ellendelinge, dat is terug te winnen de zielen der arme ongeloovigen, die geen deel hebben aan het Bloed van het geslachte en gedoode Lam.

Gij ziet, heiligste Vader, hoeveel goed gij tegenhoudt en hoeveel kwaad er zal volgen en bedreven worden. Ik hoop van de goedheid van God en van uwe Heiligheid, dat gij er u op zult toeleggen het middel van den heiligen vrede aan te wenden. Dit is de wil van God. En ik zeg u in den naam van den zoeten Jezus, dat gij omtrent deze zaak en omtrent de andere, die gij te verrichten hebt, den raad moet inwinnen van de ware dienaren van God, want zij zullen u raden volgens de waarheid. Verheug u over hen, want gij hebt ze noodig. En daarom zal goed en zelfs noodzakelijk zijn, dat gij ze dicht bij u houdt en ze als zuilen plaatst in het mystieke lichaam van de Heilige Kerk.

Ik geloof dat P. J. da P.*(2)* brenger van dezen brief een ware en zoete dienaar Gods is, ik beveel hem aan u aan, en ik bid u, dat het Uwe Heiligheid moge behagen, hem en de anderen steeds in uwe nabijheid te houden. Meer zeg ik niet. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Vergeef mij mijne vermetelheid. Ik vraag u nederig om uwen zegen. Jezus zoet, Jezus de liefde.

(1) In het begin van 1376 zond Gregorius XI 2 Italianen naar Florence. Het waren een seneschal uit Provence en een doctor in de rechtsgeleerdheid. Zij kwamen met vredesvoorstellen die verworpen werden, waarschijnlijk omdat het volk de pauselijke gouverneurs vreesde en wantrouwde om hun bedriegelijk en gewelddadig optreden.

(2) Het is niet bekend wien zij meent met deze initialen

Aan Gregorius XI.

Om de liefde van Christus, smeekt zij de Florentijnen met zachtheid en liefde te gemoet te komen. Zij dringt aan op den terugkeer van den Paus naar Rome.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde en van de zoete Maria.

Mijn heiligste en eerwaarde Vader in Christus Jezus. Ik Catharina, uwe onwaardige en ellendige dochter, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien een goede herder; want ik zie, mijn zoete Vadertje, dat de wolf uwe schapen wegsleept en dat niemand daartegen een middel aanwendt. Ik neem dus mijne toevlucht tot u, onzen Vader en onzen Herder, en ik bid u in den naam van Christus, den Gekruisigde, dat gij zult leeren van Hem, die met zooveel vuur van liefde zich overgaf aan den schandelijken dood van het allerheiligste kruis, om het verdwaalde schaap, het menschelijk geslacht, te verlossen uit de handen van den duivel; want door den opstand van den mensch tegen God werd de duivel meester over het menschelijk geslacht.

Toen begon de oneindige goedheid van God in Hem te spreken, Zij zag het kwaad, de verdoemenis en den ondergang van dit schaap, en Zij zag dat het niet te redden was met toorn en met oorlog. En niettegenstaande Zij beleedigd was door dit geslacht, want de opstand van den mensch, die ongehoorzaam werd aan God, verdiende eene oneindige straf, wilde de hoogste en eeuwige Wijsheid niet aldus handelen. Zij ontdekt een liefelijk middel, zachter, liefdevoller zou men er geen kunnen vinden; want Zij heeft gezien, dat het hart van den mensch door niets zoozeer getrokken wordt dan door de liefde, want hij werd gemaakt door liefde. En dit schijnt de reden waarom hij zoo kan beminnen, want naar ziel en naar lichaam is hij van niets anders gemaakt dan van liefde. Uit liefde schiep God hem naar Zijn beeld en gelijkenis en uit liefde gaven zijn vader en zijne moeder hem het bestaan toen zij het kind ontvingen en baarden. Toen God zag, dat hij zoozeer gemaakt was tot beminnen, wierp Hij hem toe het lokaas der liefde, hij gaf ons het Woord, Zijn eeniggeboren Zoon, dat onze menschelijkheid aannam om een grooten vrede te sluiten. Maar de rechtvaardigheid wil, dat voldoening gegeven worde voor de beleediging aan God aangedaan, en de goddelijke barmhartigheid en de oneindige liefde gaan in Hem spreken, en om te voldoen aan de rechtvaardigheid en aan de barmhartigheid beide, veroordeelt Hij Zijnen Zoon ter dood, nadat Hij Hem bekleed heeft met onze menschelijkheid, dat is met de substantie van Adam, die zondigde. Zoo is door Zijnen dood de toorn van den Vader gestild omdat gerechtigheid is voltrokken aan den persoon van den Zoon, en daardoor is voldaan aan de rechtvaardigheid en ook aan de barmhartigheid, doordat het menschelijk geslacht werd getrokken uit de handen van den duivel. Dat zoete woord heeft op de armen van het allerheiligste kruishout, het toernooi gehouden van den dood tegen het leven en van het leven tegen den dood, want door Zijnen dood heeft Hij onzen dood overwonnen en om ons het leven te geven, heeft Hij het leven van Zijn lichaam vernietigd. Door de liefde heeft Hij ons getrokken en door Zijne goedheid heeft Hij onze boosaardigheid overwonnen, zoodat ieder hart door Hem moet zijn gevangen, want grooter liefde kon Hij niet toonen dan het leven te geven voor Zijnen vriend, zooals Hij zelf zeide. En als Hij de liefde prijst, die het leven doet geven voor den vriend, wat dan te zeggen van de brandende en volmaakte liefde, die het leven doet geven voor den vijand? Want door de zonde waren wij vijanden van God geworden. O, zoet en liefdevol Woord, dat door de liefde het schaap heeft wedergevonden en dat door de liefde hem het leven heeft gegeven en het heeft teruggebracht in den schaapstal, dat is dat Het hem weergaf de Genade, die het had verloren!

O, heilige Vader! ik zie geene andere wijze en geen ander middel om terug te krijgen uwe schapen, die als opstandelingen den schaapstal der Heilige Kerk hebben verlaten, die niet gehoorzaam en

onderworpen wilden zijn aan u, Vader. Daarom bid ik u in den naam van Christus, den Gekruisigde, en ik wensch, dat gij mij deze gunst zult toestaan, dat gij met goedheid hunne boosaardigheid zult verslaan. Wij zijn de uwen, Vader. Ik weet, dat zij allen er van overtuigd zijn slecht gehandeld te hebben; en laten wij aannemen, dat zij geen verontschuldiging hebben om slecht te handelen, dan moeten wij toch erkennen, dat om de vele onrechtvaardige en onbillijke handelingen, die zij te verduren hadden van hunne slechte herders en bestuurders, het hun toescheen, dat zij niet anders konden handelen. *(1)* Want zij hebben den stank geroken van het leven van vele bestuurders, die vleeschgeworden duivelen zijn, zooals gij weet, daardoor geraakten zij in zulk een verwarring, dat zij deden gelijk Pilatus, die Christus doodde om de macht niet te verliezen, zoo ook handelden zij, om hun land niet te verliezen hebben zij u vervolgd. Vader, ik smeek u dus voor hen om barmhartigheid. Zie niet naar de onwetendheid en den hoogmoed van uwe zonen, maar geef den vrede terug aan ons, uwe deerniswaardige kinderen, die u hebben beleedigd, doe dit door de aantrekkelijkheid van uwe liefde en van uwe goedheid, hoewel gij toepast de zoete tuchtiging en de zachte berisping, die zal behagen aan uwe Heiligheid. Ik zeg u, zoete Christus op aarde, uit naam van Christus in den hemel, dat indien gij aldus handelt zonder boosheid en toorn, zij allen zullen komen vervuld van smart over de aangedane beleediging, en u het hoofd in den schoot zullen leggen. Dan zult gij vervuld zijn van vreugde, en ook wij zullen vol vreugde zijn, want door de liefde zult gij het verloren schaap hebben teruggebracht in den schaapstal van de Heilige Kerk.

En dan, mijn zoete Vadertje, *(2)* zult gij uwen heiligen wensch en den wil van God kunnen vervullen, dat is dat de heilige tocht zal kunnen gehouden worden, in Zijnen naam noodig ik u uit, hem zoo spoedig mogelijk en zonder eenig dralen te ondernemen. Zij zullen zich gereed maken met groote liefde en zij zijn bereid het leven te geven voor Christus. Helaas, God, zoete Liefde! Heilige Vader! hef spoedig op den standaard van het allerheiligste Kruis en gij zult zien, dat de wolven engelen worden. Vrede! vrede! vrede! Laat de oorlog niet dien zoeten tijd doen opschuiven. Maar indien gij wraak en rechtvaardigheid verlangt oefen ze uit aan mij ellendige ellendelinge, en geef mij iedere straf en iedere foltering, die gij goedvindt, tot zelfs den dood. Ik geloof dat uit den stank van mijne ongerechtigheden, veel kwaad, vele rampen en veel tweedracht is voortgekomen. *(3)* Neem dus op mij, uwe ellendige dochter, de wraak, die gij verlangt. Helaas, Vader, ik sterf van smart, en ik kan niet sterven. Kom, kom, en bied geen weerstand aan den wil van God, die u roept, en uwe uitgehongerde schapen wachten u, totdat gij zult komen en bezit nemen van de plaats van uwen voorganger en voorvechter, den Apostel Petrus. Want als de plaatsvervanger van Christus, moet gij u bevinden op uw eigen plaats. Kom dus, kom en draal niet langer; wees sterk en vrees geen enkel ding, dat zou kunnen geschieden, want God zal met u zijn! Ik vraag u nederig om uwen zegen voor mij en voor mijne kinderen, en ik bid u dat gij mij mijne vermetelheid zult vergeven. Meer zeg ik niet. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Onder andere ongerechtigheden, noemt Burlamachi de bedriegelijke listen van Gerard de Puy, gouverneur van Perugia, aangesteld door den Paus. Hij stookte twisten aan in Arezzo en om de republiek Siëna te schaden, steunde hij de Salembini, een adelijke familie, die daar de macht in handen wilde krijgen, zelfs ten koste van een oorlog. Hij ontsloeg soldaten uit zijn eigen leger, opdat deze in Siëna de revolutie zouden kunnen helpen bewerken.

(2) Catharina voelt zich vóór alles zoozeer lid van de Kerk, dat zij den Paus geheel beschouwt als haar vader, vandaar deze uitdrukking. Italiaansch: Babbo mio dolce.

(3) Catharina geef dikwijls uiting aan deze vrees. Hare nederigheid deed haar meenen, dat zij de oorzaak was van de rampen der Kerk.

Wonderbare Communie der H. Catharina, door il Sodoma

Aan Gregorius XI.

Dat drie dingen noodig zijn om de Kerk uit haar treurigen toestand te bevrijden, en om den algemeenen vrede te verkrijgen, en deze zijn: De verwijdering der slechte herders en bestuurders, de terugkeer van den Paus naar Rome, en de kruistocht.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde en van de zoete Maria.

Heiligste, dierbaarste en zoetste Vader in Christus, den zoeten Jezus, ik, Catharina, uwe onwaardige dochter, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Jezus Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch in u te zien de volheid van de goddelijke genade, en wel op zulk eene wijze, dat gij met behulp van deze genade, moogt zijn het werktuig en het middel, dat den vrede zal teruggeven aan de geheele wereld. En daarom bid ik u, mijn zoete Vader, dat gij met ijver en eene brandende begeerte naar den vrede, naar de eer van God en het heil der zielen, het werktuig zult gebruiken van uwe macht en van uwe deugd. En indien gij mij zoudt zeggen, Vader: — de wereld is zoozeer in verwarring! hoe zullen wij tot den vrede komen? — dan zeg ik u in den naam van Christus, den Gekruisigde: drie voorname dingen moet gij met al uwe macht zien te bewerken. Dat is: dat gij uit den tuin van de Heilige Kerk zult uitroeien de stinkende bloemen, die vol laagheid zijn en vol hebzucht en die zijn opgeblazen van hoogmoed; dat zijn de slechte herders en bestuurders, die dien tuin vergiftigen en doen verrotten. Helaas, gij, die onze bestuurder zijt, gebruik uwe macht om deze bloemen uit te roeien. Werp ze uit, opdat zij niet meer zullen regeeren, en wil, dat zij eerst leeren zich zelf te regeeren door een heilig en deugdzaam leven. Plant in dezen tuin welriekende bloemen, herders en bestuurders, die zijn ware dienaren van Christus, die niets anders zoeken dan de eer van God en het heil der zielen, en die ware vaders der armen zijn. Helaas, welk een groote verwarring is het, dat degenen, die moeten zijn spiegels der vrijwillige armoede, zachtmoedige lammeren en uitdeelers van de goederen der heilige Kerk aan de armen, dat zij leven te midden van meer genietingen, praal en ijdelheid der wereld, dan wanneer zij duizend keer in het midden van die wereld leefden. Zij worden zelfs beschaamd gemaakt door vele leeken, die een goed en heilig leven leiden. Maar het schijnt, dat de hoogste en eeuwige Waarheid, met dwang wil teweeg brengen, datgene, wat niet gedaan is uit liefde; het schijnt, dat Zij toelaat, dat de goederen en de bezittingen worden ontnomen aan Hare Bruid, Zij toont bijna, dat Zij wil, dat de Heilige Kerk terugkeere tot haar eersten armen, nederigen en vreedzamen toestand, zooals zij was in dien heiligen tijd toen hare bedienaren naar niets anders streefden dan naar de eer van God en het heil der zielen, en zij slechts zorg droegen voor de geestelijke dingen en niet voor de tijdelijke. Want toen zij meer zijn gaan denken aan de tijdelijke dan aan de geestelijke dingen, zijn de zaken van kwaad tot erger geworden; daarom ziet gij, dat Gods oordeel heeft toegelaten, dat haar vele vervolgingen en rampspoeden overkomen. Maar wees getroost, Vader, en vrees niet wat er ook moge gebeurd zijn of wat er nog gebeure, doe dit om haar tot volmaaktheid te brengen, opdat er in dien tuin schapen zullen grazen en geen verslindende wolven, die de eer, die aan God toekomt, rooven en haar voor zich behouden. Versterk u in Christus, den zoeten Jezus, want ik hoop, dat Zijne hulp, de volheid van de goddelijke genade en de bijstand en bescherming van God u nabij mogen zijn, wanneer gij handelt zooals ik u zeide. Van oorlog zult gij komen tot grooten vrede, van vervolging tot een groote eensgezindheid; niet door menschelijke macht maar door eene heilige deugd zult gij verslaan de zichtbare duivelen, dat zijn de onrechtvaardige menschen en de onzichtbare duivelen, die nooit slapen ten opzichte van ons.

Maar bedenk, Vader, dat gij dit moeielijk zult kunnen volbrengen, wanneer gij niet doet de twee andere dingen, die er aan moeten voorafgaan en die het eerste tot stand moeten helpen brengen, en dat zijn uwe komst en de opheffing van den standaard van het allerheiligste kruis. Moge het heilige verlangen daarnaar u niet ontbreken, door geen enkel schandaal of oproer in de steden, die gij

mogelijk zult zien, of waarvan gij zult kunnen hooren, maar laat in u meer en meer zich ontsteken het vuur van het heilige verlangen om ze spoedig te volbrengen. Stel daarom uwe komst niet langer uit. Geloof den duivel niet, hij bemerkt, dat het hem zal schaden en daarom legt hij er zich op toe om u ergernis te geven en u af te keeren van uwen plicht, om u te doen verliezen uw min en uwe liefde en om uwe komst tegen te houden. Ik zeg u, onzen Vader in Jezus Christus, dat gij spoedig moet komen als een zachtmoedig lam. Antwoord den Heiligen Geest, die u roept. Ik zeg u: Kom, kom, kom en wacht den tijd niet af, want de tijd wacht niet op u. Dan zult gij handelen als het geslachte Lam, Wiens plaats gij bekleedt, en die komende als een zachtmoedig Lam met ongewapende hand onze vijanden heeft gedood. Het heeft slechts gebruikt het wapen van de deugd der liefde, het heeft slechts willen zorgen voor de geestelijke dingen en aan den mensch willen teruggeven de genade, die hij door de zonde verloren had.

Helaas, mijn zoete Vader, ik bid u, dat Gij wilt komen om met die zelfde zoete hand onze vijanden te verslaan. Uit naam van den gekruisigden Christus zeg ik het u: hecht geen geloof aan de raadgevingen van den duivel, die het goede en heilige voornemen wil tegenhouden. Wees een moedig man en wees niet vreesachtig. Geef gehoor aan God, die u roept om bezit te komen nemen van de plaats van den glorierijken herder, den heiligen Petrus, *(1)* wiens plaatsvervanger gij zijt. En hef op den standaard van het heilige kruis, want zooals wij door het kruis zijn bevrijd, zooals de heilige Paulus zeide, zoo ook zullen wij door het opheffen van dezen standaard, die mij schijnt de troost der Christenen te wezen, bevrijd worden van den oorlog, de oneenigheid en van vele onrechtvaardigheden, en het ongeloovige volk van zijn ongeloof. En op deze wijze zult gij zien en verkrijgen de hervorming van de herders der heilige Kerk. Geef haar terug het hart vol brandende liefde, dat zij heeft verloren, want zooveel bloed is haar afgezogen door de booze verslinders, dat zij geheel is verbleekt. Maar wees sterk en kom, Vader, en laat de dienaren van God niet wachten, die bedroefd zijn om hun onvervulden wensch. En ik, ellendige ellendelinge, ik kan niet langer wachten; levende schijnt het mij, dat ik sterf van smart door het zien van zooveel schande aan God aangedaan. Word niet afkeerig van den vrede om hetgeen te Bologna is gebeurd, *(2)* maar kom, ik zeg u dat de woeste wolven als zachte lammeren u het hoofd in den schoot zullen leggen en u om barmhartigheid zullen smeeken, Vader.

Meer zeg ik niet. Ik bid u, dat gij wilt hooren en luisteren naar hetgeen zullen zeggen broeder Raimondo en mijne andere zonen, die met hem zijn en die komen, gezonden door Christus, den Gekruisigde en door mij, zij zijn dienaren van Christus en zonen van de heilige Kerk. Vergeef mij mijne onwetendheid, Vader, en dat uwe goedheid mij verontschuldige, de liefde en de smart deden mij dit alles zeggen. Geef mij uwen zegen. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de liefde. *(3)*

(1) Gregorius XI berispte een vreemden bisschop, die te Avignon was. „Wat doet gij hier, zeide hij, waarom zijt gij ver weg van uwe Kerk?” De bisschop antwoordde: „En gij zelf, Heilige Vader, waarom gaat gij niet naar uwe bruid, die zoo rijk is en zoo schoon?”

(2) Bologna was de laatste stad, die tegen den Paus opstond in 1376. Het volk joeg den kardinaal di San Angelo weg en riep de republiek uit. De Florentijnen zonden hun soldaten.

(3) De zalige Raimondo van Capua, biechtvader van Catharina, ging vóór haar naar Avignon. De Florentijnen zonden hem om den toorn van den Paus te stillen, daar zij allerlei buitensporigheden hadden bedreven.

Aan Paus Gregorius XI.

Vrees niet, maar bemin. Wek bij het volk geen vrees op, maar liefde. Kom, maar ongewapend. Catharina kondigt haar reis aan, ten einde hare bemiddeling aan te wenden voor Florence.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Eerwaarde Vader in Christus, den zoeten Jezus. Ik Catharina, uwe onwaardige dochter, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien een sterk man, zonder eenige slaafsche vrees. Ik hoop dat gij dit zult leeren van den zoeten en goeden Jezus, wiens stedehouder gij zijt. Want zoo groot was Zijne onschatbare liefde tot ons, dat Hij snelde naar den schandelijken dood van het kruis, en zich niet bekommerde om beleedigingen, schande, oneer en schelmerijen; Hij ging door dat alles heen en vreesde niet, zoo hevig was Zijn verlangen naar de eer van den Vader en naar ons heil. De liefde had Hem Zijne menschheid geheel en al doen offeren. Nu wil ik, dat gij zoo zult handelen, Vader. Ontdoe u van iedere eigenliefde: bemin u zelf en de schepselen niet om u zelven, maar bemin u zelf en den naaste om God, en bemin God om God, want Hij is waardig bemind te worden, daar Hij is het hoogste en eeuwige goed. Stel u tot doel het Lam, dat geslacht is, omdat het Bloed van dat Lam u moed zal geven tot iederen strijd. In dat Bloed zult gij verliezen iedere vrees, en gij zult worden en zult zijn de goede herder, die zijn leven geeft voor zijne schapen.

O vader, draal niet. Ontsteek in u een groot verlangen, verwacht de hulp van de goddelijke Voorzienigheid. Want het schijnt mij, dat de goddelijke goedheid voor u gaat beschikken over de groote wolven, *(1)* en ze zal veranderen in lammeren. En daarom zal ik spoedig tot u komen, om ze vernederd in uwen schoot terug te voeren. Daar gij de Vader zijt, ben ik er zeker van, dat gij ze zult aannemen, niettegenstaande de beleedigingen en de vervolgingen, die zij u hebben aangedaan, naar het voorbeeld van de zoete en eerste Waarheid, die zegt, dat wanneer de goede herder het verdwaalde schaap gevonden heeft, hij het op zijne schouders neemt en terug draagt naar den schaapstal. Zoo ook zult gij handelen, vader, omdat nu gevonden is uw verloren schaap, gij het zult leggen op de schouders der liefde en brengen in den schaapstal der Heilige Kerk.

Ook wil en beveelt onze zoete Verlosser, dat gij den standaard van het allerheiligste kruis zult richten tegen de ongeloovigen en dat alles wat weerbaar is zal opstaan en tegen hen uittrekken. Behoud de troepen, die gij voor Italië geworven hebt, maar laat ze niet daarheen komen, want zij zouden meer bederven, dan goed maken.

Mijn zoete Vader, gij vraagt mijne gedachte over uwe terugkomst, en ik antwoord u, en ik zeg u uit naam van Christus, den Gekruisigde, dat gij komen moet zoo spoedig gij kunt. Indien gij kunt, kom dan nog vóór September, en indien gij niet eerder kunt, stel dan niet langer uit dan de maand September. *(2)* Stoor u niet aan de tegenspraak, die gij zult ondervinden, maar kom als een sterk man, zonder eenige vrees, kom. En indien gij uw leven liefhebt, hoed u dan te komen met eene gewapende macht, maar kom als een zachtmoedig lam, met het kruis in de hand. *(3)* Zoodoende zult gij den wil van God vervullen, maar indien gij op eene andere wijze komt zoudt gij dien overtreden en niet vervullen. Verheug u en verblijd u Vader, kom, kom.

Meer zeg ik niet. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de liefde. Vergeef mij Vader. Ik vraag u nederig uwen heiligen zegen.

(1) Ook Dante noemt zijne Florentijnen wolven. Catharina was zeer bij hen gezien, omdat zij vroeger 2 jaar te Florence gewoond had. In een kroniek uit dien tijd vindt men: „In de maand Mei van het jaar 1374, toen het Capittel van de

Predikheeren werd gehouden, kwam naar Florence op bevel van den overste der orde, eene vrouw gekleed met het habijt van den Heiligen Dominicus, Catharina genaamd en dochter van Jacopo van Siëna." — De Heilige Antoninus, een kroniekschrijver der Middeleeuwen, (gestorven 1459) zegt, dat de Florentijnen Catharina van Pisa riepen ten einde hare bemiddeling te vragen bij den Paus, die hunne stad om de bedreven buitensporigheden met den banvloek getroffen had. De geleerde Ammirato, geschiedschrijver uit de tweede helft der XVI eeuw zegt, dat de hoofden van Florence, Catharina niet zoozeer zonden uit goede trouw tegenover den Paus, maar om het volk tevreden te stellen, dat een verzoening wenschte, ten deele uit een gevoel van vroomheid, ten deele om de schade, die de banvloek hun toebracht.

(2) De Paus vertrok werkelijk den 13den September.

(3) Dit was het gevoelen der verlichte geesten van dien tijd, ook Petrarca was van deze meening.

Aan Gregorius XI. *(1)*

Dat hij geen acht moet geven op de Fransche kardinalen, die hem willen terughouden in Avignon.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Heiligste Vader in Christus, den zoeten Jezus, uwe onwaardige en ellendige dochter Catharina, beveelt zich aan u aan in Zijn kostbaar bloed, met den wensch u te zien een steenrots vast bevestigd in het goede en heilige voornemen; zoodat de vele tegenwinden, die u beuken, en komen van de zijde der menschen van de wereld, of worden verwekt door het bedrog en de boosheid des duivels, u niet schaden, want zij allen willen het goede verijdelen, dat zal voortkomen uit uw vertrek. Uit den brief, dien gij mij zond, heb ik vernomen, dat de kardinalen u voorhouden, dat Paus Clemens IV, wanneer hij iets moest ten uitvoer brengen, dat niet wilde zonder den raad van zijne broeders de kardinalen. Maar laten wij erkennen, dat hem zeer dikwijls zijn eigen gevoelen beter toescheen, dan het hunne en dat hij desniettemin het hunne volgde. Helaas, heiligste Vader, zij houden u wel het gedrag voor van Clemens IV, maar niet dat van Urbanus V, *(2)* die wanneer hij in twijfel verkeerde, of het beter was een ding te doen of na te laten, hunnen raad inwon; maar in de zaken, waarvan hij zeker was en die hem duidelijk waren, (zooals aan u duidelijk is het vraagstuk van uw vertrek, en waarvan gij zeker zijt) sloeg hij geen acht op hunnen raad, maar volgde zijn eigen gevoelen, en bekommerde er zich niet om of allen tegen hem waren. Het schijnt mij, dat de raad der goeden strekken moet enkel en alleen tot de eer van God, tot het heil der zielen en tot de hervorming der heilige Kerk, en niet tot doel de liefde tot zich zelve heeft. Ik zeg dat men den raad van dezen moet volgen, maar niet dien van degenen, die in hun leven slechts eer, stand en genot beminnen, omdat hun raad tot doel heeft datgene, dat zij beminnen. Ik bid u, uit naam van Christus, den Gekruisigde, dat het uwe Heiligheid moge behagen spoed te maken. Gebruik eene heilige list, doe het voorkomen alsof gij uw vertrek nog meerdere dagen wilt uitstellen en vertrek plotseling, *(3)* hoe spoediger gij vertrekt, hoe minder verdriet en zorgen gij hebben zult. Ook schijnt het mij, dat de kardinalen zelve u een les geven, daar zij u het voorbeeld toonen van de wilde dieren, die wanneer zij uit het net ontsnappen, niet meer daarin terugkeeren. Tot heden zijt gij ontsnapt aan het net van hunnen raad, waarin zij u eenmaal deden vallen toen gij uwe komst uitsteldet; de duivel liet dat net spannen, opdat er de schade en het kwaad uit zouden voortkomen, die er het gevolg van geweest zijn. Als een wijze, die verlicht is door den heiligen Geest zult gij er niet meer invallen. Laten wij spoedig gaan, mijn zoete Vader, zonder eenige vrees. Wanneer God met u is zal niemand tegen u zijn. God is degene, die u beweegt: daarom is Hij met u. Ga spoedig naar uwe Bruid, geheel bleek verwacht zij u, opdat gij haar de kleur zult komen teruggeven. Ik wil u niet met meer woorden lastig vallen, hoewel ik er nog zeer vele zou hebben te zeggen. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Vergeef mij mijne vermetelheid. Ik vraag u nederig om uwen zegen. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Deze brief werd geschreven te Avignon, waar Catharina den 18den Juni . 1376 aankwam. Haar biechtvader Raimondo van Capua vertaalde hem in het Latijn voor Gregorius XI, die het Italiaansch niet verstond.

(2) Urbanus V (Guillaume Grimoard) vertrok in Mei 1367 uit Marseille, niettegenstaande den heftigsten tegenstand der Fransche kardinalen. Toen hij in Rome was aangekomen stond bijna geheel Noord-Italië tegen hem op. Daarbij leed hij aan een onoverwinnelijk heimwee naar Frankrijk. Onder den druk dezer omstandigheden besloot hij, tot groot leedwezen der goedgezinden en Ondanks de ernstige waarschuwingen der Heilige Brigitta naar Avignon terug te keeren. Overeenkomstig de voorspelling dezer Heilige, stierf hij twee maanden na zijn terugkeer.

(3) Gregorius XI volgde dien raad en hield zijn vertrek tot op het laatste oogenblik geheim.

Aan Gregorius XI.

Dat hij niet moet vreezen.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Heilige en Zalige Vader in Christus, den zoeten Jezus, uwe onwaardige en ellendige dochter Catharina komt u versterken in Zijn heilig Bloed, met den wensch u te zien zonder eenige slaafsche vrees. Ik heb bij mij zelve overwogen, dat de vreesachtige mensch de kracht vernietigt van het heilig voornemen en van het goede verlangen, en daarom heb ik gebeden en zal ik blijven bidden, dat de zoete en goede Jezus van u wegneme iedere slaafsche vrees, opdat slechts overblijve de heilige vrees. Dat in u zij een vuur van liefde, dat u zal beletten te hooren de stemmen der vleeschgeworden duivelen, en u niet zal doen opvolgen den raad der verkeerde raadgevers, die zich laten leiden door eigenliefde, en die volgens mijn inzien u vrees willen aanjagen om uwe komst te verhinderen, en daarom zeggen zij: „Het zal de oorzaak van uwen dood zijn”. En ik, heiligste en zoetste Vader, zeg u uit naam van Christus, den Gekruisigde, dat gij niet moet vreezen, voor wat het ook zij. Kom in alle gerustheid, vertrouw op Christus, den zoeten Jezus, want als gij doet wat gij doen moet zal God met u zijn, en er zal niemand wezen, die tegen u is. Sta op als een man Vader, ik zeg u, dat gij niet behoeft te vreezen. Indien gij niet deed, wat gij doen moet, dan zoudt gij reden hebben tot angst. Gij moet komen, kom dus. Dat uw komst liefelijk weze zonder eenige vrees. En als een uwer dienaren u wil beletten te gaan, spreek dan tot hem met een heilig vuur, zooals Christus sprak tot den heiligen Petrus, toen deze hem uit teederheid wilde terughouden van het lijden. Christus heeft zich tot hem gewend en gezegd: „Wijk van mij Satan. Gij zijt mij een ergernis, want gij zoekt de dingen der menschen, en niet die van God. En wilt gij niet, dat ik den wil mijns Vaders vervulle?” Handel ook gij zoo, Vader; volg Hem na als zijn Stedehouder, vat een besluit in u zelven en versterk u er in, en zeg dan tot allen: „Indien ik er duizend malen het leven bij verliezen moest, dan nog wil ik den wil mijns Vaders vervullen.”

Maar gij zult er het leven niet bij verliezen, integendeel gij zult het leven winnen, want gij zult het middel hebben om voortdurend het leven der genade te verkrijgen. Wees dus getroost en vrees niet, want daar hebt gij geen reden voor. Grijp naar het wapen van het allerheiligste kruis, dat is de zekerheid en het leven der Christenen. Laat babbelen, die dit willen, en sta vast in uw heilig voornemen. Mijn geestelijke vader, broeder Raimondo, *(1)* heeft mij uit uwen naam gezegd, dat ik moest bidden indien gij moeielijkheden zoudt ondervinden; ik heb er reeds voor gebeden, vóór en na de heilige Communie, en toen heb ik gezien noch den dood, noch eenig gevaar. Deze gevaren zijn bedenkselen van uwe raadgevers. Geloof in Christus, den zoeten Jezus en vertrouw op Hem. Ik hoop, dat God niet zal versmaden zoovele gebeden tot Hem gesproken met zulke brandende verlangens, met zoovele tranen en zweet. Meer zeg ik niet. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Vergeef mij, vergeef mij. Dat Jezus Christus, de Gekruisigde, met u zij. Jezus zoet, Jezus de Liefde,

(1) Haar biechtvader.

Aan Gregorius XI.

Over een vervalschten brief, die den Paus was gezonden, en waarin hij gedreigd werd met vergiftiging indien hij naar Italië terugkeerde.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Heiligste, eerwaardigste en zoetste Vader in Christus, den zoeten Jezus, uwe onwaardige en ellendige dochter Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Jezus Christus, schrijft aan uwe Heiligheid in Zijn kostbaar bloed, met den wensch u te zien sterk en volhardend in het goede en heilige voornemen, zoodat geen enkele tegenwind in staat zij u terug te houden, hetzij deze kome van de schepselen of van den duivel. Want het schijnt, dat deze willen komen zooals onze Verlosser zegt in zijn heilig Evangelie, in de kleederen van het schaap; zij schijnen lammeren, en zij zijn vraatzuchtige wolven. Onze Verlosser zegt, dat wij ons voor hen moeten wachten. Het schijnt mij, zoete Vader, dat zij reeds tot u komen door eenen brief, en behalve dien brief kondigt de schrijver daarvan zijne komst aan zeggende, dat hij aan de deur zal kloppen wanneer gij dat niet zult verwachten. Het klinkt zeer nederig, waar hij zegt: „Indien men mij zal openen, zal ik binnenkomen, en wij zullen samen spreken;” maar hij hult zich in het kleed van de nederigheid, opdat hij beter geloofd zal worden. Glorievol dus is deze deugd, daar de hoogmoed zich met haar omhangt.

Volgens hetgene ik er van heb begrepen, heeft de verleider tegenover uwe Heiligheid gehandeld, zooals de duivel dat doet tegenover de ziel, wanneer hij haar onder de kleuren van de deugd en van het medelijden het vergift toewerpt. En vooral gebruikt hij deze list tegenover de dienaren van God, want hij ziet, dat hij ze door de ondeugd niet kan vangen. Het komt mij voor, dat zoo handelt de vleeschgeworden duivel, die aan u heeft geschreven, onder den schijn van het medelijden, en onder dien heiligen vorm. Want het is alsof de brief komt van een heilig en rechtvaardig man, en hij komt van booze menschen en van raadgevers van den duivel, roovers van het gemeen goed der Christenen en belagers van de hervorming der heilige Kerk, die slechts zich zelve beminnen en alleen hunne bijzondere ‘belangen zoeken te bevorderen. Gij kunt er spoedig opheldering over verkrijgen, Vader, of de brief is gekomen van dien rechtvaardigen man of niet, en voor de eer van God, schijnt het mij, dat gij dat moet beproeven. *(1)* Ik geloof dat niet, voor zoover ik het zie of kan begrijpen, en uit den klank zijner woorden verschijnt hij mij niet als een dienaar Gods. De brief lijkt mij vervalscht, en het schijnt mij, dat degene, die hem maakte, de kunst van het schrijven niet verstaat. Hij moest op de schoolbanken gaan zitten, want het blijkt, dat hij nog minder kent dan een kind.

Gij ziet, heiligste Vader, dat hij u aanvalt van de zijde, die hij weet, dat het zwakste is in den mensch, vooral bij degenen, die week zijn, en hun vleesch liefhebben en groote teederheid voelen voor hun lichaam, want dezulken hangen sterker aan het leven, dan anderen. En daarom is dit zijn eerste argument. Maar ik hoop, dat door de goedheid van God, gij meer acht zult geven op Zijne eer en op het heil van zijne schapen, zooals de goede herder, die het leven moet geven voor zijne schapen.

Het schijnt, dat deze bedrieger van den eenen kant uw vertrek prijst als goed en heilig, en van den anderen kant zegt hij, dat het vergift voor u gereed is. Hij raadt u aan vertrouwde mannen voor u uit te zenden, die het vergift op de tafels zullen vinden; het schijnt, dat hij wil zeggen in de flesschen, waarin men het voor u gereed houdt om het u op een gunstigen tijd te geven, hetzij over een dag of over een maand, of over een jaar. Maar ik zeg u, dat er even goed vergift kan gevonden worden op de tafels van Avignon of van eene andere stad, als op die van Rome, en eveneens op een gunstigen

tijd over een maand of over een jaar; en ook in eene hoeveelheid zoo groot als aan den kooper zal behagen; het kan overal gevonden worden.*(2)* En om die reden lijkt het hem goed, indien gij boden vooruitzondt en uwe komst zoudt willen uitstellen, opdat gij op deze wijze zoudt kunnen wachten totdat het goddelijk oordeel heeft getroffen de booze menschen, die uwen dood zoeken. Maar indien hij wijs ware moest hij voor zich zelf vreezen, want hij is de zaaier van het ergste vergift, dat reeds sedert langen tijd gezaaid is in de heilige Kerk, omdat hij u wil beletten te doen, datgene wat God van u vraagt en wat gij doen moet. En weet gij op welke wijze hij dat vergift zaait? Indien gij niet zelf gaat, maar boden zendt, zooals deze goede man u raadt, zou daardoor ergernis gegeven worden, er zou een opstand uitbreken met de daad en in de geesten der menschen, omdat men leugen zou vinden in u, die de plaats bekleedt van de Waarheid. Want indien zij, nadat gij uwe komst hebt aangekondigd en vastgesteld, bemerken, dat gij het tegenovergestelde doet, zal er groote ergernis en verwarring in hunne harten ontstaan. Wel spreekt hij de waarheid, evenals Caïphas eene voorspelling deed toen hij zeide: „Het is noodig dat één mensch sterve, opdat het volk niet verloren ga.” Deze wist niet wat hij zeide, doch wel wist het de Heilige Geest, die de waarheid sprak door zijnen mond, maar de duivel deed hem dat niet met die bedoeling zeggen. Zoo wil deze man zijn een andere Caiphas. Hij voorspelt, dat indien gij boden zendt, zij het vergift zullen vinden. Inderdaad is dat waar, want indien gij u zoudt schuldig maken aan de groote zonde van te blijven en uwe vertrouwelingen te zenden, dan zullen deze vinden, dat het vergift zal stroomen uit de bekers, dat is uit de harten en de monden, op de wijze, die ik u noemde. En dat zou niet duren een dag, want er zou verloopen een maand, zelfs een jaar voordat het vergift zou opgehouden hebben te stroomen. Ik ben zeer verbaasd over de woorden van dien man, en dat wel omdat hij eerst het goede, heilige en geestelijke werk prijst, en dan wil, dat het achterwege blijve uit vrees voor lichamelijk letsel. Het is niet de gewoonte van de dienaren van God ooit de geestelijke handelingen en het heilige werk te willen verlaten, zelfs indien hun leven er mede gemoeid ware, want indien zij zoo gehandeld hadden, dan zou niet een van hen het doel hebben bereikt; want het is de volharding in het goede en heilige verlangen en in de goede werken, die den roem verdient en niet de beschaming.

En daarom zeide ik u, Eerwaarde Vader, dat ik verlangde u te zien sterk en standvastig in uw heilig voornemen, want dan zal volgen de vrede met uwe oproerige zonen en de hervorming van de heilige Kerk; en ook wensch ik u te zien vervullen het verlangen van de dienaren van God, die den standaard van het heilige kruis willen opheffen tegen de ongeloovigen. Dan zult gij het bloed van het Lam kunnen toedienen aan de arme ongeloovigen, want gij zijt de bewaarder van het bloed en gij hebt de sleutels van den kelder waarin het is geborgen.

Helaas, Vader, ik bid u om de liefde van Jezus Christus, den Gekruisigde, dat gij spoedig alle macht zult aanwenden voor deze zaak, want zonder dat kan het niet worden gedaan. Daarom raad ik u toch niet, zoete Vader, uwe wettige kinderen, die zich voeden aan de borsten van de Bruid van Christus, te verlaten voor de bastaardzonen, die nog niet zijn gewettigd door het heilig doopsel, maar ik hoop door de goedheid van God, dat indien gij de hulp inroept van uwe wettige kinderen, door uwe macht, door de goddelijke kracht van het zwaard der heilige woorden, door den moed en de sterkte der menschen, de bastaardzonen zullen terugkeeren tot de Moeder, de Heilige Kerk, en gij ze zult kunnen wettigen. Dit schijnt mij te zijn dienstig voor de eer van God, nuttig voor u zelven en te strekken tot de eer en verheffing van de zoete Bruid van Christus Jezus; en gij zult al deze belangen op die wijze beter kunnen bevorderen, dan wanneer gij volgt den onnoozelen raad van dien rechtvaardigen man, die u vertelt, dat het beter ware voor u en voor de andere bedienaren der Kerk van God, te wonen te midden van de ongeloovige Saracenen, dan te midden van het volk van Rome of van Italië. Het heilige verlangen, dat hij heeft naar het heil der ongeloovigen keur ik zeer goed, maar het mishaagt mij, dat hij den Vader wil ontnemen aan de wettige kinderen, die zijn vergaderd in den schaapstal. Het schijnt mij, dat hij wil handelen met u, zooals handelt de moeder. Wanneer deze de melk wil onttrekken aan het kind, strijkt zij zich iets wat bitter is op de borst, opdat het dat

proeve vóór het de melk proeft, zoodat het uit vrees voor de bitterheid het zoete niet meer zal durven zoeken, want het kind laat zich eerder door het bittere misleiden dan door iets anders. Zoo wil hij handelen met u, hij reikt u toe de bitterheid van het vergift en van de vele vervolgingen om de kinderachtigheid te misleiden van de teedere zwakke liefde, die gij hebt voor uw lichaam, opdat gij uit vrees zult laten de melk der genade, die zal stroomen na uwe zoete komst. Ik bid u uit naam van Christus, den Gekruisigde, dat gij niet zult zijn een vreesachtig kind, maar een sterke man. Open uwen mond en slik het bittere in voor het zoete. Het zou uwe Heiligheid niet passen de melk te laten om het bittere. Ik hoop van de oneindige en onschatbare liefde van God, dat Hij genade zal schenken aan u en aan ons, en dat gij zult zijn een sterk en standvastig man en dat gij u niet zult laten bewegen door eenigen wind, of door misleiding van den duivel, of door den raad van vleesch geworden duivelen, en gij zult volgen den wil van God en uw eigen heilig verlangen en den raad van de dienaren van Jezus Christus, den Gekruisigde.

Meer zeg ik niet. Uit het voorafgaande besluit ik, dat de brief, die u is gezonden, niet komt van den dienaar Gods, dien men u genoemd heeft, noch dat hij geschreven is ver van hier; maar ik geloof dat hij komt van zeer nabij, en van dienaren van den duivel, die God weinig vreezen. Want indien ik geloofde, dat de brief komt van hem, zou ik hem niet een dienaar Gods noemen, indien ik anders niets van hem wist. Vergeef mij, Vader, mijn vermetel gepraat. lk vraag u nederig, mij te vergeven en mij uwen zegen te geven. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Ik bid Zijne oneindige goedheid, dat Hij mij de genade moge geven, dat ik voor Zijne eer, u spoedig de voet zie zetten buiten den uitgang, in vrede, rusten kalmte naar de ziel en naar het lichaam. Ik bid u, zoete Vader, mij audiëntie te geven wanneer het aan uwe Heiligheid zal behagen, want ik wilde nog eens voor u verschijnen vóór ik vertrek. De tijd is kort, daarom zou ik wenschen, dat dit spoedig kon geschieden indien het u behaagt. Jezus zoet, Jezus de liefde. *(3)*

(1) Geschiedkundigen hebben beweerd, dat degene aan wien men valschelijk dezen brief toeschreef, kon zijn Peter, infant van Arragon, en monnik van de orde van Sint Franciscus, die in den roep van groote heiligheid stond.

(2) Zij zinspeelt op de vele vergiftingen, die juist in Frankrijk omstreeks dien tijd voorkwamen.

(3) Ook de kroniekschrijver Froissard zegt, dat de stem van Catharina den doorslag gaf om den Paus tot het vertrek te doen besluiten.

Aan Gregorius XI toen deze te Corneto was.*(1)*

Zij maant hem aan tot geduld; zij spreekt voor de stad Siëna en verzoekt hem de verkeerdheden te vergeven door haar stadgenooten bedreven.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Heilige en Eerwaarde Vader in Christus, den zoeten Jezus, uwe onwaardige en ellendige dochter Catharina beveelt zich aan u aan in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch te zien uw hart sterk, standvastig en bevestigd in een waar en volmaakt geduld, overwegende, dat een hart zwak, veranderlijk en zonder geduld niet zou kunnen volbrengen de groote daden van God. Ieder redelijk schepsel moet, indien het God wil dienen, bekleed zijn met de deugd en bezitten standvastigheid, sterkte en geduld of het zou God nooit kunnen hebben in zijne ziel. Indien de mensch zijn geest wendt naar het aardsche geluk door ongeregelde liefde, door het vinden van genot en welbehagen in zich zelf of in de wereld of indien hij de beleedigingen en de tegenspoeden te gemoet gaat met ongeduld en laat varen de liefde tot de deugd, die hij toch in zijne ziel had ontvangen door een heilig verlangen en die hij zich wilde eigen maken, dan moet hij goed weten, dat de deugd niet wordt verkregen, noch volmaakt kan worden zonder datgene dat juist tegenovergesteld aan haar is.

(2) Want indien hij dat ontwijkt, volgt daar uit, dat hij vlucht de deugd, die hij moet stellen tegenover de ondeugd en waarmede hij haar moet bestrijden, want zij is het omgekeerde van de deugd: hij moet verjagen den hoogmoed door de nederigheid, de rijkdommen de genietingen, de eereposten der wereld door de vrijwillige armoede. De vrede zal vernietigen en overwinnen den strijd met de eigen ziel en met den naaste; het geduld zal zegevieren over het ongeduld uit liefde tot de eer van God en tot de deugd. De mensch moet uit haat en afkeer tegen zichzelven met standvastigheid en geduld verdragen smart, beleedigingen, spot en schelmerijen, lichaamspijnen en tijdelijke schade. Hij moet zijn bestendig, sterk, standvastig en geduldig, anders zal hij nooit zijn dienaar van Christus, maar hij zal worden dienaar en slaaf van zijne eigen zinnelijkheid, welke hem ontneemt de standvastigheid en hem maakt kleinzielig en zwak van hart. Dus moet hij niet aldus handelen, maar hij moet zich stellen tot doel de eerste zoete Waarheid, die ons het leven heeft teruggegeven door onze fouten op zich te nemen en te dragen. O, heiligste Vader, zoetste Vadertje, open het oog van uwen geest en zie met uw verstand hoe noodig is de deugd aan iederen mensch in het bijzonder voor het heil van zijne ziel, maar gij, die moet voeden en besturen het mystieke lichaam van de heilige Kerk, uwe Bruid, hoeveel meer hebt gij noodig standvastigheid, sterkte, geduld. Weet dat toen gij als jonge plant *(3)* binnentradt in den tuin van de Heilige Kerk, gij u moest gereed maken om door middel van de deugd weerstand te bieden aan den duivel, aan de wereld en aan het vleesch, welke zijn onze voornaamste vijanden, die ons bestoken dag en nacht en die nooit slapen. Ik hoop van de goedheid van God, dat gij deze vijanden hebt overwonnen en dat gij ze steeds zult blijven overwinnen, zoodat Hij bereiken zal in u het doel, waartoe Hij u heeft geschapen, dat is, dat gij eer en lof zult geven aan Zijnen naam en dat gij van Zijne goedheid zult kunnen ontvangen de eeuwige aanschouwing van Hem, waaruit al onze zaligheid bestaat. Gij zijt de Stedehouder van Christus, die u heeft bestemd om te werken en te strijden voor de eer van God, voor het heil der zielen en voor de hervorming der Heilige Kerk. Dit is eene moeitevolle arbeid u in het bijzonder opgelegd buiten den algemeenen strijd, welke moet strijden iedere ziel, die God wil dienen, zooals ik reeds zeide. En omdat grooter is uw last, moet vuriger en manmoediger zijn uw hart en zonder vrees, wat ook gebeuren moge. Want gij weet zeer goed, heiligste Vader, dat toen gij naamt tot Bruid de heilige Kerk, gij u hebt verplicht te werken voor haar en te verdragen de vele ongunstige winden, de vele smarten en tegenspoeden, die alle zich opmaken om u te komen bestrijden om Haar. En ga gij dan als een sterk man te gemoet die gevaarlijke winden met kracht, geduld en eene lange volharding, wend nooit het hoofd om uit smart, schrik of vrees, maar blijf volharden en verheug u in de stormen en in den strijd. Dat uw hart zich verheuge omdat te midden der vele tegenspoeden, die zijn gekomen en die nog zullen komen wel worden gedaan de zaken van God, die op eene andere wijze nooit zouden worden volbracht. Aldus zien wij dat het doel van iedere vervolging der Kerk, van allen tegenspoed, dien heeft te dragen de deugdzame ziel, is de vrede, die wordt verkregen door een waar geduld en door de volharding, deze komen uit den strijd bekroond met de kroon der eere. Dit zijn dus de middelen, die wij moeten aanwenden. Daarom zeide ik, heiligste Vader, dat ik wenschte te zien in u een hart sterk, standvastig: en bevestigd in een waar en heilig geduld. Ik wensch, dat gij zult zijn een boom van liefde geënt op het Woord, dat is de Liefde zelve, op Christus, den Gekruisigde, en die boom moet voor de eer van God en voor het heil van uwe schapen zijne wortelen geslagen hebben in eene diepe nederigheid. Indien gij dan zult zijn een boom van liefde met zulke zoete wortelen, zult gij ook in u zelven vinden een boom van liefde, waarvan de top zal dragen de vrucht van het geduld en van de sterkte en waarvan de stam zal zijn de bekroonde volharding. En in de smart zult gij vinden vrede, rust en troost, omdat gij zien zult, dat zij u gelijkvormig maakt aan Christus, den Gekruisigde. En zoo zult gij door het lijden om de liefde van Christus, den Gekruisigde, met vreugde komen van veel strijd tot eenen grooten vrede.

Vrede, vrede, heiligste Vader! Dat het aan Uwe Heiligheid moge behagen op nieuw aan te nemen uwe zonen, die hebben beleedigd u, hunnen Vader. Dat uwe zachtheid overwinne hunne boosaardigheid en hunnen hoogmoed. Het is geen schande voor u wanneer gij u neerbuigt om te

helpen verbeteren den slechten zoon, maar het zal u een groote eer en verdienste zijn in de oogen van God en in die der menschen. *(4)* Helaas, Vadertje, geen oorlog meer, op geen enkele wijze. Zonder uw geweten te bezwaren kunt gij vrede sluiten. Leid den oorlog af op de ongeloovigen, daarheen moet hij worden gewend. Volg de zachtmoedigheid en het geduld van het onbevlekte Lam, Christus, den zoeten Jezus, Wiens plaats gij bekleedt. Ik vertrouw in onzen Heer Jezus Christus, dat Hij in deze zaak en ook wat betreft de andere aangelegenheden, zoo in u zal werken, dat gij zult vervullen uw eigen wensch en den mijnen, want ik heb geen anderen wensch in dit leven, dan te zien de eer van God, uwen vrede en de hervorming van de heilige Kerk, en te zien het leven der Genade in ieder redelijk schepsel. Dat het u een troost zij te vernemen, dat voor zoover ik heb kunnen gewaar worden, de gesteltenis hier *(5)* ten uwen opzichte is, dat allen u gaarne hebben tot Vader. En in het bijzonder deze arme stad, die steeds is geweest de dochter van uwe Heiligheid, maar die door den nood gedwongen er toe is gekomen de dingen te doen, die u hebben mishaagd. Zij meenen dat zij gedwongen waren aldus te handelen. Dat uwe Heiligheid ze bij u zelven wel wille verontschuldigen, want gij zult ze kunnen vangen met het aas der liefde. Ik bid u om de liefde van Jezus Christus, den Gekruisigde, dat gij zoo spoedig mogelijk zult gaan naar de plaats van de glorievolle apostelen Petrus en Paulus. Stel gij van uwen kant zonder vrees alles in het werk om te gaan, en van Zijnen kant zal God u voorzien van alle dingen, die noodig zijn voor u en voor het heil van Zijne Bruid. Meer zeg ik niet. Vergeef mij mijne vermetelheid. Put troost en vertrouwen uit de gebeden van de ware dienaren van God, die veel voor u bidden. Ik en uwe andere kinderen vragen u nederig om uwen zegen. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Catharina had Gregorius te Genua ontmoet, en daar hij nog altijd zeer vreesachtig en twijfelmoedig was, had zij hem verschillende malen persoonlijk door hare toespraken versterkt in zijn voornemen naar Rome te gaan; daarna was zij naar Siëna teruggekeerd, van welke plaats uit zij dezen brief aan hem te Corneto richt.

(2) Citaat uit den Dialoog.

(3) Gregorius XI werd op den leeftijd van achttien jaar tot kardinaal benoemd door Paus Clemens VI, zijn oom van moederszijde; op veertigjarigen leeftijd werd hij Paus.

(4) De Paus luisterde naar den raad van Catharina, en verzocht den Florentijnen nieuwe afgezanten te zenden, daar de eersten door hun eigen kwaden wil onverrichter zake uit Avignon waren vertrokken. Deze kwamen werkelijk den 25 Februari te Rome aan, maar de vrede werd niet gesloten, daar de afgevaardigden steeds weerspannig bleven en van de gelegenheid tot vrede sluiten slechts gebruik maakten om beschuldigingen te uiten tegen de pauselijke legaten.

(5) Met „hier” meent zij Toscane.

Aan Gregorius XI.

Zij smeekte om den vrede; zij drukt hare droefheid uit over de verkeerde handelingen, waaraan zich de bestuurders der Heilige Kerk schuldig maken.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Heiligste en zoetste Vader in Christus, den zoeten Jezus. Ik, uwe onwaardige en ellendige dochter Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Jezus Christus, schrijf aan uwe Heiligheid in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch, dien ik reeds zoo langen tijd in mij heb, u te zien een manmoedig deurbewaarder, zonder eenige vrees. Gij zijt de portier van Gods kelder, dat is van het Bloed van Zijnen eeniggeboren Zoon, wiens plaats gij vervangt op aarde, en door geen andere handen dan door de uwen, kunnen wij deel hebben aan het bloed van Christus. Gij weidt de getrouwe Christenen en gij voedt ze. Gij zijt de moeder, die ons voedt aan de borsten der goddelijke

liefde, want Zij geeft ons het bloed niet zonder het vuur, noch het vuur zonder het bloed, want het bloed werd gestort met een vuur van liefde. O, gij, die onze bestuurder zijt, ik zeg u, dat ik reeds langen tijd heb gewenscht u te zien een moedig man zonder eenige vrees, ik heb gewenscht dat gij zoudt leeren van dat zoete en in liefde ontstoken Woord, dat manmoedig snelde naar den schandelijken dood van het heiligste kruis, om den wil van Zijnen Vader te vervullen en om mogelijk te maken ons heil. Dat zoete Woord brengt ons den vrede, omdat Het was de middelaar tusschen God en ons. Dat zoete en van liefde brandende Woord, laat zich niet weerhouden door onze ondankbaarheid, noch door beleedigingen, wreedheden en hoon, maar Hij snelt naar den schandelijken dood van het kruis als dronken van liefde tot ons heil, omdat wij op eene andere wijze niet kunnen komen tot den vrede. O, heiligste Vader, ik bid u om de liefde van Christus, den Gekruisigde, dat gij zult volgen Zijne voetstappen. Helaas, vrede, vrede om de liefde van God! Geef geen acht op onze ellende, onze ondankbaarheid, onze onwetendheid, noch op de vervolging, die u aandeden uwe oproerige zonen. Helaas, dat uwe zachtheid en uw geduld overwinnen hunne boosaardigheid en hunnen trots. Heb medelijden met zoovele zielen en lichamen, die verloren gaan. O, herder en bewaarder van het bloed van het Lam, laat u niet weerhouden door smarten, noch schande noch hoon, die de menschen u schijnen te willen aandoen, noch door slaafsche vrees, noch door de slechte raadgevers van den duivel, die door hunnen raad u brengen tot oorlog en ellende. Dat dit alles u niet weerhoude, heiligste Vader, te snellen naar den schandelijksten dood van het kruis; aldus zult gij Christus volgen als zijn ware plaatsvervanger, dat is gij zult ondergaan smarten, schande, kwellingen en schurkerijen en aldus zult gij dragen het kruis van het heilige verlangen, het verlangen naar de eer van God en naar het heil van uwe zonen. Heb een heiligen honger naar hun heil, stijg door het oog van uw verstand op het kruis van het heilige verlangen en zie hoeveel kwaad het gevolg is van dezen boozen oorlog en hoeveel goeds er volgt uit den vrede.

Helaas, mijn Vadertje, rampzalig is mijne ziel omdat mijne zonden de oorzaak zijn van al het kwaad, en het schijnt dat de duivel bezit heeft genomen van de wereld, niet door zich zelf, want hij kan slechts weinig uitrichten, maar in zoover wij hem die macht gegeven hebben. Naar welke zijde ik mij wend, zie ik, dat allen hem de sleutels brengen van hunnen vrijen wil met hunne bedorven natuur en ik zie leeken, kloosterlingen en geestelijken vol hoogmoed de genietingen, eereambten en rijkdommen dezer wereld najagen ten koste van veel laagheden en ellende. Maar afschuwelijk boven alle dingen, die afschuwelijk zijn in de oogen van God is, dat de bloemen die geplant zijn in het mystieke lichaam der heilige Kerk en die moeten zijn welriekende bloemen en beminnaars en liefhebbers van de eer van God en van het heil der zielen, en wier leven moet zijn een spiegel der deugd; dat zij uitwerpen den stank van iedere ellende, dat zij zijn beminnaars van zich zelve, dat zij om te vervolgen de zoete Bruid van Christus en uwe Heiligheid, hunne zonden voegen bij die der anderen. Helaas, wij zijn gevallen in den ban van den dood en wij hebben den oorlog verklaard aan God. O, mijn Vadertje, gij zijt voor ons gesteld als middelaar om den vrede te sluiten. Ik zie niet hoe zij tot stand kan komen, indien gij niet komt gedragen met het kruis van het heilige verlangen, zooals ik zeide. Wij zijn in oorlog met God, *(1)* en uwe oproerige zonen hebben strijd met God en met uwe Heiligheid en God wil en vraagt van u, dat gij ingevolge van uwe macht de heerschappij zult ontnemen aan de handen van den duivel. Beijver u om den stank te verdrijven uit de bedienaren der Heilige Kerk; roei uit de stinkende bloemen en plant er welriekende bloemen, dat is deugdzame mannen, die God vreezen. En dan bid ik, dat het uwe Heiligheid moge behagen ons den vrede te geven, en hem aan te nemen op alle wijzen, die u mogelijk zijn, en niet zijn in strijd met uw geweten en met het behoud der heilige Kerk. God wil, dat gij meer acht zult geven op de geestelijke dingen dan op de tijdelijke. Gedraag u manmoedig, God is met u. Handel zonder eenige vrees, en wees niet angstig omdat gij vele vermoeienissen en tegenspoeden ziet, maar zoek sterkte in Christus, den zoeten Jezus. Want de roos wordt geboren tusschen de doornen, en te midden van vele vervolgingen zal de hervorming der heilige Kerk volbracht worden, en komen zal het licht, dat de duisternissen zal wegnemen van de Christenen en het leven zal geven aan de ongeloovigen en

omhoog geheven zal worden de standaard van het heilige kruis. Daar gij zijt ons werktuig en ons middel tot handelen, zult gij met ijver en niet met onachtzaamheid en zonder eenige vrees alles doen wat gij kunt. Op deze wijze zult gij een waar bestuurder zijn, gij zult den wil vervullen van God en ook den wensch van zijne dienaren, die sterven van smart en niet kunnen sterven, daar zij zien zoovele beleedigingen aangedaan aan hunnen Schepper en het Bloed van den Zoon van God zoozeer zien hoonen. Ik kan niet meer. Vergeef mij mijne vermetelheid, Heiligste Vader; dat de liefde en de smart mij in uwe oogen verontschuldigen. Meer zeg ik niet. Geef het leven om der wille van den Gekruisigden Christus: roei de ondeugden uit en plant deugden, wees sterk en vrees niet. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. In heb een groot verlangen om weder in de tegenwoordigheid van uwe Heiligheid te zijn. Vele dingen heb ik u te zeggen. Ik ben niet gekomen, omdat vele goede werken, die zeer nuttig zijn voor de Kerk, zich hebben voorgedaan. *(2)* Vrede, vrede om de liefde van den Gekruisigden Christus, en geen oorlog meer, een ander redmiddel is er niet. Ik beveel u ten zeerste aan Annibaldo, uw getrouwen dienaar.

Ik schrijf aan u in het nieuwe klooster, dat gij mij toestond te stichten en dat is genoemd Santa Maria degli Angeli. *(3)* Ik vraag u nederig om uwen zegen. En uwe nalatige zonen meester Giovanni en broeder Raimondo, bevelen zich aan uwe Heiligheid aan. Jezus Christus, de Gekruisigde zij met u. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) De kerkelijke overheden zijn in oorlog met God door hun slecht leven En hun slecht bestuur. Zij zegt: „Wij zijn in oorlog," uit nederigheid en om de verkeerdheden beter te kunnen berispen.

(2) In dien tijd was Catharina in Toscane werkzaam aan het tot stand brengen van den vrede.

(3) Dit klooster was een voormalig paleis, haar gegeven door een persoon, die door haar was bekeerd.

Aan Gregorius XI.

Zij smeekt hem het gezag, dat God hem heeft gegeven, met kracht te handhaven.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Heiligste en zoetste Vader, Catharina, uwe onwaardige en ellendige dochter in Christus, den zoeten Jezus, beveelt zich aan u aan in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien een moedig man, zonder eenige vleeschelijke liefde of vrees voor u zelven of voor eenig schepsel, dat met u verbonden is door de banden van het vleesch, *(1)* want ik erken en zie in het heilig aangezicht van God, dat deze dingen tegenwerken uwen zoeten en heiligen wensch en dat zij schadelijk zijn voor de eer van God en de verheffing en hervorming der heilige Kerk. Daarom wenscht mijne ziel met eene onbeschrijflijke liefde, dat God in Zijne oneindige barmhartigheid van u zal wegnemen iederen hartstocht en iedere zwakheid, en u zal hervormen tot een ander mensch, dat is eene hervorming van vurig en brandend verlangen, want op eene andere wijze kunt gij niet den wil van God en het verlangen van zijne dienaren vervullen. Helaas, helaas, Heilige Vader! vergeef mij de vermetelheid van de woorden, die ik gezegd heb en zeg: ik word gedwongen dit te zeggen door de eerste zoete Waarheid. Dit is Zijn wil, Vader, en dit vraagt Hij u: dat gij gerechtigheid zult laten geschieden ten opzichte van de menigte onrechtvaardigheden, die bedrijven degenen, die gevoed en geweid worden in den tuin der Heilige Kerk; Hij zegt, dat de dieren niet gevoed moeten worden met het voedsel der menschen. Nu Hij u het gezag heeît gegeven en gij het hebt aangenomen, moet gij uwe kracht en uwe macht gebruiken, en indien gij deze niet wilt gebruiken, zou het beter Zijn te weigeren hetgene gij hebt aangenomen, dat zou voordeeliger zijn voor de eer van God en voor het heil van uwe ziel.

Het andere dat ik u moet zeggen is, dat dit Zijn wil is en dit vraag ik u: Hij verlangt, dat gij vrede sluit met geheel Toscane, waarmede gij in oorlog zijt; gij moet van uwe zondige zonen, die tegen u zijn opgestaan zien te verkrijgen, wat gij van hen verkrijgen kunt zonder oorlog, hen straffende zooals de vader den zoon bestraft wanneer deze hem heeft beleedigd. Ook vraagt de zoete goedheid van God u, dat gij volmacht zult geven aan degenen, die u vragen den heiligen tocht te mogen ondernemen. *(2)* Wat u onmogelijk schijnt is mogelijk aan de zoete goedheid van God, die het heeft geregeld en wil dat het zoo zij. Zie toe, dat dit niet veronachtzaamd worde, indien uw leven u dierbaar is en spot niet met de werken van den Heiligen Geest, die van u verlangd worden en die gij kunt volbrengen. Indien gij de gerechtigheid wilt, dan kunt gij haar uitoefenen. Gij kunt vrede hebben indien gij verwijdert de bedorven praal en de genietingen der wereld, en slechts zorgt voor de.eer van God en voor de rechten der Heilige Kerk. Gij hebt ook de macht om te geven aan degenen, die u vragen, want gij zijt niet arm maar rijk omdat gij in de handen draagt de sleutels van den hemel, wien gij opent, dien wordt geopend en voor wien gij sluit, voor dien zal gesloten worden. Indien gij dit niet doet, zult gij berisping van God ontvangen. Indien ik u ware, zoude ik vreezen, dat het goddelijk oordeel over mij zoude komen. En daarom bid ik u met liefde in naam van Christus, den Gekruisigde, dat gij gehoorzaam zult zijn aan den wil van God; want ik weet, dat gij niets anders wenscht, dan den wil van God te volbrengen, opdat over u niet kome deze harde berisping: „Vervloekt zijt gij, want de tijd en de kracht die u gegeven waren hebt gij niet gebruikt!”

Om de goedheid van God en ook vertrouwen stellende in uwe Heiligheid, geloof ik, Vader, dat gij zult handelen zoo, dat dit niet over u zal komen.

Meer zeg ik niet. Vergeef mij, vergeef mij, de groote liefde, die ik heb voor uw heil en de groote smart, die ik voel wanneer ik zie wat daaraan tegenovergesteld is, doen mij dit zeggen. Ik zou het u gaarne persoonlijk hebben gezegd, om mijn geweten ten volle te ontlasten. Wanneer uwe Heiligheid mocht wenschen, dat ik naar u toe zal komen, zal ik dit gaarne doen. Handel zoo, dat ik mij niet over u aan Christus moet beklagen, want aan een ander kan ik mij niet beklagen, omdat op de wereld niemand boven u is. Volhard in de zoete en heilige genieting van God. Ik vraag u nederig om uwen zegen. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Gregorius XI was zeer gehecht aan zijne familie, welke genegenheid hem bij sommige gelegenheden te zeer beïnvloedde.

(2) Ten einde over den kruistocht te onderhandelen waren in 1376 te Avignon talrijke hospitaalridders van Rhodus verzameld onder voorzitterschap van hunnen grootmeester Giovanni Fernandez di Eredia. Met hunne galeien begeleidden zij den Paus naar Italië. Het zeemansbeleid van hunnen grootmeester redde de pauselijke schepen in een zwaren storm. Wat den kruistocht betreft, werd besloten, dat daartoe in Maart van het jaar 1377, 500 ridders en 500 broeders zouden bijeenkomen in een haven van Italië. De oorlog tusschen Frankrijk en Engeland en de twisten tusschen de Italiaansche Staten onderling verijdelden dit voornemen.

Aan Gregorius XI.*(1)*

Zij spreekt voor Siëna, en beveelt den Paus de afgevaardigden aan. Zij dringt er op aan dat de Paus goede kerkelijke overheden zal benoemen

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete María.

Heiligste en eerwaarde Vader in Christus, den zoeten Jezus.

Ik, Catharina, uwe onwaardige dochter, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Jezus Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u een waren en volmaakten vrede te zien

aannemen van uwe zonen en onderdanen, die terugkeeren onder het juk van de heilige gehoorzaamheid, zoodat gij kunt leven in vrede en kalmte naar ziel en naar lichaam; en dat de onschatbare goedheid en oneindige liefde van God mij de genade mogen geven u te zien als het middel, dat de zielen doet vrede maken met God, na den strijd tegen Zijne oneindige goedheid en tegen uwe Heiligheid, waaraan zij zich door hunne fouten hebben schuldig gemaakt. En ik twijfel er niet aan, dat gij door dezen vrede te sluiten, in geheel Italië den vrede zult herstellen. O, hoe zalig zal zijn mijne ziel, wanneer ik zal zien, door middel van uwe heiligheid en van uwe goedheid, den een aan den ander verbonden door den band van de liefde. Weet, Heilige Vader, dat God op geen andere wijze zich verbindt met de ziel, dan door den band van de liefde. En de liefde hield hem geklonken en genageld aan het kruis, omdat de mensch, die gemaakt was uit liefde, door niets zoozeer wordt getrokken dan door de liefde. Met de liefde van het Woord, van den eenigen Zoon van God, wordt de oorlog verdreven, dien de mensch aanging, toen hij opstond tegen God en zich onderwierp aan de heerschappij van den duivel. Heiligste Vader, ik zie, dat gij op deze wijze zult afwenden den oorlog en de heerschappij, die de duivel heeft verkregen in de stad der zielen van uwe zonen. Want de duivel wordt niet verjaagd door den duivel, maar door de deugd der nederigheid, en door uwe goedheid zult gij hem verdrijven. Want de duivel zal het tegen deze nederigheid niet uithouden, omdat hij het niet tegen haar uithouden kan, hij wordt zelfs door haar overwonnen. Door uwe liefde en uwen honger naar de eer van God en naar het heil der zielen, zult gij op het voorbeeld van het geslachte en gedoode Lam, wiens plaats gij bekleedt, den oorlog en den haat verdrijven uit hunne harten en vurige kolen stapelen op de hoofden van uwe zonen, die tegen u in opstand waren, Vader, en eigenlijk duivelen in het vleesch waren geworden. Op deze zoete en zachte wijze Zullen de duivel en de hoogmoed der menschen worden verslagen, want op geen enkele wijze wordt zooveel goeds verkregen, dan door de nederigheid. En de oorlog zal worden overwonnen door uit te houden met geduld, door te dragen en te verdragen de gebreken van uwe zonen, waarbij evenwel de berisping, die Zij ontvangen moeten, niet achterwege behoeft te blijven, voor zoover dit mogelijk is. Zoo zal door barmhartigheid en goedheid, door eene heilige rechtvaardigheid en door een zoet vuur van liefde de haat in hunne zielen worden verteerd, zooals het water wordt verteerd in den oven. Kom hen te gemoet met goedheid, Vader, want gij weet, dat ieder redelijk schepsel gemakkelijker wordt gewonnen door goedheid en liefde, dan door iets anders; en vooral onze Italianen. En ik zie geene andere wijze, waarop gij hen goed zult kunnen winnen, dan deze. Indien gij zoo handelt, zult gij van hen gedaan krijgen, wat gij wilt. En dit verzoek ik u om de liefde van Christus, den Gekruisigde, en voor het heil en het nut der Heilige Kerk.

De afgevaardigden van Siëna zullen naar uwe Heiligheid komen, en als er menschen op de wereld zijn, die met liefde zijn te winnen, dan zijn het deze. *(2)* En daarom verzoek ik u, dat gij ze met die liefde zult weten te winnen. Neem een weinig hunne verontschuldigingen aan wegens de fouten, die zij hebben bedreven, want zij hebben er berouw over en wel zoozeer, dat zij niet weten wat te doen. Dat het uwe Heiligheid moge behagen, mijn zoetste Vadertje, dat wanneer gij eene gedragswijze ziet, die zij tegenover uwe Heiligheid zouden kunnen volgen, en die u aangenaam is en waardoor zij niet in oorlog komen met degenen, waarmede zij verbonden zijn, dat gij dan daarnaar zult handelen. Geef hun uwen steun, om de liefde van Jezus Christus, den Gekruisigde. Ik geloof dat wanneer gij dit doet het zeer goed zal zijn voor de Heilige Kerk en dat er dan minder oorzaken tot kwaad zullen zijn.

Dan verzoek ik u nog, dat gij er uwe aandacht aan wilt wijden de herders en de bedienaren der Kerk, die doen wat zij niet moeten doen te straffen. Leg er u op toe om goede te benoemen, die deugdzaam en rechtvaardig leven; dat moet gedaan worden voor de eer van God en omdat het plicht is, en voor hun eigen heil; en ook omdat de leeken u hierin zeer scherp op de handen kijken en omdat, daar zij zulke fouten ongestraft zagen blijven, er reeds veel kwaad uit is voortgekomen. Ik

hoop op de hoogste en eeuwige goedheid van God en op uwe Heiligheid, dat gij dit en elk goed werk zult verrichten, dat noodig is in deze zaak.

Meer zeg ik niet. Vergeef mij mijne vermetelheid. Ik vraag u nederig om uwen zegen. Ik beveel u de genoemde afgevaardigden van Siëna aan. Volhard in de zoete en heilige genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Dit is de laatste brief, dien Catharina aan Gregorius XI heeft geschreven. De afgevaardigden van de republiek Siëna brachten hem naar Rome, waar zij goed ontvangen werden. Zij kwamen ook verzoeken de Pauselijke troepen uit Talamone terug te trekken. In een oude druk leest men dat Tommasso Guelfacci den brief aan den Paus overhandigde.

(2) De Heilige Bernardinus van Siëna geeft dezelfde getuigenis van zijne stadgenooten. Hij zeide: Il sangue sanese è un sangue dolce.

Aan Urbanus VI *(1)*

Van de liefde en van hare uitwerkingen. De rechtvaardigheid moet gepaard gaan met barmhartigheid. Zij vraagt om de hervorming van de Kerk, en om vergeving voor de oproerlingen.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Heiligste en dierbaarste Vader in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Jezus Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien bevestigd in een ware en volmaakte liefde, opdat gij als een goede herder uw leven zult geven voor uwe schapen. Want, heiligste Vader, in werkelijkheid is slechts degene, die gegrondvest is in de liefde, ook degene, die bereid is te sterven voor de liefde van God en voor het heil der zielen, omdat hij ontbloot is van de liefde tot zich zelven. Degene, die in de eigenliefde is, is niet bereid het leven te geven, en niet alleen niet het leven, maar hij wil zelfs niet de kleinste smart verduren, omdat hij steeds vreest voor zich zelven, dat is hij vreest het lichamelijk leven en zijne eigen vertroostingen te verliezen. Dus is wat hij doet onvolmaakt en bedorven omdat bedorven is zijn voornaamste liefde, die hem doet handelen. In elken staat zal hij weinig goeds uitwerken, hetzij hij herder of onderdaan is. Maar de herder, die gegrondvest is in de ware liefde, handelt niet aldus, al zijne werken zijn goed en volmaakt omdat zijne liefde is vereenigd en samengevoegd met de goddelijke liefde. Deze vreest noch den duivel, noch het schepsel, hij vreest slechts den Schepper en hij bekommert zich niet om den laster van de wereld, noch om schande, spot, schurkerijen of ergernis en kwaadspreken van de zijde van zijne onderdanen, want deze ergeren zich dikwijls of beginnen te morren wanneer zij berispt worden door hun prelaat; maar als een moedig man, bekleed met de kracht der liefde zal hij er zich niet om bekommeren. En in hem zal niet verminderen het vuur van het heilig verlangen, noch zal hij uitwerpen de parel van de rechtvaardigheid vereenigd met de barmhartigheid, die hij draagt op zijn lichtende borst. Want wanneer de rechtvaardigheid daar ware zonder de barmhartigheid, zou zij vergezeld zijn van de duisternissen der wreedheid, en zij zou veeleer moeten heeten onrechtvaardigheid; en de barmhartigheid zonder rechtvaardigheid zou op den onderdaan werken als balsem op een wond, die moet uitgebrand worden met vuur, want als men er alleen de balsem op legde, zou zij gaan rotten in plaats van te genezen. Maar samen verbonden geven zij het leven aan den prelaat in wien zij schitteren, en aan den onderdaan geven zij de gezondheid, wanneer hij niet reeds is een lidmaat van den duivel, en zich op geen enkele wijze zou willen verbeteren. En hoewel de onderdaan zich in het geheel niet zou willen verbeteren, moet de prelaat niet ophouden hem te berispen, en de deugd van dezen zal niet minder groot zijn omdat de onrechtvaardige er geen vruchten van plukt. Aldus handelt de zuivere en oprechte liefde, die is in den mensch die zich niet bekommert om zich zelven, maar om God, en die Hem zoekt voor den roem en den lof van Zijnen naam, omdat hij ziet, dat God waardig is bemind te worden om Zijne

oneindige goedheid; noch zoekt hij den naaste om zich zelven maar om God, omdat hij den naaste van eenig nut wil Zijn en hij dit niet kan zijn aan God. Hij heeft gezien en erkend, dat God is onze God, en ons niet noodig heeft en daarom legt hij er zich met grooten ijver op toe, van dienst te zijn aan zijnen naaste en in het bijzonder aan de onderdanen, die hem zijn toevertrouwd. En door ondankbaarheid, die hij in hen vindt, noch door bedreigingen en vleierijen van de menschen, laat hij zich weerhouden hun heil te bewerken; maar in waarheid bekleed met het bruidskleed, volgt hij de leer van het nederige en onbevlekte Lam, de goede en zoete Herder, die naar den schandelijken dood snelde van het allerheiligste kruis, als brandend van liefde tot ons heil. Dat alles doet volbrengen de onuitsprekelijke liefde, die de ziel in zich heeft ontvangen en die tot voorwerp heeft Christus, den Gekruisigde. Heiligste Vader, God heeft u gesteld als herder over al Zijne schapen van den geheelen christelijken godsdienst, Hij heeft u aangesteld als bewaarder en uitdeeler van het Bloed van den gekruisigden Jezus, wiens plaatsvervanger gij zijt en Hij heeft u aangesteld in een tijd, waarin de ongerechtigheid in uwe onderdanen overvloediger is dan ooit sinds langen tijd zoowel in het lichaam der Heilige Kerk, als in het algemeen in het lichaam van den christelijken godsdienst. En daarom is het voor u noodzakelijk te zijn gegrondvest in een volmaakte liefde, vereenigd met den parel van de gerechtigheid, zooals ik zeide. En gij moet u niet bekommeren om de wereld, noch om ellendigen verhard in het kwaad, noch om hunne schanddaden, maar als een waar ridder en een rechtvaardig herder moet gij manmoedig aan de verbetering werken, gij moet de ondeugd uitroeien en de deugd planten, en daarvoor als het noodig is, zelfs uw leven willen geven. O, zoetste Vader, de wereld kan niet meer, zoozeer overvloedig is het kwaad en wel in het bijzonder in degenen, die als welriekende bloemen gesteld zijn in den tuin der Heilige Kerk, opdat zij een geur van deugd zouden verspreiden, en wij zien, dat zij overvloeien van ellendige en schelmachtige misdaden, waarmede zij de geheele wereld verpesten. Helaas, waar is de reinheid van harte en de volkomen braafheid, die van de onzuiveren onthouders maakt? Zij zijn geheel daaraan tegenovergesteld omdat zeer dikwijls de onthouders en de zuiveren door hun vuilnis de zonden gaan proeven. Helaas, waar is de mildheid der liefde, de zorg voor de zielen, het uitdeelen aan de armen tot heil der Heilige Kerk en tot leniging van hunnen nood? Gij weet wel, dat zij het tegenovergestelde doen. O, ik ellendige! Ik zeg het met smart: hun kinderen voeden zich met de goederen, die zij ontvangen door tusschenkomst van het Bloed van Christus, en zij schamen zich niet zich te gedragen als schurken en te spelen met die heilige handen gewijd door u, de plaatsvervanger van Christus, zonder nog te spreken van de andere slechte daden, die zij bedrijven. Helaas, waar is de diepe nederigheid, waarmede zij den hoogmoed van hunne zinnen moeten overwinnen, want deze is het, die hen simonie doet bedrijven uit gierigheid, doordat zij winstgevende posten koopen met geschenken, vleierijen of geld of met losbandigen of ijdelen opschik, waardoor zij zich niet gedragen als geestelijken, maar erger dan leeken. Helaas, mijn zoete Vader, wend hiertegen een middel aan, geef gehoor aan de hartstochtelijke wenschen van de dienaren van God, die sterven van smart en niet kunnen sterven, en die met groot verlangen van u verwachten, dat gij als een waar herder de hand aan het werk zult slaan om niet alleen te verbeteren met het woord, maar ook met de daad en dat in u moge schitteren de parel van de rechtvaardigheid vereenigd met de barmhartigheid en dat gij zonder eenige slaafsche vrees in waarheid zult verbeteren hen, die zich voeden aan de borst van die zoete Bruid en die zijn gemaakt tot bedienaren van het Bloed.

Maar ik zie waarlijk niet in, Heiligste Vader, hoe gij dit alles goed zult kunnen doen, indien gij niet den tuin van uwe Bruid hervormt en hem vult met goede en deugdzame planten, leg er u op toe een aantal zeer heilige mannen te kiezen, in wie gij de deugd vindt en die den dood niet vreezen. Zie niet op rang of grootheid maar slechts hierop of zij herders zijn, die met ijver hunne schapen besturen. En kies u een college van goede kardinalen, die als het ware zuilen zijn en u den last en de vele vermoeienissen met den goddelijken bijstand helpen dragen. O, hoe zalig zal zijn mijne ziel, wanneer ik aan de Bruid van Christus zal zien teruggeven wat haar toekomt en wanneer ik

aan hare borst zal zien gevoed worden menschen, die geen acht geven op hun eigen goederen, maar op den roem en de lof van God en die aan de tafel van het heilig kruis de spijs der zielen tot zich nemen. Ik twijfel er niet aan, dat de leeken zich dan ook zullen verbeteren, omdat zij niet anders zullen kunnen, gedwongen als zij zijn door de leer van het heilige en brave leven hunner herders. Er valt hier dus niet meer te slapen, maar manmoedig en zonder uitstel te doen al wat gij kunt tot aan den dood voor den roem en den lof van den naam van God.

Ook smeek ik u en ik dring er bij u op aan om de liefde van Christus, den Gekruisigde, dat gij niet wilt dralen om de schapen, die buiten den schaapstal zijn, (door mijne zonden, geloof ik) ter liefde van het Bloed, waarvan gij de uitdeeler zijt met barmhartigheid te ontvangen, en met goedheid en heiligheid hunne hardheid te bedwingen. Doe hun dit goed, dat gij hen terugbrengt in den schaapstal, en indien zij het niet vragen met de ware en volmaakte nederigheid, dat dan uwe Heiligheid aan hunne onvolmaaktheid tegemoet kome. Neem van den zieke aan wat hij u kan geven. Helaas, helaas, wees barmhartig ten opzichte van zoovele zielen, die verloren gaan. Let niet op het schandaal, dat ín deze stad is gebeurd, waarbij de helsche duivelen hun best hebben gedaan om den vrede en de rust der zielen en der lichamen onmogelijk te maken; *(2)* maar de goddelijke goedheid heeft hierin voorzien, zoodat van het groote kwaad geen groot kwaad is gekomen, maar uwe zonen tot den vrede zijn weergekeerd. Zij vragen u om de olie der barmhartigheid; en nemen wij aan, Heiligste Vader, dat het u schijnt dat zij niet daarom verzoeken op eene beminnelijke wijze, met een hartgrondigen afkeer van de bedreven schuld, zooals zij dat moesten, en zooals zoude behagen aan uwe Heiligheid, helaas, dan noch weiger niet, want in het vervolg zullen zij betere kinderen zijn. *(3)* Helaas, mijn Vader, ik wil hier liever niet langer blijven. Doe met mij wat gij wilt. Bewijs aan mij, ellendige ellendelinge, de gunst en de barmhartigheid waarom ik zoo dringend bij u aanklop. Mijn Vader, weiger mij de kruimels niet, die ik u vraag voor uwe kinderen, opdat, wanneer de vrede gesloten is, gij den standaard van het allerheiligste kruis zult kunnen opheffen. Gij ziet, dat de ongeloovigen u zelve daartoe zijn komen uitnoodigen. *(4)* Ik hoop van de zoete goedheid van God, dat Hij u zal vervullen met Zijne brandende liefde, opdat gij zoudt leeren inzien hoe groot het verlies is van de zielen en hoezeer gij verplicht zijt ze te beminnen; en zoo zult gij toenemen in verlangen en in ijver om ze uit de handen van den duivel te trekken, en gij zult het mystieke lichaam van de Heilige Kerk en het algemeene lichaam van den christelijken godsdienst zoeken te genezen, en vooral zult gij zorg dragen u te verzoenen met uwe kinderen, door ze met zachtheid tot u terug te brengen en met de roede van de rechtvaardigheid, voor zoover zij die kunnen verdragen, maar ga niet daar boven. Ik ben er zeker van, dat dit alles niet zal kunnen gedaan worden zonder de liefde, en daarom zeide ik, dat ik wenschte u te zien gegrondvest in een ware en volmaakte liefde. Niet dat ik geloof, dat gij niet in de liefde zijt, maar omdat wij kunnen groeien in de volmaaktheid en de liefde, zoolang wij zwervers en reizigers zijn in dit leven. Daarom zeide ik, dat ik in u wenschte te zien de volmaaktheid der liefde, dat is, dat gij haar voortdurend moet voeden met het vuur van het heilig verlangen, dat gij als een goede herder over uwe onderdanen zult uitstorten. Ik bid u, dat gij zoo zult handelen, en ik zal tot aan mijnen dood door het gebed en door alles wat ik kan, blijven werken voor uwen vrede en voor dien van uwe kinderen.

Meer zeg ik niet. Volhard in de zoete en heilige genieting van God. Vergeef mij mijne vermetelheid, Heiligste Vader, dat de liefde en de smart mij in uwe oogen mogen verontschuldigen. Ik vraag u nederig om uwen zegen. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Deze brief is geschreven uit Florence tegen het einde van Juni 1378. Catharina zette aldaar het werk voort, dat Gregorius XI haar had opgedragen. Haar leven was in groot gevaar geweest tijdens het oproer in Florence. Zij had Urbanus VI gekend als kardinaal Prignani aan het hof te Avignon. Hij was aartsbisschop van Bari. Deze brief wordt met andere geciteerd door den kardinaal Capecelatro in zijn bekende levensbeschrijving van Catharina.

(2) Op den 22 Juni 1378 had het groote oproer plaats, waarbij Catharina bijna het leven verloor.

(3) Later waren de Florentijnen inderdaad trouw aan den Paus. Onder de acht afgevaardigden, die zij naar Rome zonden, was ook een Medici.

(4) De Turken hadden groote voordeelen behaald en bedreigden onophoudelijk de kusten van Frankrijk en Italië in de Middellandsche Zee.

Aan Urbanus VI.

Zij vermaant hem naar goeden raad te luisteren, ook als deze hem mocht kwetsen.

Heiligste en zoetste Vader, in Christus den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien een waar herder en bestuurder van uwe schapen, die gij hebt te voeden met het Bloed van Christus, den Gekruisigde. Uwe Heiligheid moet met grooten ijver toezien aan wien dit Bloed wordt toegediend en door welke middelen het wordt gegeven, dat is, zeg ik, Heiligste Vader, wanneer gij herders hebt te benoemen in den tuin van de Heilige Kerk, zorg dan dat het personen zijn, die God zoeken en niet allerlei voordeelen en het middel daartoe zij de weg der waarheid en niet die der leugen.

O, Heiligste Vader, heb geduld wanneer u deze dingen worden gezegd, omdat zij slechts gezegd worden voor de eer van God en voor uw heil. Aldus handelt de zoon, die teederheid en liefde heeft voor zijnen vader en die niet kan verdragen, dat er iets geschiede, dat ‘op schade en schande voor zijnen vader zou kunnen uitloopen; maar hij waakt steeds ijverig, omdat hij wel weet, dat de vader een groot huisgezin heeft te besturen en niet meer zien kan, dan één mensch kan zien. Wanneer dus de rechtmatige zonen niet ijverig zouden zijn om over de eer en het heil van den Vader te waken, zou deze dikwijls worden bedrogen. En zoo is het, heiligste Vader. Gij zijt de Vader en de Heer van het geheele lichaam der christelijke godsdienst, wij allen leven onder de vleugelen van uwe Heiligheid. Gezag hebt gij tot alles, maar zien kunt gij niet meer dan één man alleen. Daarom is het noodig, dat uwe kinderen in oprechtheid des harten en zonder eenige slaafsche vrees, zien en bewerken datgene wat strekt tot eer van God en tot heil en eer van u zelven en van de schapen, die onder uwe roede staan. Ik weet, dat uwe Heiligheid er zeer naar verlangt helpers te hebben, die u steunen, maar dan moet gij ook met geduld naar ze luisteren.

Ik ben er zeker van, dat twee dingen u leed doen en u ontstemmen en daarover verwonder ik mij niet. Het eerste is, dat wanneer gij hoort van de misdaden, die bedreven worden, het u smart dat God wordt beleedigd, omdat de beleediging en de schuld u mishagen, gij voelt daarover een steek in het hart. Hierin moet men geen geduld hebben of nalaten bedroefd te zijn over de beleedigingen, die aan God zijn aangedaan. Neen, want aldus zou het schijnen, dat wij die misdaden goedkeurden. Het andere, dat u mogelijk leed doet is dit: het kan zijn, dat een uwer zonen tot u komt om te zeggen, wat hij heeft gehoord en wat een beleediging is voor God en schadelijk voor de zielen en weinig strekt tot eer aan uwe Heiligheid. Hij maakt een fout uit onwetendheid, wanneer hij zich geweld aandoet en uit nauwheid van geweten aan uwe Heiligheid niet oprecht de zuivere waarheid zegt zooals zij daar ligt, omdat niets geheim of verborgen voor u moet zijn.

Wat dit leed betreft, bid ik u, Heilige Vader, dat wanneer een onwetende zoon hierin misdoet, gij u daarover niet moet verontrusten; verbeter in hem die onwetendheid. Dit zeg ik om hetgeen mij meester Giovanni zeide omtrent broeder Bartholomeus, die u leed veroorzaakt en ergert door zijn gebrek en zijn scrupuleus geweten; hij en ik hebben er groote smart om gehad omdat het hem scheen, dat hij uwe Heiligheid beleedigd had. lk bid u om de liefde van Christus, den Gekruisigde, dat gij iedere smart, die hij u veroorzaakt heeft, aan mij wilt straffen, ik ben bereid tot iedere straf en berisping, die aan uwe Heiligheid zullen behagen. Ik geloof dat mijne zonden de oorzaak zijn,

dat hij zoovele fouten van onwetendheid heeft bedreven, en daarom moet ik er de straf van dragen. Hij verlangt zeer voor u zijne schuld te komen bekennen wanneer het uwe Heiligheid mocht behagen, dat hij zou komen. Heb geduld om zijne gebreken te verdragen en ook de mijnen. Baad u in het Bloed van Christus, den Gekruisigde, versterk u in het vuur van Zijne zoete Liefde. Vergeef mij mijne onwetendheid.

Ik vraag u nederig om uwen zegen. Ik dank de goddelijke goedheid en uwe Heiligheid voor de vele genaden mij op den dag van Sint Joannes toegestaan. *(1)* Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Waarschijnlijk was haar een vollen aflaat toegestaan op den dag van dit feest, niettegenstaande het interdict, dat nog niet opgeheven was.

Aan Urbanus VI.

Van de smart der ziel, wanneer zij God ziet beleedigen, en hoe deze smart kan overgaan in zoetheid.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Heiligste en dierbaarste Vader in Christus, den zoeten Jezus.

Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Jezus Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch van u te zien weggenomen iedere bitterheid of smart, die uwe ziel mocht bedroeven. En wanneer van u zal zijn weggenomen iedere oorzaak van smart, zal slechts in u achterblijven, die zoete smart, die de ziel voedt en versterkt omdat zij voortkomt uit het vuur der goddelijke liefde. Dat is wanneer wij treuren en bedroefd zijn over onze eigen schulden en over de oneer, die aan God wordt aangedaan in het algemeene lichaam van den Christelijken godsdienst en in het mystieke lichaam van de Heilige Kerk; en over de verdoemenis van de zielen der ongeloovigen, die zijn vrijgekocht met het Bloed van Christus, evenals wij (van welk Bloed gij de sleutels hebt, Heiligste Vader) en te zien deze zielen in de handen van den duivel. Dit is de smart, die de ziel voedt met de eer van God en die haar weidt aan de tafel van het allerheiligste kruis om haar de spijs der zielen te geven, en die haar versterkt omdat zij uit zich zelf heeft weggenomen de zwakheid van de eigenliefde, welke eene bitterheid geeft, die de ziel bedroeft en haar doet uitdroogen omdat zij haar berooft van de goddelijke liefde en omdat zij onverdragelijk is voor zich zelf. Maar die in zich heeft die zoete smart verdrijft het bittere, want hij zoekt zich niet om zich zelven maar om God en het schepsel zoekt hij om God en niet voor zijn eigen voordeel of genot en God zoekt hij om Zijne oneindige goedheid, waardoor Hij waardig is door ons bemind te worden en omdat het onze plicht is Hem te beminnen.

En hoe is de ziel gekomen tot deze zoete volmaaktheid? Door het licht: omdat aan het oog van het verstand zich stelt als doel de waarheid van Christus, den Gekruisigde en de ziel door genegenheid en liefde Zijne leer proeft. Daarom bekleedde zij zich met deze leer en volgde haar door alleen de eer van God te zoeken en het heil der zielen, zooals deed de Waarheid, die voor de eer van den Vader en voor ons heil naar den schandelijken dood snelde van het allerheiligste kruis met zooveel ware nederigheid en geduld, dat geen kreet van Hem werd gehoord om te morren, en door het vele dat Hij verduurd heeft, gaf Hij het leven terug aan den dooden zoon van het menschelijk geslacht. Het schijnt, Heilige Vader, dat deze eeuwige Waarheid van u wil maken een beeld van Haar zelf en wel omdat gij de plaatsvervanger zijt van Christus op aarde en omdat Zij wil, dat Zij door bitterheid te dragen en door uit te houden zult hervormen Hare en uwe H. Bruid, die langen tijd zoo bleek is geweest. Niet, dat zij in zich zelve eenig verlies kan lijden of beroofd worden van het vuur der

goddelijke liefde, maar in degenen, die weiden aan hare borst, die haar door hunne gebreken bleek en ziek hebben doen schijnen en die haar het bloed uit het lichaam hebben gezogen door hunne eigenliefde. Nu is de tijd gekomen dat door u, Zijn werktuig, doordat gij veel smart en vervolging verdraagt, zij geheel zal worden vernieuwd. Uit deze smart en wederwaardigheden zal zij te voorschijn komen, rein als een kind, al het oude zal van haar afgesneden zijn en vernieuwd in den nieuwen mensch.

Laten wij ons dus verheugen in die zoete bitterheid, waaruit zooveel troost en zooveel zaligheid volgt. Wees een boom van liefde, geënt op den boom van het leven, Christus, den zoeten Jezus. Van dezen boom wordt geboren de bloem der deugd, die wordt tot vrucht gebaard in het verlangen naar Gods eer en het heil van uwe schapen. In het begin schijnt deze vrucht bitter, wanneer men haar neemt met den mond van het heilig verlangen, maar wanneer de ziel heeft besloten tot aan den dood toe vol te houden om Christus, den Gekruisigde en uit liefde tot de deugd, dan wordt zij zoet. Zoo heb ik dikwijls gezien, dat als men uit den oranjeappel *(1)* die bitter en sterk schijnt, het binnenste wegneemt en hem te weeken legt, het water er het bittere uittrekt en hij zich vult met verkwikkende stoffen en zich van buiten met gouden kleur bedekt. En waar is het bittere gebleven, waardoor de mensch hem in het begin met moeite in den mond stak? In het water en in het vuur. Zoo gaat het, Heiligste Vader met de ziel, die de liefde tot de deugd ontvangt: bij het binnengaan schijnt die liefde haar bitter omdat zij nog onvolmaakt is, maar hier moet zij aanwenden het geneesmiddel van het Bloed van Christus, den Gekruisigde, dat een water van genade geeft, en wegneemt al het bittere van de eigen zinnelijkheid, eene bitterheid, die bedroefd maakt, zooals ik zeide. En daar het bloed niet is zonder vuur, omdat het gestort werd met een vuur van liefde, kan ik zeggen en het is de waarheid, dat het vuur en het water het bittere doet uittrekken, zoodat datgene wordt weggenomen, wat eerst daar was, namelijk de eigenliefde; dan wordt de ziel vervuld en versterkt met kracht vereenigd met ware volharding en met een geduld doorkneed met den honig van diepe nederigheid, die besloten is in de kennis van zich zelven. Want in den tijd van de bitterheid leert de ziel beter zich zelf en de goedheid van den Schepper kennen. Vol en weer gesloten, ziet men dat deze vrucht van buiten is als van goud dat omwikkeld houdt hetgeen daar binnen is. Dat is het goud van de zuiverheid, dat naar buiten komt' met den glans van de brandende liefde en zich toont in de liefde tot den naaste, doordat men dezen voortdurend verdraagt met oprechte zachtmoedigheid. Op deze wijze zullen wij slechts proeven de zoete bitterheid, die wij moeten verdragen door te treuren over de beleedigingen aan God aangedaan en over het verlies der zielen.

Zoo zullen wij, Heiligste Vader, op een liefelijke wijze vruchten voortbrengen zonder de verkeerde bitterheid, en als wij dat hebben gedaan, zal de bitterheid wegtrekken, die wij heden in onze harten en in onze geesten hebben, om het geval dat gebeurd is *(2)* en om hetgeen gedaan is door die booze en onrechtvaardige menschen, beminnaars van zich zelven en die u en uwe kinderen smart veroorzaken om de beleediging, die zij aan God aandeden. Ik hoop van de goedheid van den zoeten Schepper, dat de oorzaak van die smart zal opgeheven worden, en dat er een licht kome, dat degenen verplettert, die er de aanleiding toe waren. En uwe Heiligheid en wij zullen doen rijpen de vruchten der deugd in de herinnering aan het Bloed van Christus, den Gekruisigde, met ware nederigheid, zooals ik zeide, want wij weten, dat wij niet zijn en dat wij het zijn en iedere genade buiten het zijn van Hem hebben ontvangen. Zoo zult gij in u den wil van God en den wensch van mijne ziel vervullen. Versterk u, Heilige Vader, met ware nederigheid zonder eenige vrees, want gij zult alles vermogen in Christus, den Gekruisigde, in Wien gesteld is onze hoop en in Wien zij zich voortdurend versterkt.

Meer zeg ik niet. Vergeef mij mijn groote vermetelheid. Ik vraag u nederig om uwen zegen. Volhard in de heilige en zoete. genieting van God. Jezus zoet, Jezus de liefde.

(1) Bij het manuscript van dezen brief is een noot gevoegd, waarin gezegd wordt, dat Catharina met den brief aan den Paus vijf geconfijte oranjeappelen zond om zijn gemoed zachter te stemmen.

(2) Burlamacchie meent, dat zij hier zinspeelt op het plotseling in Rome binnenvallen van een bende Bretagners, huurlingen van den tegenpaus. Zij vermoordden 200 inwoners van Rome, en vertrokken na korten tijd, daar hun bende niet groot genoeg was om de geheele stad te bezetten. De inwoners van Rome namen wraak en vermoordden alle Franschen, die in de stad waren, waaronder verscheidene Bretonsche geestelijken, die rustig en stil in Romeleefden en aanhangers waren van Urbanus VI.

Aan de Acht *(1)* van den oorlog, gekozen door de stad Florence, op wier aandringen de Heilige naar Paus Gregorius XI ging.

Van de eervolle en minzame ontvangst, die haar aan het hof te beurt viel. Zij verwacht de afgevaardigden, opdat het niet schijne, dat zij onwaarheid zou hebben gesproken.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Dierbaarste vaders en broeders in Christus Jezus. lk, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien ware zonen, nederig en gehoorzaam aan uwen Vader, en wel op zulk eene wijze, dat gij nooit het hoofd zult omwenden; maar ware droefheid en bitterheid zult ondervinden over de beleediging, die gij uwen vader hebt aangedaan. Want indien degene, die heeft beleedigd, dit niet herstelt door smart over de aangedane beleediging, is hij niet waardig barmhartigheid te ontvangen. En ik noodig u uit tot eene ware vernedering des harten, waarbij gij niet het hoofd moet omwenden, maar voor u uit moet zien, waarbij gij moet volgen het heilig voornemen, waarin gij zijt begonnen, en u daarin versterken iederen dag, indien gij wilt ontvangen worden in de armen van den Vader. Als doode zonen, zult gij het leven vragen, en ik hoop om de goedheid van God, dat gij het zult ontvangen, indien gij u wel wilt vernederen en uwe fouten erkennen.

Maar ik beklaag mij zeer over u, indien het waar is wat men hier zegt, dat gij namelijk eene belasting zoudt hebben opgelegd aan de geestelijken. *(2)* Indien het waar is, is het een groot kwaad op twee manieren. Ten eerste omdat gij er God door beleedigt, want gij kunt dat niet doen met een goed geweten. Maar het schijnt mij, dat gij uw geweten en alle goede gevoelens verloren hebt, en dat gij nergens meer acht op geeft, dan op de zinnelijke en onbestendige goederen, die voorbijgaan als de wind. Zien wij dan niet, dat wij sterfelijk zijn, en moeten sterven, en dat wij niet weten wanneer? En daarom is het eene groote dwaasheid zich te ontnemen het leven der genade, en zichzelven den dood te geven. Ik wil niet dat gij zoo handelen zult, want op deze wijze zoudt gij het hoofd omwenden, en gij weet, dat niet hij die begint den roem waardig is, maar hij, die volhardt tot het einde. Ik zeg u, dat gij geen vrede zult kunnen sluiten, indien gij niet volhardt in de nederigheid, en geen beleedigingen en ergernissen meer aandoet aan de bedienaren en de geestelijken van de Heilige Kerk.

Dit is de tweede wijze waarop uwe manier van handelen kwaad en schadelijk voor u zal zijn, zooals ik zeide. Want buiten het kwaad, dat u overkomt omdat gij God beleedigt, zeg ik u, dat het uwen vrede zal bederven, omdat de Heilige Vader nog grootere verontwaardiging tegen u zal opvatten. indien hij dit weet. Dit is, wat mij hebben gezegd eenige kardinalen, die den vrede zoeken en wenschen. Dit nu hoorende, zeggen zij: „Het schijnt dat het niet waar is, dat dezen zich wenschen te verzoenen, want indien dat zoo ware, dan zouden zij zich wachten voor de kleinste daad, die tegen den wil is van den Heiligen Vader, en tegen de gebruiken van de Heilige Kerk.” Ik geloof, dat deze

en dergelijke woorden zou kunnen spreken de zoete Christus op aarde, en hij heeft gelijk wanneer hij aldus spreekt.

Ik zeg u, en ik bid u, dierbaarste Vaders, wilt de genade van den Heiligen Geest niet tegenwerken, want hoewel gij die niet verdient is Hij bereid, ze u te schenken. En mij doet gij schande en oneer aan, want wat zou er anders uit kunnen voortkomen dan schande en verwarring wanneer gij zegt het eene, en doet het andere? Ik bid u, dat dit niet meer zoo zij, maar dat gij er u op toe zult leggen in woorden en daden te toonen, dat gij den vrede wilt en niet den oorlog.

Ik heb met den Heiligen Vader gesproken; hij heeft mij door de goedheid van God en zijne eigene goedheid zeer minzaam aangehoord. Hij toonde eene groote liefde tot den vrede te hebben, hierin handelend zooals de goede vader, die niet ziet naar de beleediging van den zoon, maar slechts daarnaar of hij zich vernederd heeft, om hem volkomen barmhartigheid te kunnen bewijzen. Welk eene bijzondere vreugde hij daarover gevoelde, zou mijn tong niet kunnen verhalen. Nadat ik geruimen tijd met hem gesproken had, zeide hij ten slotte, dat daar uwe zaak zoo stond, als ik ze hem voorlegde, hij bereid was u te ontvangen als zonen, en te handelen zooals het mij zou goeddunken. *(3)* Meer zeg ik niet. Het dunkt den Heiligen Vader, dat geen ander antwoord kan gegeven worden, vóórdat uwe afgezanten hier aankomen. Het verwondert mij, dat zij niet reeds gekomen zijn. Wanneer zij hier zullen zijn zal ik bij hen gaan, en ik zal ook naar den Heiligen Vader gaan, en ik zal u schrijven hoe zijne stemming is ten hunnen opzichte. Maar gij met uwe belasting en uwe andere dwaasheden, gaat mij bederven, wat hier gezaaid wordt. Handelt niet meer aldus, om de liefde van Christus, den Gekruisigde, en om uw eigen bestwil. Meer zeg ik niet. Volhardt in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

Gegeven te Avignon, op den dag van den 28sten Juni 1376.

(1) Geschreven tien dagen na hare aankomst te Avignon. De Acht waren magistraten, die het jaar vóór dat de oorlog tegen den Paus uitbrak, voor korten tijd waren gekozen. Zij werden evenwel herhaaldelijk opnieuw bevestigd in hun ambt. De kwade trouw van deze bewindvoerders deed de onderhandelingen van Catharina mislukken. Maar een gewichtiger gebeurtenis aan de vrede met den H. Stoel was het gevolg van hare reis, namelijk de terugkeer van den Paus uit Avignon.

(2) Zij legden niet alleen den geestelijken eene belasting op, maar zij lieten voor honderdduizend gulden aan kerkelijke goederen verkoopen. Volgens Ammirato deden zij eene boedelbeschrijving der kerkelijke goederen plaats hebben en daarna dwongen zij de burgers deze aan te koopen.

(3) Gregorius XI gaf Catharina volmacht ten einde de vredesvoorwaarden vast te stellen.

Aan den Koning van Frankrijk. (Karel V)

Van het volbrengen der geboden van God. Van de verachting der wereld, de rechtvaardigheid en de liefde tot den naaste. Van den vrede tusschen de christen vorsten en van den kruistocht.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Dierbare Heer en Vader in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Jezus Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u de heilige en zoete geboden van God te zien volbrengen, overwegende dat wij op geen andere wijze kunnen deel hebben aan het bloed van het onbevlekte Lam. Dit Lam, de zoete Jezus heeft ons den weg geleerd, en Hij sprak aldus: „Ego sum via, veritas et vita.” Hij is de zoete meester, die ons Zijne leer heeft onderwezen door den leerstoel te beklimmen van het allerheiligste kruis. Eerbiedwaardige Vader,

welke leer en welken weg geeft Hij u? Dit is Zijn weg: smarten, schande, oneer, spot en schurkerijen; te verdragen honger en dorst met een waar geduld; te zijn verzadigd met schande; te zijn genageld en geklonken aan het kruis voor de eer van den Vader, en voor ons heil. Want met de smart en de schande, heeft Hij betaald de schuld en de boosheid. waarin de mensch gevallen was door de bedrevene zonde. Hij heeft hersteld en gestraft onze ongerechtigheid in Zijn eigen lichaam; en dat heeft Hij gedaan alleen uit liefde, en niet omdat Hij daartoe was verplicht.

Dat zoete Lam, onze weg, heeft de wereld veracht met al hare genietingen en ijdelheden, de ondeugd gehaat en de deugd bemind. Volg als zoon en getrouwe dienaar van Christus. den Gekruisigde, Zijne voetstappen en den weg dien Hij leert; dat is dat gij moet dragen met een waar geduld iedere smart, kwelling en tegenspoed, die God aan de wereld toestaat u aan te doen. Want het geduld wordt niet overwonnen, maar het overwint de wereld. Wees gegrondvest op eene ware en heilige rechtvaardigheid, wees een minnaar der deugden en een verachter der ondeugd.

Ik bid u, om in het bijzonder in uwen staat, drie dingen te volbrengen. Het eerste is, dat gij u zelven en de wereld met al hare genietingen moet verachten, en dat gij uw rijk moet beschouwen alsof het u geleend ware, en niet het uwe is. Want gij weet zeer goed, dat leven noch gezondheid, noch rijkdommen, noch eer, noch staten, noch heerlijkheden uw eigendom zijn. Indien dat zoo ware, dan zoudt gij ze kunnen bezitten op uwe eigen wijze. Maar soms wil de mensch gezond zijn en hij is ziek, of hij wil leven en hij sterft, of hij wil rijk zijn en hij is arm, of hij wil heer zijn en hij is dienaar en vasal. En dat alles geschiedt, omdat de goederen niet zijn eigendom zijn, en hij ze niet kan behouden, indien het niet behaagt aan Hem, Die ze hem heeft geleend. Dus is hij wel onnoozel, die het goed van een ander wil bezitten als het zijne; hij is werkelijk een dief, en den dood waardig. Daarom bid ik u, dat gij, dien men de Wijze noemt, *(1)* wilt handelen als een goede rentmeester, en wilt bezitten alsof aan u geleend ware, want door God zijt gij gemaakt tot Zijn rentmeester.

Het tweede dezer drie dingen is, dat gij de heilige en ware rechtvaardigheid moet beoefenen; en dat gij daar nooit van afgebracht moogt worden door eigenliefde, noch door vleierijen, of door het verlangen om te behagen aan de menschen. En waak er tegen, dat uwe officieren geen onrechtvaardigheid bedrijven om geld en den arme hun recht ontnemen. Maar wees de vader der armen, en de uitdeeler van hetgeen God u heeft geschonken. En wil, dat de verkeerdheden, die in uw rijk bestaan worden gestraft, en dat de deugd worde verheven. Want dit alles behoort tot de uitoefening van de heilige Rechtvaardigheid.

Het derde dezer drie dingen is, dat gij moet in acht nemen de leer, die de Meester u van af het kruis heeft gegeven. Dat is hetgene, dat in u te zien mijne ziel het meest verlangt; het is de liefde en de welwillendheid jegens uwen naaste, met wien gij reeds zoo langen tijd hebt oorlog gevoerd. Want gij weet zeer goed, dat zonder deze wortel der liefde, de boom van uwe ziel geen vruchten zou kunnen dragen, maar zou verdrogen, omdat blijvende in de haat, hij niet tot zich kan trekken de sappen der Genade. Helaas, dierbaarste Vader, de eerste zoete Waarheid leert u, en heeft u nagelaten als zijn gebod, dat gij God zult beminnen boven alles, en den naaste gelijk u zelven. Hij heeft u het voorbeeld gegeven hangende aan het hout van het allerheiligste kruis. De Joden riepen: „Kruisig hem”, en Hij riep met nederige, zachte stem: „Vader, vergeef aan degenen, die mij kruisigen, want zij weten niet wat zij doen.” Let op Zijne onschatbare liefde, die niet alleen hun vergeeft, maar hen verontschuldigt bij den Vader. Welk een voorbeeld, en welk eene leer! De Rechtvaardige, die in zich niet heeft het vergift der zonde, verdraagt de onrechtvaardigheid om onze boosheden te straffen!

O, hoe zeer moet zich schamen de mensch, die de leer volgt van den duivel en van de zinnelijkheid, en zich meer bekommert om de rijkdommen der wereld te verkrijgen en te behouden (want deze allen zijn ijdel, en gaan voorbij als de wind), dan om zijne ziel te redden, en den naaste te

beminnen! Want blijvende in haat tegen den naaste, is hij ook in haat tegen zich zelven, want de haat berooft hem van de goddelijke Liefde. Wel is hij dwaas en blind, dat hij niet ziet, dat hij zich zelven doodt met het mes van de haat tegen den naaste.

En daarom bid ik u er om, en wil ik, dat gij zult navolgen Christus, den Gekruisigde, en dat gij zult beminnen het heil van uwen naaste, en daartoe wijs ik u op het voorbeeld van het Lam, dat gekozen heeft den dood van zijn lichaam, uit honger naar de eer van den Vader, en naar het heil der zielen. Handel gij ook zoo, mijn Heer. Bekommer u niet om het verlies van aardsche goederen, want het verlies zal u zijn een winst, wanneer gij daardoor uwe ziel kunt verzoenen met uwen broeder. *(2)* Ik verbaas er mij over, dat gij daarvoor, indien het mogelijk ware, met andere tijdelijke goederen zelfs niet uw leven zoudt willen opofferen, indien gij overweegt hoevele zielen en lichamen er zijn verwoest, hoevele kloosterlingen, vrouwen en kinderen er zijn mishandeld en verjaagd door dezen oorlog. Niet meer, om de liefde van Christus, den Gekruisigde. Bedenkt gij niet van hoeveel kwaad gij de oorzaak zijt, indien gij daartegen niet alles aanwendt wat in uwe macht is? Kwaad onder de Christenen en kwaad onder de ongeloovigen; want uw twist heeft tegengehouden en houdt nog tegen het werk van den heiligen tocht. *(3)* Het schijnt mij, dat indien er geen ander kwaad uit voortkwam dan dit, wij nog het goddelijk oordeel te wachten waren. Ik bid u, dat gij niet meer zult zijn degene, die veroorzaakt zooveel kwaad en verhindert het ontstaan van zooveel goed, dat zal voortkomen uit de herovering van het Heilige Land en van de arme zielen, die geen deel hebben aan het bloed van den zoon van God. Daarover moest gij u schamen, gij en de andere Christen vorsten, want het is een schande voor de menschen, en verfoeielijk in de oogen van God, dat de broeders oorlog voeren tegen elkander en den vijand in vrede laten, dat zij elkander het hunne zoeken te ontnemen, en niet gaan heroveren, wat hun rechtens toekomt. Dat ophouden deze dwaasheid en deze blindheid. Ik zeg u uit naam van Christus, den Gekruisigde, dat gij het sluiten van den vrede niet langer moet uitstellen. Sluit vrede, en richt den oorlog tegen de ongeloovigen. Verleen uwe hulp om den standaard van het allerheiligste kruis te ontplooien en te beschermen, want op het oogenblik van den dood zal God rekenschap vragen aan u en aan de anderen over zoovele nalatigheden en dwalingen, die begaan zijn en nog iederen dag bedreven worden. Verslaap niet meer den korten tijd die ons overblijft, om de liefde van Christus, den Gekruisigde en om uw eigen heil, want de tijd is kort, en gij moet sterven, en gij weet niet wanneer. *(4)*

Dat in u moge ontstoken worden een vuur van heilige verlangens om te volgen dat heilige kruis, en om u te verzoenen met uwen naaste. En zoo zult gij volgen den weg en de leer van het Lam, dat geslacht is op het kruis en daar verlaten is door allen en gij zult Zijne geboden in acht nemen. Zijnen weg zult gij volgen, door met geduld de beleedigingen te verdragen, die u worden aangedaan; Zijne leer, door u te verzoenen met uwen naaste; en gij zult uwe liefde voor God toonen, door te volgen het allerheiligste kruis op den heiligen en zoeten tocht. Ik geloof, dat uw broeder, de hertog van Anjou, wil deelnemen aan deze heilige onderneming voor de liefde van Christus, en er zich geheel aan wil wijden. *(5)* Het zou uw geweten belasten, indien door uw toedoen dit zoete en heilige werk ongedaan bleef. Op deze wijze zult gij de voetstappen volgen van Christus, den Gekruisigde, gij zult den wil volbrengen van God en ook dien van mij, en gij zult Zijne geboden in acht nemen. Ik zeide u, dat ik wenschte u te zien naleven de heilige geboden van God. Meer zeg ik niet. Vergeef mij mijne vermetelheid. Blijf in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Karel V heeft den bijnaam van „de Wijze.”

(2) Gedurende de regeering van Karel V werd het land bijna voortdurend geteisterd door den oorlog met koning Eduard III van Engeland en met Karel, Koning van Navarre.

(3) De kruistocht.

De H. Catharina valt in zwijm na de stigmata te hebben ontvangen, door il Sodoma.

(4) Karel V stierf in zijn drieenveertigste jaar, in 1380, eenige maanden na den dood der Heilige Catharina.

(5) De hertog van Anjou had Catharina verzocht, hierin voor hem te spreken.

Aan een man des Geestes *(1)* te Florence.

Aan een vrome, die zich aan hare onthouding van voedsel ergerde; zij schrijft zeer nederig maar tegelijkertijd wijst zij hem terecht.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Dierbaarste en zeer beminde vader in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, onnuttige dienstmaagd van Jezus Christus, beveel mij aan u aan, met den wensch ons te zien vereenigd en geheel opgegaan in die zoete, eeuwige en zuivere Waarheid, de Waarheid, die van ons wegneemt iedere valschheid en iedere leugen. Dierbaarste Vader, ik dank u van ganscher harte voor den heiligen ijver en de zorg, die gij hebt voor mijne ziel, daar het mij blijkt, dat gij in grooten twijfel zijt gekomen door hetgeen gij over mijn leven gehoord hebt. Ik ben er zeker van dat niets anders u beweegt, dan het verlangen naar de eer van God en naar mijn heil, en dat gij vreest de aanvallen en het bedrog der duivelen. Ik verbaas mij niet over uwe vrees Vader, in het bijzonder wat het eten betreft, *(2)* en ik zeg u, dat ik evenzeer als gij sidder van vrees voor het bedrog des duivels. Maar ik stel mijn vertrouwen in de goedheid van God en ik mistrouw mijzelve, daar ik weet dat ik op mijzelve niet kan vertrouwen. Gij vraagt mij of ik meen te kunnen worden bedrogen, of dat ik meen niet te kunnen worden bedrogen, en gij zegt dat indien ik dit laatste denk, dit reeds bedrog van den duivel is. En ik antwoord u, dat niet alleen in deze zaak, die de natuur van het lichaam te boven gaat, maar ook in de natuurlijke dingen en in al mijne andere werken, ik steeds in groote vrees verkeer om mijn eigen zwakheid en de sluwheid van den duivel, denkende dat ik kan worden bedrogen. Want ik weet en zie, dat de duivel wel zijne zaligheid maar niet zijne schranderheid verloren heeft, en ik weet, dat hij mij door middel van die schranderheid kan bedriegen, zooals ik reeds zeide. Daarom wend ik mij naar den boom van het allerheiligste kruis van Christus, den Gekruisigde, daarop steun ik, en daaraan wil ik mij vastnagelen; en ik twijfel er niet aan, dat wanneer ik door de liefde en door eene diepe nederigheid, met Hem zal zijn vastgenageld en gekruisigd, de duivel niets tegen mij zal vermogen, niet door mijne deugd, maar door de kracht van Christus, den Gekruisigde.

Gij zegt mij, dat ik vooral God moet bidden opdat ik kunne eten. En ik zeg u vader, ik zeg het u in de tegenwoordigheid van God, dat ik op alle mogelijke wijzen mijzelve er steeds toe heb gedwongen, een of tweemaal daags voedsel te nemen; en ik heb voortdurend gebeden, en ik bid God en zal blijven bidden, dat ik wat het eten betreft zal mogen leven als de andere schepselen, wanneer dit Zijn wil is, want mijn wil is het zeer: zeker. Ik zeg u, dat na alles gedaan te hebben, wat mij mogelijk was, ik zeer dikwijls tot mij zelve inkeer om mijne zwakte te leeren kennen en de goedheid van God, *(3)* die uit bijzondere genade mij heeft doen afleggen de ondeugd der gulzigheid. Het smart mij zeer, dat ik mijne ellende niet uit liefde heb verbeterd. Ik voor mij weet niet welk ander middel ik moet aanwenden, dan dat ik u verzoek, dat gij voor mij zult bidden aan de hoogste eeuwige Waarheid, dat indien het meer tot Zijne eer en tot het heil van mijne ziel is, Hij mij de genade moge geven, dat ik voedsel moge nemen, indien Hem dit goeddunkt. En ik ben er zeker van, dat God uwe gebeden niet zal versmaden. Ik verzoek u, indien gij hiertegen een middel ziet, het mij te willen schrijven, en indien het voor de eer van God is, wil ik het gaarne doen. En ook verzoek ik u niet lichtvaardig te oordeelen, wanneer gij in Gods aanschijn niet wel verlicht zijt. Meer zeg ik u niet. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Het origineel heeft hier: A uno spirituale.

(2) Van haar twintigste jaar leefde Catharina voornamelijk van kruiden en van water. Om geen ergernis te geven nam zij soms andere spijzen, die voor haar verzwakte maag, die met het weinigste tevreden was, onverdragelijk waren.

(3) Het schijnt, dat zij niet zozeer uit liefde tot de onthouding, dan wel genoodzaakt door haar gestel er toe gekomen is zich zoo weinig te voeden. Toch schijnt deze eigenaardigheid van haar gestel, een gevolg te zijn geweest van haren aanleg tot den extatischen toestand.

Aan Francesco da Montalcino, doctor in het burgerlijk recht *(1)*

Zij beveelt hem het geduld aan in zijne ziekte, met argumenten afgeleid uit het geloof en uit de rede.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en de zoete Maria.

Dierbaarste broeder in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Jezus Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien bevestigd in het ware en heilige geduld, want bedenk dat zonder het geduld wij aan God niet kunnen behagen, ja dat wij zelfs in dit leven het handgeld van de hel zullen proeven.

O, hoe onnoozel zou zijn de mensch, die wil proeven de hel, daar waar hij kan hebben het eeuwige leven! Want als ik wel overweeg is het eeuwig leven niets anders dan een gedweeë wil, in overeenstemming gebracht en onderworpen aan den zoeten wil van God: zoodat wij niets kunnen wenschen noch willen, dan wat God wil; en ieder geluk, dat de ware genieters hebben is gevestigd op dien gedweeën wil. Daarentegen zij, die in de hel zijn, hen verbrandt en verteert de slechte en bedorven wil, waarin zij wreede pijnigingen ontvangen, met ongeduld, haat en wrok en daardoor aan zichzelf knagen en bedroefd worden. En van dit alles is de oorzaak de onwetendheid en de blindheid van den mensch, die ware hij wijs geweest in dit leven, toen hij was in den tijd der Genade, dat is toen hij in staat was de Genade te ontvangen, zou hebben gevlucht deze blindheid en onwetendheid. O, dierbaarste broeder, voeg u bij de ware genieters, dat zijn zij, die in dit leven beginnen God te genieten, makende hun wil met den zijnen tot eenen wil. Want uit iets anders bestaat onze pijn niet, dan uit het willen, dat, wat wij niet kunnen hebben. Als de wil bemint eer, rijkdommen, genot en stand of gezondheid van het lichaam; als hij ze wil en verlangt met ongeregelde liefde en ze niet kan bezitten, maar dikwijls verliest degenen, die hij heeft; dan zal hij daar zeer groote pijn om uitstaan, want hij heeft zich zelven te ongeregeld bemind. Zoo is het dan de wil, die ons geeft de smart, maar neem mij weg de eigen wil en weggenomen zal zijn iedere smart.

Op welke manier kunnen wij ons van hem ontdoen? Door den ouden mensch uit te trekken en ons te bekleeden met den nieuwen, dat is met den eeuwigen wil van het Woord, God en mensch. En als gij zoekt te weten, wat deze zoete wil verlangt, vraag het aan Paulus, die zegt, dat hij niets anders verlangt dan onze heiliging. En wat hij ons geeft of ons toestaat, smart of ziekte, hoe deze ook mogen zijn, hij geeft ze en laat ze toe, en dat is zijn geheim, voor onze heiliging omdat ons geluk dat vordert.

Dus moeten wij niet met ongeduld verdragen, datgene wat strekt tot ons heil, maar met dankbaarheid ons onwaardig achten de groote genade van smarten te mogen lijden voor den gekruisten Christus; dat is ons onwaardig achten de vrucht, die volgt op de last en ons waardig

maken te lijden door haat en afkeer van ons zelven en van dat zinnelijke deel, dat is opgestaan tegen zijnen Schepper en Hem heeft beleedigd.

En als wij zouden zeggen: „het schijnt dat de zinnelijkheid er niet toe wil besluiten het lijden te dragen;” — dan moeten wij haar den toom aanleggen door een heilige en zoete herinnering aan den gekruisigden Christus, haar vleien en dreigen zeggende: „Draag heden, mijne ziel, misschien zal morgen uw leven geëindigd zijn. Bedenk, dat gij sterven moet en dat gij niet weet wanneer.”

En als wij goed bedenken is het lijden zoo groot als de tijd, en de tijd van den mensch is zoo groot als de punt van een naald en niet meer. Hoe zullen wij dan zeggen, dat een lijden groot is. Dat moeten wij niet zeggen, want het kan niet zijn. En als die zinnelijke hartstocht toch het hoofd zou willen opsteken, dan gebruik de vrees en de liefde om hem te bestrijden, zeggende: „Zie, de vrucht van het ongeduld is de eeuwige pijn, en op den laatsten oordeelsdag zult gij met mij samen pijnen moeten lijden. Het is u dus beter te willen wat God wil, te beminnen wat Hij bemint, dan te willen wat gij wilt en u zelven te beminnen met eene zinnelijke liefde. Ik wil dat gij manhaftig draagt, bedenkende dat het lijden van dit leven niet evenredig is met de toekomstige glorie, die God heeft bereid voor degenen, die hem vreezen, en zich bekleeden met zijn zoeten wil.”

En dan, mijn zoete broeder en vader, bedenk dat wanneer de ziel zich zoo tot rede heeft gebracht, zij opent het oog van de erkenning en ziet dat zij niet is, omdat al het wezen, dat zij heeft, voortkomt uit God. Zij vindt zijne onschatbare liefde, die uit liefde en niet uit verplichting haar heeft geschapen naar zijn beeld en gelijkenis, opdat zij zoude genieten en deel hebben aan de hoogste en eeuwige schoonheid van God, die voor geen ander doel haar heeft geschapen. Dat hij den mensch niet schiep voor een ander doel, toonde ons de eerste eeuwige Waarheid, toen Hij op het hout van het allerheiligste kruis stierf om ons dat einde terug te geven, dat wij verloren hadden. Hij opende zijne aderen en zijn lichaam, zoodat Hij uit ieder deel een overvloed van bloed vergoot, met zulk een vuur van liefde, dat iedere hardheid des harten zich moest oplossen, en ieder ongeduld verdwijnen en komen tot een volmaakt geduld. Er is geen enkel ding zoo bitter, dat het niet wordt zoet in het bloed van het Lam; noch een last zoo zwaar, dat hij niet wordt licht.

Laten wij dan niet meer slapen; maar doorloop manhaftig de stip tijds, die ons is gebleven, klem u vast aan den standaard van het allerheiligste kruis met goed en heilig geduld, bedenkende dat de tijd is klein en een nietigheid bijna de last, en groot de vrucht en de prijs. Ik wil niet, dat gij vlucht het groote goed voor een kleine last, want door zich te beklagen en over zich zelf te jammeren worden de lasten niet verlicht, integendeel er zal zich last op last stapelen, omdat ik den wil prikkel in het verlangen naar hetgeen hij niet kan bezitten.

Omkleed u, omkleed u met Christus, den zoeten Jezus, want dit is een kleed zoo sterk, dat noch duivel, noch schepsel er u van kan berooven, indien gij het niet wilt. Jezus is de hoogste eeuwige zoetheid in wien alle bitterheid zich oplost. In Hem proeft de ziel iedere zoetheid, in Hem doet zij zich te goed en verzadigt zij zich op zulk eene wijze, dat ieder ding, dat niet van God is, wordt voor haar slijk en drek. Zij verheugt zich in schande, in beleedigingen in haar aangedane schurkerijen, en wil niets anders dan gelijkvormig worden aan den gekruisigden Christus. In Hem heeft zij gesteld al hare liefde en al haar ver is naar Hem gericht, en wanneer zij zich ziet in lijden heeft zij een zoo groot genot omdat zij weet, dat dat is de rechte weg. Geen andere is er, die haar zoo gelijkvormig maakt aan Christus, dan de weg van de zoete smarten.

Ik wil, dat gij een manhaftig ridder zijn zult, die om den gekruisigden Christus niet vlucht de slagen der ziekte. Bedenk hoe groot de goddelijke genade is, die aanlegt in den tijd der ziekte den teugel aan vele ondeugden en gebreken, die bedreven zouden worden indien wij de gezondheid hadden.

Zij telt ons de bedrevene zonden af en reinigt ons ervan, en door zijne barmhartigheid straft God met een eindige smart, de schulden die een eeuwige smart verdiend hadden.

Sta. op dan manhaftig om de liefde van Christus, den Gekruisigde. Nagel u aan het kruis met den gekruisigden Christus, jubel in de wonden van den gekruisigden Christus. Volhard in de heilige en zoete liefde van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Francesco da Montalcino was een beroemd professor aan de universiteit te Siëna.

Aan Broeder Wilhelmus van Engeland van de Minderbroeders van den Heiligen Augustinus. *(1)*

Van het volmaakte en van het onvolmaakte licht. De versterving van het lichaam moet slechts zijn het middel om te komen tot de versterving van den wil.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en de zoete Maria.

Dierbaarste zoon in Christus, den zoeten Jezus. Ik Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien in het ware licht, omdat wij zonder het licht niet kunnen bewandelen den weg der waarheid, maar zullen komen in de duisternissen. Twee soorten licht moeten wij noodzakelijk bezitten. Door het eerste worden wij verlicht in de kennis der vluchtige dingen van de wereld, die voorbijgaan als de wind. Maar dit licht wordt door ons niet goed gekend. als wij niet kennen onze eigene zwakheid en niet weten hoe geneigd deze is op te staan tegen haren Schepper, door de wet des bederfs waarmede onze leden zijn gebonden. Dit licht is noodig voor ieder schepsel, dat de rede bezit, in welken staat het ook zij, indien het wil bezitten de goddelijke genade en deel hebben aan de vrucht van het bloed van het onbevlekte Lam. Dit is het algemeene licht, dat wil zeggen, dat iedereen dit moet hebben, omdat hij die dit niet bezit in staat van verdoemenis is. En de reden daarvan is, dat hij niet in staat van genade is, omdat hij het licht niet bezit; want wie niet kent het verderfelijke van de schuld, en onwetend is omtrent hare oorzaak, kan haar niet vluchten, noch hare oorzaak haten. Bijgevolg wie niet kent het goede en de oorzaak van het goede, welke is de deugd, kan niet beminnen noch wenschen dat goede.

En als de ziel nu tot daar gekomen is, en zich het algemeene licht heeft verworven, dan moet zij daar niet mede tevreden zijn, maar zij moet zich met allen ijver richten naar het volmaakte licht. Want omdat wij zijn eerder onvolmaakt dan volmaakt, moeten wij met behulp van het licht naar de volmaaktheid streven. Twee soorten volmaakten wandelen in dat volmaakte licht. Dat zijn vooreerst degenen, die zich geheel er aan wijden hun lichaam te kastijden door zeer groote en wrange boete te doen; en opdat de zinnelijkheid niet meer opsta tegen de rede, hebben zij hun ijver meer gericht op het versterven van het lichaam, dan op het dooden van den eigen wil. Dezulken voeden zich aan de tafel der boetvaardigheid, zij zijn goed en volmaakt; maar als zij niet hebben eene groote nederigheid en er zich niet geheel op toeleggen te oordeelen volgens den wil van God en niet volgens dien der menschen, dan zullen zij vele malen hunne volmaaktheid schaden doordat zij zich tot rechter maken over degenen, die niet gaan langs denzelfden weg, dien zij bewandelen.

En dit overkomt hun, omdat zij meer hun ijver en hun verlangen hebben gesteld in het versterven van het lichaam, dan in het dooden van den eigen wil. Dezulken willen steeds kiezen naar hun goeddunken den tijd en de plaats en de vertroostingen des geestes, ja zelfs de tegenspoeden der wereld en de aanvaller van den duivel, omdat zij bedrogen zijn door hun eigen wil (dezen noemt

men de geestelijke wil) en zij zeggen: „Ik zou wenschen deze vertroosting en niet dezen strijd, noch deze plagerij van den duivel, niet voor mijzelf maar om meer aan God te behagen en Hem meer te bezitten, omdat het mij schijnt dat ik het beter zal kunnen op deze manier dan op eene andere.” En op deze wijze vervalt de ziel dikwijls in droefheid en walging en wordt onverdragelijk voor zich zelf, en zoo beschadigt zij hare volmaaktheid. En in haar heeft zich genesteld de slechte reuk van den hoogmoed, en zij bemerkt het niet. Want indien zij ware waarlijk nederig en zonder aanmatiging, dan zou zij zeer goed zien, dat de eerste zoete Waarheid geeft den staat, den tijd, de plaats en de vertroostingen en de tegenheden, naar dat ons heil het vordert, en om de volmaking te voltooien in de ziel voor welke zij dit alles heeft uitgekozen. En zij zou zien dat alles gegeven wordt uit liefde en daarom met liefde.

En ín eerbiedigheid moeten wij alles ontvangen zooals de tweeden doen, die in dat zoete en glorierijke licht zijn. Dezen zijn volmaakt in welken staat zij zich ook bevinden en in alles wat God toelaat te gebeuren; alles nemen zij aan met den verschuldigden eerbied, omdat zij meenen te hebben verdiend alle smarten en schande der wereld en de berooving van allen troost. En evenzeer als zij zich waardig achten te lijden, achten zij zich de vruchten onwaardig, die volgen op het lijden. Dezen hebben in het licht gekend en geproefd den eeuwigen wil van God, die niets anders wil dan ons heil, en dat wij geheiligd zullen zijn in Hem. En daarom schenkt de wil van God ons de smarten En als de ziel hem heeft erkend, omkleedt zij zich met hem, en zij houdt zich met niets anders bezig, dan te zien op welke wijze zij kan bewaren en doen groeien haren staat van volmaaktheid voor den roem en den lof van den naam van God. En dan richt zij het oog van haar verstand op haar doel, op den gekruisigden Christus, die is de regel, de weg en de leer voor de volmaakten en voor de onvolmaakten; en zij ziet het van liefde brandende Lam, dat haar geeft de leer der volmaaktheid. En als zij het ziet, ontgloeit zij in liefde.

Dit is de volmaaktheid: het Woord, de Zoon van God voedde zich aan de tafel van het heilige verlangen naar de eer van den Vader en naar ons heil, en door dat verlangen snelt Hij met grooten ijver naar den schandelijken dood aan het kruis. Hij heeft moeite noch arbeid geschuwd, Hij heeft zich niet laten weerhouden door onze ondankbaarheid en onze onwetendheid, waardoor wij zijne weldaden miskenden, noch door de vervolgingen der Joden, noch door spot, noch door schelmerijen en het kwaadspreken van het volk, maar alles overwint Hij als onze aanvoerder, als een waar ridder, die is gekomen om ons te toonen zijn weg, zijn leer en zijn regel. En hij is aan de deur gekomen met den sleutel van zijn kostbaar Bloed, dat vergoten is in vuur van liefde en met haat en afkeer van de zonde. Aldus spreekt dit zoete en liefhebbende Woord: „Zie ik heb den weg gebaand en de deur geopend met mijn bloed. Laat gij dus niet na hem te volgen, doordat gij aan den kant gaat zitten door eigenliefde, en door onbekendheid met den weg, en door aanmatiging van hem te willen kiezen volgens uwe wijze en niet volgens de mijne, en toch heb ik dien weg gemaakt. Staat dus op en volgt mij, want niemand kan tot den Vader gaan, dan door mij. Ik ben de weg en de deur.”

Dan snelt de ziel in liefde ontstoken en gekweld door liefde naar de tafel van het heilige verlangen: en zij ziet zich niet meer om zich zelf, zij zoekt niet haar eigen vertroosting noch geestelijk, noch tijdelijk; maar als iemand, die in dat licht en die erkenning geheel zijn eigen wil heeft vernietigd, weigert zij geen enkelen last van welke zijde deze moge komen; ja met veel smarten en schande en veel plagerijen van den duivel, met veel kwaadspreken van de zijde der menschen, eet zij aan de tafel van het kruis de spijze van de eer van God en van het heil der ziel. En zij zoekt geen enkele belooning, noch van God, noch van de schepselen: omdat degenen die God aldus dienen, dit niet doen voor hun eigen genot, noch den naaste dienen naar eigen goeddunken en nut maar uit zuivere liefde. Zij verliezen zich zelf, zij ontdoen zich van den ouden mensch, dat is van hunne zinnelijkheid, en zij bekleeden zich met den nieuwen mensch, dat is met Christus, den zoeten Jezus, en manhaftig volgen zij Hem. Deze zijn het, die zich voeden aan de tafel van het heilige verlangen,

en die meer hun ijver hebben gericht op het dooden van hun eigen wil, dan op het vernietigen of het versterven van hun lichaam. Dezulken hebben ook hun lichaam in hooge mate verstorven, maar dat was hun hoofddoel niet daarbij, zij gebruikten die versterving om den eigen wil te dooden, omdat het hoofddoel moet zijn en is het ten onder brengen van den eigen wil, opdat deze niets anders verlange noch wille dan te volgen Christus, den Gekruisigde, en te zoeken de eer en de glorie van Zijn naam en het heil der zielen. Dezulken zijn altijd in vrede en in rust, en zij hebben niets wat hun ergert omdat zij weggenomen hebben datgene wat de onrust veroorzaakt, dat is de eigen wil. Alle vervolgingen, die de wereld of de duivel hun kunnen. aandoen, zij spoelen onder hunne voeten door, en te midden van den stroom klemmen zij zich vast aan de takken van het heilige verlangen en zij worden niet nat. Dezulken putten vreugde uit elk ding, en zij werpen zich niet op tot rechter van de dienaren van God, noch van eenig redelijk schepsel, maar zij verheugen zich in elken staat en in alle gedragingen der menschen, en zeggen: „Dank aan u, eeuwige Vader, omdat Gij hebt in uw huis vele woningen.” En zij scheppen meer vreugde in de verschillende levenswijzen der menschen, dan wanneer zij hen zagen gaan, allen langs éénen weg, omdat daardoor duidelijker uitkomt de grootheid van de goedheid van God. En zij putten vreugde uit elk ding en trekken er de geur uit van de roos. En zelfs als zij een werkelijke zonde zien gebeuren, dan nog oordeelen zij niet, maar zij zeggen met een heilig en waar medelijden: „Heden gebeurt het u, morgen mij, indien de goddelijke genade mij niet bewaart.”

O, heilige geesten, die spijzen aan de tafel van het heilige verlangen, door dat groote licht zijt gij er toe gekomen u te voeden met de heilige spijze, u te kleeden met het zoete kleed van het Lam, dat is met zijne liefde en min! Gij verliest uwen tijd niet met valsche oordeelen aan te hooren, noch over de dienaren van God, noch over de dienaren der wereld en gij wordt niet geërgerd, door geen enkel verkeerd woord, noch over uzelven, noch over anderen. Uwe liefde is in God geregeld, ook uwe liefde tot den naaste, en niets daarin is ongeregeld. En omdat zij geregeld is, mijn dierbaarste zoon, daarom vinden dezulken nooit ergernis in degenen, die zij beminnen, want hun eigen goeddunken is dood en zij nemen slechts de oordeelen aan, die bestuurd werden door den Heiligen Geest en niet door de menschen. Gij ziet dat dezulken het handgeld van het eeuwige leven reeds in dit leven proeven.

En ik wensch, dat gij dat licht zult bereiken, gij en de andere zonen, die daaromtrent nog onwetend zijn, want ik zie dat deze volmaaktheid aan u en aan de anderen ontbreekt, want indien het u niet ontbrak, dan zoudt gij niet gekomen zijn tot zooveel schandalen en kwaadsprekerijen en valsche oordeelen, gij zoudt niet gedacht en gezegd hebben, dat anderen werden geleid en waren gebonden door den wil van het schepsel en niet door dien van den Schepper. Mijn hart en mijn ziel smarten mij zeer, omdat ik zie, dat gij de volmaaktheid waartoe God u geroepen heeft, beschadigt onder den schijn van de liefde en de kleuren van de deugd. Dat is de slechte tarwe, die de duivel heeft gezaaid in het veld van den Heer, en dat heeft hij gedaan om te verstikken het graan van de heilige wenschen en van de heilige leer, die gezaaid is in uwe velden. Wilt dus niet meer zoo handelen, omdat God u de genade van meer verlichting heeft gegeven: ten eerste om de wereld te verachten, ten tweede om uw lichaam te versterven, ten derde om de eer van God te zoeken. Beschadigt deze volmaaktheid niet met den geestelijken eigenwil; maar gaat van de tafel van de boetvaardigheid naar de tafel van het verlangen van God, waar de ziel in alles dood is aan den eigen wil, waar zij zich voedt zonder smarten met de eer van God en het heil der zielen, waardoor hare volmaaktheid toeneemt en zij deze niet meer beschadigt.

Overwegende, dat men zonder het licht de volmaaktheid niet kan bezitten en ziende, dat gij dat licht niet hebt, zeg ik dat ik gewenscht heb en steeds wensch u te zien met het ware en volmaakte licht. En om de liefde van den gekruisigden Christus bid ik u en broeder Antonius en al de anderen, maar in het bijzonder u, dat gij er naar streven zult het u eigen maken, opdat gij zult zijn onder het getal

van de volmaakten en niet onder dat van de onvolmaakten. Meer heb ik niet te zeggen. Volhardt in de heilige en zoete genieting van God. Ik beveel mij aan u allen aan. Baadt u in het bloed van Christus, den Gekruisigde. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Broeder Wilhelmus van Engeland was een der beroemdste leerlingen van de H. Catharina. Hij was zeer heilig en verlicht, en bezat de gave der voorspelling.

Aan den schilder, Meester Andrea di Vanni.*(1)*

Van de volharding. De sterkte en het geduld beletten, dat wij worden omvergeworpen door den wind van den hoogmoed.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en de zoete Maria.

Dierbaarste zoon in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd van de dienaren van Christus, schrijf u in zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien bestendig en volhardend in de deugd, en niet gemaakt als het blad, dat vliegt in den wind. Als een boom moet gij geplant zijn in het dal van de ware nederigheid, opdat de wind van den hoogmoed niet kunne beschadigen den boom van uwe ziel, die is een boom van liefde. Want hij is door God geschapen uit liefde en komt daarom voort uit liefde, en kan van niets anders leven dan van liefde, dat is van de heilige liefde en niet van de zinnelijke liefde tot zich zelven. Deze geeft den dood en neemt weg het leven van de genade, want zij is geplaatst op den berg van den hoogmoed, waar de booze winden samentreffen, en deze beschadigen den boom en doen de vruchten vallen en de takken breken. En als hij zich niet versterkt door de noodzakelijke middelen, valt hij ter aarde. En vele malen komen plotseling de winden van leelijke en veelvuldige bekoringen en van de neigingen van het hart, die dikwijls den boom schudden en hem berooven van zijne bladeren, dat zijn de heilige gedachten en de zoete, liefderijke woorden jegens den naaste; deze bladeren hebben de vruchten te beschermen. Een andere wind komt, die binnengaat in het hart der menschen en uitgaat door den mond; dit is de wind van de vervolgers van de wereld, die wanneer het bederf is ingegaan in de harten der menschen, hun uit den mond blazen de winden van veel verkeerde woorden, beleedigingen, spot en schelmerijen in woord en daad. Dit is de wind, die doet vallen den boom van het geduld en breekt de takken van de andere deugden. De boom valt ter aarde indien men hem niet tegenhoudt met de liefde tot God en de liefde tot den naaste. En dat alles overkomt hem, de winden brengen hem schade toe, omdat hij geplaatst is op een hoogte, want als hij in de laagte stond tusschen twee bergen, dan zou hem niets gebeuren, want de winden zouden de sterke bergen beuken en hij zou er slechts het gerucht van vernemen.

Door welk middel kunnen wij dan dien boom verplanten in het dal en in de aarde van de nederigheid. Ik zal het u zeggen. Door een ware kennis van ons zelven, en door haat en afkeer van onze eigen zinnelijkheid. Want op eene andere wijze kunnen wij niet nederig zijn. Maar dan zullen wij ons bevinden tusschen twee sterke bergen, dat is tusschen de deugden der sterkte en van het ware geduld, die ontvangen de vlagen van elken boozen wind; ja hoe meer booze winden er blazen, hoe sterker de ziel wordt en hoe meer zij zich oefent in de deugd van het geduld. Dan worden de deugden bewaard en de vruchten rijpen, en men leert den naaste en sticht hem met de welriekende bloemen van heilige gedachten en van het rechtvaardige oordeel. Want de ziel oordeelt juist, wanneer zij slechts acht geeft in zich zelf en in anderen op den wil van God, die niets anders wil dan ons goed en niet dat van de menschen; wanneer zij iedere eigen meening versterft en iedere eigen wil doodt, en bewaart en voedt den boom van de liefde tot den naaste, met ijverig verlangen naar het heil der zielen zich verheugende in deze spijs voor de eer van God. O, hoe glorievol is de boom van onze ziel wanneer hij geplant is op zulk een zoete wijze! Want dan maakt zij zich

gelijkvormig aan de nederigheid van het onbevlekte Lam van wien wij ontvangen hebben het leven en een zon van genade en barmhartigheid. En die barmhartigheid kunnen wij niet verkrijgen met al onze rechtvaardigheid, maar alleen omdat God zich vernederd heeft voor den mensch door ons te geven dat zoete en liefdevolle Woord, en omdat het Woord, de Zoon van God met waar geduld zich vernederd heeft tot den schandelijken dood aan het kruis; onze goede werken en deugden krijgen waarde door Zijne nederigheid en door de voortreffelijkheid van Zijn kostbaar bloed gestort met zooveel vuur van liefde.

Zoo ziet gij dus, dat er geen andere wijze is om de deugd te bewaren en haar te doen groeien. En daarom bid ik u, dierbaarste zoon in Christus, den zoeten Jezus, dat gij zult leeren van dat zoete en onbevlekte Lam steeds in de laagte te staan door een zoete en ware nederigheid, opdat gij steeds, in welken staat gij ook zijt, de deugd bewaart en haar doet groeien. Want van hem, die nederig is heeft ieder geestelijk of tijdelijk werk waarde voor het eeuwige leven, omdat het gedaan is in genade. Want als hij tijdelijke werken verricht, geven zij hem het eeuwig leven omdat hij ze verricht met het oog gericht op God, en als zijne werken geestelijk zijn, werpen zij een geur van deugden af voor God en de menschen der wereld. En als hij in een staat is, die hem stelt over anderen, dan werpen zij een geur af van heilige rechtvaardigheid, want degene, die nederig is doet zijne naaste geene onrechtvaardigheid aan, noch misnoegen, integendeel hij bemint hem als zich zelven. En daarom bid ik u, mijn dierbaarsten zoon, dat gij in uwen staat de rede en de rechtvaardigheid hoog zult houden voor den kleine zoowel als voor den groote, voor den rijke zoowel als voor den arme, en evenzoo geef aan een ieder wat hem toekomt zooals het vordert de heilige rechtvaardigheid versierd met de barmhartigheid. Ik ben er zeker van, dat gij met behulp van de goedheid van God dat zult doen, en ik zet er u toe aan zooveel als ik kan en vermag, en ik bid u, dat gij in dezen zoeten tijd van den advent en gedurende het heilige feest u zult bevinden bij de kribbe van dat zoete en nederige Lam. Gij zult er vinden Maria vervuld van eerbied voor dien Zoon. Zij, zwerfster, in zooveel armoede bezit den schat van den Zoon van God. Doeken om hem te kunnen omwikkelen heeft zij niet, noch vuur om te kunnen verwarmen dat goddelijk vuur, dat onbevlekte Lam, maar de dieren verwarmen met hunnen adem het lichaam van het kind. Dus moet men zich wel zeer schamen over den hoogmoed, de genietingen, de rangen en de rijkdommen der wereld, wanneer men ziet, dat God zich zoo vernederd heeft. Bezoek dus deze kostbare plek in dezen tijd van aankomst, opdat gij moogt herboren worden tot de genade. En opdat gij dat beter zult kunnen, en beter dat kind zult kunnen ontvangen, ga biechten en bereid u indien het mogelijk is tot de heilige Communie. lets anders zeg ik niet. Volhardt in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Andrea di Vanni was een schilder en leerling van de H. Catharina. Men schrijft hem het portret toe der heilige, dat zich bevindt in de kapel van de kerk van den heiligen Dominicus te Siëna.

Aan Vrouwe Agnesa da Toscanella, dienares van God en toonbeeld van boetvaardigheid.

Van den waren grondslag, waarop wij het gebouw van onze ziel moeten optrekken. De boetvaardigheid is slechts middel.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en de zoete Maria.

Dierbaarste zuster in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienares en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, en ik wensch u te zien leggen een waren en degelijken grondslag opdat gij daarop zult kunnen plaatsen een groot en goed gebouw, dat door geen enkelen boozen wind ter aarde geworpen zal kunnen worden. Laat het u niet verwonderen, dat

ik zeg, dat mijn wensch is, u te zien leggen een hechten grondslag, want uit een dergelijk gezegde zou men kunnen afleiden, dat wij eerst heden beginnen te bouwen aan de stad van onze ziel. Het is reeds zoo lang geleden, toen het scheen dat wij wilden beginnen dien grondslag te leggen, hoewel ik beken, dat ik er nooit in slaagde, maar de reden waarom ik zeg, dat wij heden moeten beginnen is deze: dat de ziel steeds opnieuw moet beginnen met dit begin. Nu wij gezien hebben, dat het noodig is, dezen grondslag te leggen, laat ons nu nagaan waar, hoe en waarin dat moet geschieden.

Ik zeg het u, de plaats van dezen grondslag is de ware kennis van ons zelven, en die kennis moeten wij uitgraven in het dal van de ware nederigheid. En op welke wijze? Bij het licht van het heilig geloof moeten wij met de handen van de haat weggraven de ongeregelde liefde, welke is de aarde, die de ziel bezwaart en wij moeten met de handen van de liefde er voor in de plaats stellen de steenen van de ware en beproefde deugden met een brandend en heilig verlangen.

En wat zullen wij daar dan op plaatsen? De honger naar de eer van God en naar het heil der zielen, waarbij wij ons laten onderwijzen door het nederige en onbevlekte Lam en Zijn leer volgen, welke leer ons niets anders zegt dan Hem te beminnen boven alles en den naaste gelijk ons zelven. En de voorzichtige ziel, die haar grondslag heeft gelegd in de heilige kennis van zich zelven op de wijze, die ik beschreef, en daar heeft erkend de groote goedheid van God en de onuitsprekelijke liefde, die Hij voor ons heeft, deze ziel ontsteekt in liefde voor Hem en voor datgene, wat Hij ook bemint, dat is voor het redelijk schepsel; en onmiddellijk plaatst zij zich aan de tafel van het heilige verlangen om te nemen het voedsel der ziel, en te dooden in zich den eigen wil en zich te bekleeden met de deugd voor de eer van God.

En dezen wil moet men niet ten halve dooden, maar geheel. Weet gij wanneer men hem ten halve doodt? Wanneer de ziel uit zich rukt de liefde voor de voorbijgaande dingen, wanneer zij ook afstand doet van de zinnelijke liefde en er zich op toelegt den wil van God te vervullen, die verlangt dat wij ons van al deze dingen ontdoen. Dan blijft zij ten halve dood omdat zij daarin gestorven is, en zij leeft slechts ten halve omdat zij in de geestelijke dingen hare eigen vertroostingen zoekt en uitkiest de tijden, de plaatsen en de vertroostingen naar hare eigen wijze en niet naar de wijze van God. Dat moeten wij niet doen, maar wij moeten onzen Schepper dienen oprecht en volkomen en Hem laten uitkiezen de tijden, de plaatsen en de vertroostingen naar Zijne wijze. Want Hij is de geneesheer en wij zijn de zieken, dus moeten wij de medicijnen ontvangen en nemen naar Zijne wijze. Zeer dwaas en gek is de ziel, die wil gaan naar hare eigen wijze. Zij schijnt te meenen, dat zij meer weet dan God, en zij bemerkt het niet. En de reden daarvan is, dat zij verblind is door de gedachte, dat zij aangenamer is aan God op hare wijze dan op de wijze haar door God toegestaan. Op deze manier wordt zij dikwijls grootelijks bedrogen. En hoe komt het, dat de wil hierin levend is? Het is door de liefde, die zij heeft opgevat voor hare eigen vertroostingen, en omdat zij daarin haren grondslag heeft gelegd. Anderen leggen dien in visioenen en openbaringen, waar zij een groot genot uittrekken wanneer zij ze ontvangen en wanneer zij deze niet ontvangen, lijden zij. Dit is geen goede grondslag, want zij zullen dikwijls meenen dat zulk een toestand van God komt terwijl hij door den duivel is teweeggebracht, want deze vangt ons met het aas, dat hij kent als het best voor ons geschikt. En ook zal God ons dikwijls vele geestelijke vertroostingen schenken, niet opdat wij onze liefde voornamelijk daarin stellen, maar opdat wij meer acht geven op de liefde van den gever, dan op de gave. Een ander maal zal Hij ze ons niet geven, Hij zendt ons andere gevoelens, veel strijd, of duisternis of dorheid van geest, waardoor de ziel in zeer groot lijden komt en het haar schijnt, dat zij beroofd is van God omdat zij beroofd is van datgene, wat zij bemint. En God laat dat toe om haar van de onvolmaaktheid te verwijderen en haar de volmaaktheid te doen bereiken, of van haar weg te nemen den dorst naar openbaringen en haar er toe te brengen zich te voeden aan de tafel van het heilige verlangen, waarin zij moet leggen geheel haar beginsel.

Ook vergissen zich velen bij de beoefening der boetvaardigheid. Dit gebeurt wanneer het schepsel de boetvaardigheid tot Eerste doel van zijn ijver kiest en er meer zorg aan besteedt zijn lichaam ten onder te brengen dan zijn wil, terwijl het den wil moest dooden en het lichaam slechts versterven, en het stelt zijne liefde zoozeer op de boetvaardigheid, dat het meent zonder haar God niet te kunnen bezitten. Zulk een grondslag is niet voldoende om er een groot gebouw op te zetten, maar hij is zeer gevaarlijk en schadelijk voor de ziel. Daarom moet men de boetvaardigheid niet als grondslag gebruiken, maar als muur, en men moet als grondslag nemen de zoete liefde en de andere innerlijke deugden der ziel, die nooit verloren gaan noch door tijd, noch door plaats, indien wij het zelf niet willen, en die ons door geen enkel schepsel kunnen ontnomen worden. Men moet de boetvaardigheid als werktuig gebruiken en zij moet dienen om de deugden te vermeerderen en niet om het lichaam te versterven, zij moet niet zijn het eerste doel. Die anders handelt bedriegt zich zelven. De persoon, die de boetvaardigheid beoefent moet inzien, dat hij zich hierin moet schikken naar den tijd, want het zal hem onmogelijk zijn haar ten alle tijden te blijven beoefenen zooals hij dat begonnen is, want wanneer het vat van het lichaam gedurende een zekeren tijd verstorven en uitgeteerd is, kan hij dat in een anderen tijd dikwijls niet herhalen, en die onmacht smart hem zeer, en het schijnt hem, dat hij verstooten is door God. De geest wordt verduisterd omdat weg is genomen datgene, waarvan hij scheen te ontvangen het licht en de vertroostingen. Dit overkomt hem omdat hij van de boetvaardigheid zijn grondslag had gemaakt. Dezulken loopen de kans, dat zij zich zeer veel vermoeienissen getroosten om weinig vruchten daaruit te trekken. Zij zullen licht verkeerd spreken en oordeelen over degenen, die niet gaan langs den weg der boetvaardigheid, want zij zouden wenschen een ieder den weg te zien nemen, dien zij bewandelen. Dit bemerken zij niet eens. En het schijnt zelfs dat zij de wet willen voorschrijven aan den Heiligen Geest, die ons roept en leidt op verschillende wijzen, den een door middel van de boetvaardigheid, den ander weer op een andere manier; dezen door weinig, genen door zeer vele verstervingen volgens den aard van hunne naturen en anderen weer worden voortbewogen slechts door hun brandend verlangen. En dat zijn juist degenen, die de meeste verdiensten hebben. Zij snellen voort geheel verlicht, vrij en zonder smart, omdat zij hunnen wil gedood hebben. Zij oordeelen niet, maar zij verheugen er zich over zooveel verscheidenheid te zien in de wijzen, waarop men God kan dienen, omdat zij zien, dat in het huis des Vaders vele woningen zijn en dat God veel heeft te geven.

Dezulken hebben geen smart wanneer zij beroofd zijn van de vertroostingen, zij verheugen er zich zelfs over door een heiligen haat, dien zij hebben tegen zich zelven, wijl zij zich waardig achten elk lijden en onwaardig de vrucht, die volgt op het lijden. Zij streven er niet naar zich te zoeken voor zich zelven, maar voor God, en zij beminnen God niet voor hun eigen genot maar om Zijne goedheid, die waardig is door ons bemind te worden, en den naaste beminnen zij omdat het ons is geboden. En zij hebben gezien in het licht van het levende geloof, dat God hen bemint op eene wijze, die onbeschrijfelijk is en daarom beminnen zij Hem. In dit leven proeven zij het handgeld van het eeuwig leven omdat zij hunnen wil in alles hebben gedood niet ten halve maar geheel, in de geestelijke en in de tijdelijke dingen.

O, dierbaarste zuster, geloof niet, noch laat het in uwe gedachten opkomen, dat ik de lichamelijke boetvaardigheid minacht. Neen, integendeel, ik beveel haar aan in zooverre zij wordt gebruikt als werktuig, zooals ik zeide, niet als eerste doel van den ijver. Op eene andere wijze toegepast, zal zij ons in zeer vele dwalingen leiden.

Wij moeten dus onzen grondslag maken van de kennis van ons zelven en van de kennis van God in ons. Wij moeten geheel oprecht en vrij snellen naar de tafel van het heilig kruis, waar wij vinden het vuur van de goddelijke liefde, en als uitgehongerd moeten wij aan deze tafel tot ons nemen het voedsel van de eer van God en van het heil der zielen, wij moeten ons verzadigen met schande, spot en ons aangedane schelmerijen, en dit alles moeten wij volhouden tot aan den dood. Op deze wijze

zullen wij volgen de leer van Christus, den Gekruisigde, die is weg, waarheid en leven, en die Hem volgt gaat niet in de duisternissen, maar zal het licht bereiken. En zeer zeker is Hij de waarheid, want wie Zijn leer volgt ontvangt het licht der genade, dat van hem wegneemt de duisternis der eigenliefde en der onwetendheid. Hij ontvangt een licht, dat een bovennatuurlijk licht is, waarin hij heeft gezien en erkend waar hij zijn grondslagen moet leggen en daarom heeft hij dat gedaan en de stad van zijn ziel opgericht. Met groote voorzichtigheid heeft hij de oorzaak erkend, die zijne volmaking tegenhoudt, en daarom werpt hij deze van zich en omklemt en omhelst datgene wat in hem de volmaaktheid zal bewaren en haar doen groeien. Door het vuur der goddelijk liefde worden zijn hart en zijne liefde verruimd en hij denkt niet meer aan zich zelven, maar hij denkt er aan op welke wijze hij het meest aan God kan behagen door het zoeken van Zijn eer en het heil der zielen. En omdat hij ziet, dat hij dat niet zou kunnen met den levenden wil, legt hij er zich op toe om in alles te dooden en te vernietigen dezen wil en het lichaam te versterven en dit alles op zulk eene wijze, dat het schijnt dat hij zich om niets anders meer bekommert dan zich met deugden te bekleeden. Daarom vernedert zich deze ziel wanneer haar vertroostingen komen van God of van de schepselen, zij ontvangt ze met dankbaarheid en acht ze zich niet waardig; en wanneer haar tegenheden overkomen, bekoringen of duisternissen van den geest, ontvangt zij ze met geduld en met liefde, wetende dat. God uit liefde geeft datgene wat Hij haar toestaat, wat het ook zij, dat Hij het geeft om haar te doen komen tot den volmaakten staat, dien zij verlangt te bereiken. Wanneer zij door gehoorzaamheid of door onmacht onttrokken wordt aan de boetvaardigheid, die zij deed om het lichaam te versterven, blijft zij in vrede, en storm noch bitterheid komen op in haren geest, want daarin had zij niet haren grondslag gelegd maar in de liefde tot de deugden en daarom heeft zij geen smart.

Degenen die hunnen grondslag alleen ín de boetvaardigheid hebben gelegd, handelen op eene hieraan tegenovergestelde wijze, want hun wil is levend en niet dood. Zij lijden een ondragelijke smart wanneer zij gedwongen worden op te houden met de boetvaardigheid, of wanneer de noodzakelijkheid hen dwingt haar na te laten; dit gebeurt wanneer de natuur het hun onmogelijk maakt de boetvaardigheid, die zij zijn begonnen vol te houden, dan ondervinden zij daarover in zich zelven ongeduld en misnoegen tegen dengene, die hun dat belette en zoo komen zij tot de onvolmaaktheid, terwijl zij de volmaaktheid willen bereiken.

Liefste dochter, laten wij dus ons begin en onzen waren grondslag niet leggen in een onvolmaakt ding maar in een dat volmaakt is, dat is in de ware kennis van ons zelven, zooals ik zeide, met het verlangen naar de deugden, die ons niet kunnen ontnomen worden; laten wij ons voeden aan de tafel van het heilige verlangen, ons verzadigende aan de schande van het nederig Lam, want op eene andere wijze zouden wij niet kunnen schreien in een nederig en onafgebroken gebed over den dooden zoon, het menschelijk geslacht, noch over het mistieke lichaam van de heilige Kerk, die wij heden in zoovele tegenspoeden zien. En omdat ik zie, dat er geen beter middel is om in ons zelve en in anderen te werken, dan dit zoete begin te maken, zeg ik, dat ik wensch u te zien leggen een waren en degelijken grondslag, opdat gij daarop zult bouwen de ware deugden. En ik bid u om de liefde van Jezus Christus, den Gekruisigde, dat gij dit zult volbrengen; en wil door te weinig verlichting niet de onvoorzichtigheid begaan van u te veel over te geven aan het dooden van het lichaam, maar dood in alles den eigen wil, opdat gij niets anders zult zoeken en willen dan hetgeen God wil op Zijne wijze en niet op de uwe. Meer zeg ik niet.

Wat betreft uwe mededeeling omtrent een reis naar het Heilig Graf, dunkt mij, dat gij die op het oogenblik niet moet ondernemen, maar ik geloof, dat het meer de zoete wil van God is, dat gij blijft waar gij zijt, en dat gij in Zijne tegenwoordigheid voortdurend weent met een diepe droefheid en groote bitterheid omdat gij Hem steeds zoo ellendig ziet beleedigen; en in het bijzonder om de ketterij, die is uitgegaan van booze menschen ten einde onzen godsdienst te bezoedelen, dewelke

zeggen dat Paus Urbanus VI niet waarlijk Paus is. Toch is deze waarlijk de Hoogepriester en plaatsvervanger van Christus, en dit belijd ik in de tegenwoordigheid van God en voor alle schepselen. Baad u in het bloed, dat voor u vergoten is met zooveel vuur van liefde, en vergeef mij wanneer ik tot u zou hebben gesproken met te veel aanmatiging. Bid God voor den Christus van deze aarde en voor mij, opdat Hij mij de genade schenke, dat ik mijn leven moge geven voor de zoete Waarheid. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

Aan Francesco, zoon van Heer Vanni Malavolti van Siëna. *(1)*

Zij spoort hem aan om met vertrouwen tot God terug te keeren, en zij berispt hem naar aanleiding van zijn schuldig leven.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Dierbaarste, allerdierbaarste zoon in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u terug te voeren in den schaapstal bij uwe metgezellen, maar het schijnt, dat de duivel u zoo heeft verborgen, dat gij moeielijk kunt wedergevonden worden. Ik, uwe arme moeder, ga rond zoekende en vragende naar u, want ik wilde u leggen op de schouders van de smart en van het medelijden, dat ik heb met uwe ziel. Open dus, mijn dierbaarste zoon, het oog van het verstand, sla het op uit de duisternis, erken uwe schuld, niet met verwardheid des geestes maar met kennis van u zelven en met hoop op de goedheid van God. Erken dat gij de rijkdommen der genade, die uw hemelsche Vader u gegeven heeft, ellendig verspild hebt. Handel dus als de verloren zoon, die zijne rijkdommen verspild had in een slecht leven, maar die zijn fout erkende toen hij zich in nood zag en snelde naar den vader om barmhartigheid smeekende: Handel gij ook zoo, want gij zijt arm en gij lijdt gebrek en uwe ziel sterft van honger. Neem uw toevlucht tot den Vader en smeek om barmhartigheid, want Hij zal u helpen, Hij zal uw verlangen niet verachten, dat gegrondvest is ín de bitterheid der bedrevene zonde, hij zal het vervullen met groote zoetheid.

Helaas, helaas, waar zijn uwe zoete verlangens? Ik ongelukkige, ik heb gezien dat de duivel heeft geroofd uwe ziel en uw heilig verlangen. De wereld en hare dienaren hebben ze gebonden en geboeid door hunne ongeregelde genoegens en genietingen. Sta dus op om het geneesmiddel te nemen en slaap niet meer! Schenk mijne ziel vertroosting en wees niet wreed voor uw eigen heil door een weigering om terug te keeren. Laat de duivel u niet bedriegen door vrees of door schaamte, verbreek dien band, kom, kom mijn dierbaarste zoon. Ik mag u wel dierbaar noemen, gij hebt mij zoovele tranen, zooveel zweet en bitterheid gekost. Kom dan, en keer terug naar uwen schaapstal. Ik verontschuldig mij voor God, dat ik niet meer kan doen. En hetzij gij zult komen of blijven, ik vraag u niets anders, dan den zoeten wil van God te doen. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) De Malavolti waren een voorname familie van Siëna. Francesco was door Catharina bekeerd, maar gedurende zijn leven was hij onstandvastig. Na haren dood kwam hij tot zijn goede voornemens terug. Hij had een verschijning van de Heilige, waarbij deze hem aanraadde in de orde van Monte-Oliveto te treden, liever dan in eene andere, waartoe hij reeds besloten had. Hij volgde haar raad en leidde nog 22 jaar lang een boetvaardig leven. Ook hij heeft vele geschriften nagelaten, die getuigen van de deugden der Heilige.

Aan Benincasa, haren broeder, toen deze in Florence was.

Van het geduld en van zijne plichten tegenover zijne moeder.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria. Dierbaarste broeder in Jezus Christus. Ik, Catharina, onnuttige dienstmaagd, vertroost u en zegen u en noodig u uit tot een zoet en heilig geduld, want zonder het geduld zouden wij aan God niet kunnen behagen. Dus bid ik u, dat gij zult grijpen naar het wapen van het geduld, opdat gij moogt ontvangen de vrucht van uwe tegenspoeden. En indien het u zeer hard schijnt te dragen de vele lasten, dan houd in uw geheugen geprent drie dingen, opdat gij moogt dragen met meer geduld. Ik wensch dan dat gij ten eerste zult bedenken de kortheid van uwen tijd, dat gij niet zeker zijt van den dag van morgen. Wij kunnen zeer goed zeggen, dat wij niet hebben te dragen den last, die is voorbij gegaan, noch den last, die zal komen, maar alleen de stip tijds, die wij op het oogenblik bezitten. Dus moeten wij wel geduldig dragen, omdat de tijd zoo kort is. Het tweede is, dat gij moet beschouwen de vrucht, die volgt op de lasten. De Heilige Paulus zegt immers, dat er geen vergelijking kan zijn tusschen de lasten en de vrucht en belooning van de hemelsche glorie. Het derde ding is, dat gij moet beschouwen de schade, de volgt voor degenen, die dragen met drift en ongeduld: want wat voor hen volgt op het ongeluk hier beneden, is het eeuwig lijden van de ziel.

En daarom bid ik u, dierbaarste broeder, dat gij zult dragen met een groot geduld. En ik wensch ook, dat gij niet zult vergeten te verbeteren uwe ondankbaarheid en uwe onwetendheid wat betreft hetgeen gij aan uwe moeder verschuldigd zijt, waartoe gij zijt gehouden door het gebod van God. Ik heb zoozeer uwe ondankbaarheid zien toenemen, dat gij jegens haar niet uw plicht hebt vervuld van haar te helpen. Laten wij aannemen, dat ik u hierin verontschuldigen kan omdat gij dat niet hebt gekund; maar indien het u mogelijk ware geweest weet ik niet wat gij zoudt hebben gedaan, omdat gij zelfs in woorden karig zit geweest tegenover haar. O, ondankbaarheid! Hebt gij niet overwogen de smarten der baring, noch de melk, die zij uit hare borst getrokken heeft, noch de vele vermoeienissen, die zij heeft moeten doorstaan voor u en voor de anderen. En indien gij mij zoudt zeggen, dat zij geen medelijden gehad heeft met ons, dan zeg ik dat het niet waar is, want zij heeft zooveel zorgen gehad, voor u en voor de anderen, *(1)* dat het haar duur is komen te staan. Maar laten wij het geval stellen, dat het waar is, dan nog hebt gij verplichting aan haar en zij niet aan u. Zij heeft uw vleesch niet genomen, maar zij heeft u haar vleesch gegeven. Ik bid u, dat gij u zult ontdoen van deze fout en van de anderen, en dat gij mij mijne ontwetendheid zult vergeven, want indien ik uwe ziel niet beminde, dan zoude ik niet zeggen hetgeen ik u zeg. Denk er om te gaan biechten, Zij en uwe familie. Meer zeg ik u niet. Volhard in de zoete en heilige genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Dit heeft betrekking op den anderen broeder, die ook in Florence zich bevond.

Aan Benincasa, zoon van Jacomo, haren broeder.

Van de sterkte en van het geduld in de tegenspoeden.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Dierbaarste broeder in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien gebaad en

vernietigd in dat bloed, dat u zal sterk maken om te dragen met waar geduld iederen last en tegenspoed van welken kant deze ook mogen komen. Het zal u maken volhardend om tot aan den dood vol te houden met ware nederigheid, omdat in dat bloed zal verlicht worden het oog van uw verstand door de waarheid. En gij zult erkennen, dat God niets anders wil dan onze heiliging, omdat hij ons bemint op eene onbeschrijfelijke wijze, want indien Hij ons niet zoozeer had bemind, dan zou Hij zulk eenen prijs niet voor ons hebben betaald. Wees dus tevreden in elken tijd op iedere plaats omdat alles u wordt toegestaan door de eeuwige Liefde. Uit liefde moet gij genieten van de tegenspoeden; en gij moet u onwaardig achten de genade, dat God u zendt langs den weg van zijnen Zoon: en in alles moet gij glorie en lof geven aan Zijnen naam. Wees getroost in Christus, den zoeten Jezus. Meer zeg ik niet. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

Aan drie van hare broeders in Florence.*(1)*

Van de liefde van den Verlosser, die voor ons is gestorven. Van de verachting der wereld en van de vereeniging door de liefde.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Dierbaarste broeders in Christus den zoeten Jezus, gedenkt de liefde boven alle maat, die gehad heeft onze zoete Verlosser, die zich zelven den dood gaf om ons het leven der genade te geven. Niets anders wilde onze Zaligmaker. Hij had gezien, dat wij getreden waren buiten de orde der liefde, en om ons terug te geven die vereeniging met de liefde, heeft Hij zich willen vereenigen met den schandelijksten dood, dien Hij kon uitkiezen. Helaas! hoezeer zag onze Zaligmaker, dat wij ziek waren door het ongeregelde verlangen, dat wij in ons hebben, naar de vluchtige dingen, die voorbijgaan als de wind en die zoo dikwijls ontrouw zijn aan ons of wij aan hen. En daarom bid ik u, ik Catharina, onwaardige en onnuttige dienstmaagd, dat gij zult stellen al uwe hoop in God, en dat gij niet wilt vertrouwen op dit sterfelijke leven, dat zoo ontrouw is. Ik bid u, dat gij als vrijgekochte slaven uw verlangen en de liefde van uwe ziel met allen ijver wilt brengen op uwen Heer, die u heeft vrijgekocht, zooals de Heilige Petrus zegt: „Hij heeft u niet vrijgekocht met goud noch met zilver, maar met zijn allerzoetst en kostbaar Bloed.”

En daarom bid ik u, dierbaarste broeders, dat gij dien zoeten prijs hoog wilt stellen, dat is dat gij hem wilt beminnen; en om te toonen, dat gij hem bemint, weest altijd beminnaars en beoefenaars van de geboden van God. En ín het bijzonder bid ik u en dwing ik u, van wege den gekruisigden Christus, dat gij het eerste en laatste gebod van God zult beoefenen, dat is het gebod van de liefde en van de vereeniging met God. Ik wenschte te zien u geheel ontgloeid voor deze heilige liefde, en uwe ziel geheel van haar vervuld. Dit is de wensch van mijn ziel. Omdat ik u deze liefde wil doen kennen, wil ik u steeds zien vereenigd en verbonden door dien zoeten band, opdat noch de duivel, noch de woorden van geen enkelen mensch u kunnen losmaken.

Herinnert u de woorden, die sprak Jezus Christus: „die zich vernedert zal verheven worden.” Benincasa, gij die de oudste zijt, wil de minste van allen zijn; en gij Bartolomeo, wil de mindere van den minste zijn; en gij Stefano, ik bid u, dat gij u onderwerpen wilt aan God en aan hen. En zoo zult gij met groote zoetheid volharden in de meest volmaakte liefde. God geve u steeds zijne meest volmaakte genade. Meer schrijf ik u niet. Volhardt in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) De drie broeders van Catharina, Benincasa, Bartholomeus en Stephanus gingen zich in 1378 te Florence vestigen. Men vindt hunne namen op de registers van de buurten van Santa-Croce en van San-Spirito. Het schijnt dat Benincasa belangrijke verliezen had geleden en dat Nicolas Soderini hem ter hulp kwam, zooals uit een anderen brief blijkt.

Aan Vrouwe Lapa, hare Moeder.

Zij wenscht haar te zien bezitten de ware kennis van haar zelve en van de goedheid van God jegens haar.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde en van de zoete Maria.

Dierbaarste Moeder in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien in het bezit van de ware kennis van uzelve en van de goedheid van God in u, omdat zonder deze kennis gij geen deel zoudt kunnen hebben aan het leven der genade. En daarom moet gij met een heilige zorg leeren inzien, dat gij door uzelve geen wezen hebt, maar dat gij al uw wezen trekt uit God, en erkennen de vele gaven en genaden, die gij van Hem hebt ontvangen en nog ontvangt iederen dag. Op deze wijze zult gij doordrongen zijn van een liefdevolle dankbaarheid, en gij zult hebben een waar en heilig geduld, en gij zult de kleine dingen niet zien als groote, maar de groote zullen u klein schijnen om te verdragen voor Jezus Christus. Niemand is een goed ridder voor hij zijn proeven heeft afgelegd op het slagveld; zoo moet uwe ziel hare proeven afleggen in den slag van de vele tegenspoeden. En wanneer zij ziet, dat zij heeft afgelegd hare proef van het goede geduld, en het hoofd niet omwendt uit ongeduld, en zich niet ergert aan hetgeen God toelaat, dan kan zij genieten en jubelen en met volmaakte blijdschap afwachten het eeuwige leven. Want zij is komen rusten op het kruis, en zij versterkt zich met de smarten en schanden van den gekruisigden Christus, en redelijkerwijze kan zij verwachten de eeuwige aanschouwing van God, omdat Christus het haar beloofd heeft. Want degenen, die vervolgd worden en bezocht met rampspoeden in dit leven, zullen verzadigd en vertroost en verlicht worden in de eeuwige aanschouwing van God, en zij zullen Zijne zoetheid proeven ten volle en op onmiddellijke wijze. Zelfs in dit leven begint Hij te vertroosten degenen, die voor Hem lijden. Maar zonder de kennis van ons zelven en van God, kunnen wij al dat goede niet bereiken. Dus bid ik u door alles wat ik weet en zooveel ik kan, dat gij er u op toe zult leggen haar te verkrijgen, opdat wij niet verliezen de vrucht van onze vermoeienissen. Meer zeg ik niet. Volhard in de zoete en zachte genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

Aan Vrouwe Lapa, hare Moeder, voor hare terugkomst uit Avignon.

Zij beveelt hare moeder aan, met geduld hare afwezigheid te verdragen, omdat deze gevorderd wordt door de eer van God en het heil der zielen.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Dierbaarste Moeder in Christus, den zoeten Jezus. Uwe onwaardige en medelijden wekkende dochter Catharina, vertroost u in het kostbaar Bloed van den Zoon van God. Met een groot verlangen heb ik verlangd, u te zien niet alleen de moeder van mijn lichaam maar ook van mijne ziel, en overwegende, dat gij meer bemint de ziel dan het lichaam, zal in u sterven iedere ongeregelde teederheid en zal het verdragen van mijne afwezigheid naar het lichaam u niet zeer zwaar vallen, maar zij zal u eerder tot troost zijn, en gij zult wenschen te dragen voor de eer van God iedere smart, die ik u daardoor aandoe, wijl gij bedenken zult dat dit geschiedt voor Gods eer. Werkende voor de eer van God worden in mijne ziel vermeerderd de genaden en de deugden,

zoodat gij niet troosteloos zult zijn maar vertroost, zoetste Moeder, want in waarheid bemint gij de ziel meer dan het lichaam. Ik wensch, dat gij u zult laten onderrichten door de zoete Moeder Maria, die voor de eer van God en voor ons heil, ons gaf den Zoon gestorven op het hout van het allerheiligste kruis. En toen Maria alleen achterbleef nadat Christus ten hemel was opgevaren, voegde zij zich bij de heilige discipelen, en daar Maria en de discipelen eene groote troost vonden in elkanders tegenwoordigheid, was het scheiden hun zeer smartelijk; maar niettegenstaande dat stemt zij toe in de scheiding voor de glorie en den roem van haren Zoon en voor het heil van de geheele wereld, en zij wil dat zij gaan. En zij verkiest veeleer de smart van hun vertrek boven de troost van hunne tegenwoordigheid, en dat alleen door de liefde, die zij heeft voor de eer van God en voor ons heil. Nu wil ik dat gij zult leeren van haar, liefste Moeder. Gij weet dat mij voegt te volgen den wil van God, en ik weet dat gij wilt, dat ik dien volge. Het was Zijn wil, dat ik wegging, en dat vertrek is niet geweest zonder een geheim oogmerk van Hem, noch zonder vrucht en nut. Dat ik hier bleef was door Zijn wil, en niet door dien van eenig mensch, en die het tegenovergestelde zegt spreekt in leugens en niet in waarheid. En zoo moet ik gaan, Zijne voetstappen volgend, op de wijze en op den tijd, die behagen aan Zijne onschatbare goedheid. Als goede en zoete Moeder moet gij niet bedroefd zijn, maar tevreden dragen iederen last voor de eer van God en voor uw heil en het mijne. Herinner u dat gij zulks gedaan hebt voor de aardsche goederen, toen uwe zonen van u weggingen om tijdelijke rijkdommen te winnen, en nu het is om het eeuwig leven te verkrijgen, schijnt het u zoo zwaar, dat gij zegt te zullen verkwijnen indien ik u niet spoedig antwoord. En dit alles overkomt u omdat gij meer bemint dat gedeelte van mij, dat ik uit u heb getrokken, dat is uw vleesch waarmede gij mij bekleedt hebt, dan datgene wat ik uit God heb getrokken. Verhef, verhef uw hart en uwe liefde een weinig in dat zoete en heiligste kruis, waarin iedere last minder zwaar wordt; wil dragen weinige eindige smarten om te ontgaan de oneindige smart, die wij voor onze zonden verdienen. Wees nu gesterkt door de liefde van den, gekruisigden Christus en geloof u niet verlaten noch door God, noch door mij, maar gij zult getroost worden, gij zult ontvangen de volkomen vertroosting, en de smart is niet zoo groot geweest, als zal zijn de vreugde. Met Gods genade zullen wij spoedig terugkeeren, en wij zouden heden niet talmen te komen indien wij daarin niet verhinderd waren door de ernstige ziekte van Neri. *(1)* Ook meester Giovanni en Broeder Bartolomeo zijn ziek geweest. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Deze brief is geschreven uit Genua, waar Neri op wonderdadige wijze werd genezen door de gebeden der Heilige Catharina.

Aan Heer Ristoro, zoon van Pietro de Canigiano, te Florence.*(1)*

Van de middelen om aan God te behagen en te volharden in de deugd.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Dierbaarste broeder in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien standvastig en volhardend in de deugd, want niet hij die begint wordt gekroond, maar slechts hij die volhardt. Want de volharding is de koningin, die wordt gekroond, aan hare eene zijde staat de sterkte, aan hare andere zijde het ware geduld, maar zij alleen ontvangt de kroon der glorie, Daarom wensch ik, zoetste broeder, dat gij zult zijn standvastig en volhardend in de deugd, opdat gij moogt ontvangen de vrucht van alle uwe lasten. Ik hoop van de groote goedheid van God, dat Hij u zal versterken op

zulk eene wijze, dat noch duivel, noch schepsel in staat zal zijn u het hoofd te doen omwenden naar uwe eerste uitwerpselen.

Volgens hetgene gij mij schrijft, schijnt het mij, dat gij een goed begin hebt gemaakt; voor uw vooruitgang verheugt mij dat zeer, want ik zie daaruit uw heilig verlangen. Vooreerst zegt gij te vergeven ieder mensch, die u heeft beleedigd of die u mocht hebben willen beleedigen. Dit is zeer noodzakelijk indien gij Gods genade wilt hebben in uwe ziel, ja zelfs indien gij rust wilt hebben volgens de wereld. Want degene, die in haat leeft is beroofd van God en is in staat van verdoemenis en in dit leven proeft hij het handgeld van de hel, want steeds knaagt hij aan zich zelven, en hij dorst naar wraak, en verkeert altijd in vrees. En meenende zijnen vijand te dooden, heeft hij eerst zich zelven gedood, want met het mes van den haat heeft hij vermoord zijne ziel. Dus degenen, die meenen den vijand te dooden, dooden zich zelven. Degene, die ter liefde van den gekruisigden Jezus in waarheid vergeeft heeft vrede en rust en ondervindt geen beroering, want de toorn, die de beroeringen te weeg brengt is gedood in zijne ziel; en God, die de belooner is van ieder goed, schenkt hem Zijne genade en eindelijk het eeuwige leven. En de taal zou niet kunnen verhalen hoe groot js het genot, dat de ziel dan ontvangt, en de blijdschap, en de rust van het geweten. Zelfs komt volgens de wereld groote eer toe aan hem, die niet verlangt of dorst naar wraak op zijn vijand uit liefde voor de deugd en de grootheid van hart. Dus noodig ik u uit tot volharding en ik versterk u in dit heilige voornemen.

Gij kunt met een gerust geweten vragen en zoeken te verkrijgen hetgeen u rechtens toekomt, indien gij dat wilt, want de mensch is niet gehouden van zijn eigendom afstand te doen indien hij dat niet wil, maar degene, die dat wel zou willen beoefent beter de volmaaktheid. Dat gij niet wilt gaan naar het bisschoppelijk paleis of naar een ander, en dat gij rustig tehuis wilt blijven is goed en voortreffelijk, want wanneer wij ons in het gewoel begeven zijn wij zwak, en dikwijls geraakt onze ziel in verwarring, en bedrijft onrechtvaardigheden en onredelijkheden, soms om te toonen dat wij meer weten dan een ander, een andermaal om zucht naar geld. Dus is het zeer goed de gelegenheid te vluchten.

Maar één ding voeg ik hier nog bij. Wanneer armen bij u komen, en het blijkt duidelijk dat zij gelijk hebben, en zij hebben niemand, die hen helpt of hun recht aantoont omdat zij geen geld hebben, dan zult gij groote eer aan God geven, indien gij u uit naastenliefde wilt moeite getroosten voor hen, zooals de heilige Ivo, die in zijn tijd was de advocaat der armen. *(2)* Bedenk dat zeer welgevallig aan God en heilzaam voor uwe ziel is de daad van het medelijden en het mededeelen aan de armen van de talenten, die God u heeft geschonken. Daarom zegt de H. Gregorius, dat het onmogelijk is, dat de medelijdende mensch sterft een kwaden dood, dat is den eeuwigen dood. Dat zou mij dus een groote vreugde geven, en ik bid u het te doen. En houd bij al uwe werken God voor oogen, en indien de ongeregelde begeerte het hoofd zou willen opsteken tegen het gemaakte voornemen, zeg dan tot uzelven: „Bedenk, mijne ziel, dat het oog van God op u is gericht, en ziet de verborgenheden van uw hart. En gij zijt sterfelijk, gij moet sterven en gij weet niet wanneer, en gij zult aan den oppersten Rechter rekenschap moeten geven van hetgeen gij zult doen, aan den Rechter, die straft elke schuld en beloont alle goed. Op deze wijze zult gij uzelven kunnen beteugelen en gij zult niet afdwalen en u niet verwijderen van den wil van God.

Gij moet zoo spoedig gij kunt aan de behoeften van uwe ziel voldoen, en uw geweten ontlasten van datgene, waar gij het mede belast voelt. Gij moet uwe ziel ontlasten van de schulden in tijdelijke zaken, indien gij die mocht hebben, of van andere verkeerdheden, die gij tegen uwe naasten mocht hebben bedreven; en vraag volkomen vergeving aan een ieder, opdat gij steeds moogt volharden in de zoete geneugten van de liefde tot uwen naaste. Wat betreft het verkoopen van uwe trotsche gewaden en prachtige kleederen, zeg ik u, dat ik dat goedkeur. Zij zijn zeer schadelijk voor de ziel,

dierbaarste broeder, en zij dienen om ons ijdel te maken en onzen hoogmoed te voeden, omdat zij ons aanleiding geven te meenen, dat wij meer en grooter zijn dan anderen en ons te verheffen op datgene, waar wij ons niet op moeten verheffen. Te zien onzen meester zoozeer gemarteld en zelf in zooveel weelde te willen leven is een groote schande voor ons, valsche Christenen. Daarom zegt de heilige Bernardus dat weekelijke ledematen niet passen onder een met doornen gekroond hoofd. Dus handelt gij zeer goed indien gij daartegen het geneesmiddel aanwendt. Maar kleed u ordentelijk met het noodige, niet met overdreven kosten, en gij zult zeer aan God behagen. En doe zooveel gij kunt hetzelfde voor uw vrouw en uwe kinderen, en wees hun een voorbeeld en leerling zooals een vader dat verplicht is, die zijn kinderen moet opvoeden geleid door zijn rede en door het beoefenen der deugden.

Ik voeg hier nog een ding bij: volhard in de staat van het huwelijk, in de vreeze van God, en ga er mee om met eerbied als met een sacrament en niet met ongeregelde begeerte. Heb den verschuldigden eerbied voor de dagen, die de Heilige Kerk heeft voorgeschreven, als een redelijk mensch en niet als een redeloos dier. Zoo zullen van u en van haar als van goede boomen, goede vruchten voortkomen.

Gij zult zeer goed doen de ambten te weigeren, want het komt zelden voor, dat men bijde uitoefening daarvan geen fouten begaat, en het zal u zelfs onaangenaam zijn te worden herinnerd aan degenen, die gij bekleed hebt. Laat daarom de dooden de dooden begraven, *(3)* en leg gij er u op toe met groote vrijheid des harten te behagen aan God, en bemin Hem boven alles met een groot verlangen naar de deugd en uwen naaste gelijk u zelven, vluchtende de wereld en hare genietingen. Doe afstand van uwe zonden en van uwe eigen zinnelijkheid, en houd steeds in uw geheugen geprent de weldaden van God, in het bijzonder de weldaad van zijn bloed, dat voor ons is vergoten met zooveel vuur van liefde.

Indien men wil de genade bewaren, en de ziel doen toenemen in de deugd, dan is het ook noodig dikwijls met vreugde de heilige biecht te spreken, om te wasschen in het bloed van Christus het aangezicht van de ziel, want wij bezoedelen haar alle dagen. Ga ten minste eenmaal in den maand biechten, indien gij meermalen kunt gaan doe dat dan, maar het schijnt mij dat gij niet minder dikwijls moet gaan. Dat het u een vreugde zij het woord Gods te hooren. En wanneer het tijd zal zijn, en wanneer gij verzoend zult zijn met den Vader, ga dan te communie met de plechtige feesten of ten minste eenmaal in het jaar. Woon gaarne de Officiën bij en hoor iederen morgen de Mis, en wanneer gij dat niet alle dagen kunt doen, doe het dan ten minste op die dagen, die door de Heilige Kerk zijn geboden en waartoe wij gehouden zijn, daar moet gij u op toeleggen zooveel gij kunt.

Het gebed moet u niet vreemd zijn; gij moet zelfs op geregelde uren, indien gij kunt, tot uw ziel inkeeren, ten einde te leeren kennen uzelven, en de beleedigingen, die gij hebt gedaan aan God, en de grootheid van Zijne goedheid, die zoo zoet in u heeft gewerkt en nog immer zal werken. Open het oog van uw verstand door het licht van het allerheiligste geloof en zie hoe onbeschrijfelijk God ons bemint, en hoe Hij ons die liefde toonde door ons te geven het bloed van zijn eeniggeboren Zoon. Indien gij dat niet reeds doet verzoek ik u, dat gij iederen dag het officie van de heilige Maagd wilt bidden, *(4)* opdat zij uwe hulp en uwe voorspreekster bij God moge zijn. Regel aldus uw leven en vast des Zaterdags ter eere van Maria en ook de dagen, die zijn voorgeschreven door de Heilige Kerk, gij moet dit alleen nalaten indien gij door de noodzakelijkheid daartoe gedwongen wordt. Vlucht de buitensporige feestmalen, maar leef geregeld als een mensch, die niet een god van zijn buik wil maken. Neem uw voedsel zooals gij dat noodig hebt, maar niet met een verkeerd genot, want het is onmogelijk dat degene, die zich niet bezit in het eten zijne onschuld bewaart. Maar ik ben er zeker van, dat de oneindige goedheid van God u zal helpen hierin en in alle andere dingen dien regel aan te nemen, die u noodig is voor uw heil. En ik zal bidden en er voor laten

bidden, dat God u geve eene volmaakte volharding tot aan den dood, en dat Hij u verlichte, opdat gij moogt weten wat gij moet doen voor uw heil. Meer zeg ik niet. Volhard in de zoete en heilige genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) De familie Canigiani was een der edelste geslachten van Florence; velen van hare leden sneuvelden in den slag van Montaperto. Ristoro was advocaat en had een groote toewijding voor de H. Catharina, evenals zijn vader en zijn broeder Barduccio, de zeer geliefde Secretaris der Heilige. Op Catharina's raad werd Ristoro na haren dood priester, en hij stierf als een heilige in een extatischen toestand gedurende een visioen, waarin Catharina hem verscheen, naar hij zeide.

(2) De heilige Ivo, een der grootste heiligen van Bretagne, is de patroon der rechtsgeleerden.

(3) Matth. VIII. 22.

(4) Het officie van de H. Maagd is zeer oud, het werd reeds in de Kerk gebruikt vóór de Ide eeuw. Aan de kloosterlingen van Monte-Cassino was het gebruik ervan voorgeschreven in 752. Het werd in de kerken gebeden ten einde het welslagen te verkrijgen van den eersten kruistocht in 1095.

Aan Giovanni Perotti, leerlooier te Lucca en aan Vrouwe Lippa, zijne echtgenoote.

Van de heilige vrees en van de liefde tot God.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Zeer beminde en dierbaarste zoon in Christus Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in het kostbare Bloed van den Zoon van God, met den wensch in u te zien vervuld het woord van den zoeten apostel Paulus, toen hij sprak: Induimini Dominum nostrum Jesum Christum. *(1)* Dat is ontdoe u van den ouden mensch en bekleed u met den nieuwen mensch, dat is met den gekruisigden Christus, die is dat ware kleed, dat de naaktheid van den mensch bedekt en hem bekleedt met deugden. O, onschatbare en heerlijke Liefde, die zich gemaakt heeft tot ons kleed, omdat wij het leven der genade door de zonde verloren hadden! Hij kwam als ontbrand van liefde, gedwongen door het vuur der goddelijke liefde. Wij hadden verloren dat kleed der genade, de warmte der goddelijke liefde, en als een vuur nam hij van ons de koude door zich te bekleeden met onze menschheid. Toen hebben wij teruggekregen het kleed der genade, dat ons door duivel noch schepsel kan ontnomen worden, indien wij het niet zelven willen. Dus bid ik u, mijn dierbaarste broeder en zuster, dat gij zorgen wilt dit heilige en zoete kleed aan te nemen, en geen nalatigheden te bedrijven, opdat tot u niet gesproken worde dit woord van verwijt: „Vervloekt zijt gij, die u zelf hebt laten sterven van koude en van honger." Want Christus is uw kleed en heeft u zichzelven tot voedsel gegeven. Helaas! Maar welk hart zou zoo versteend en onbuigzaam kunnen zijn, dat het niet opspringt om van zich af te werpen iedere onwetendheid en iedere nalatigheid, en zich te bekleeden met dat heilige en zoete kleed, dat het leven geeft aan hen, die gestorven zijn? O, hoe zoet en zalig zal het onze ziel wezen, wanneer onze tijd zal zijn gekomen, wanneer wij op het zoete oogenblik van den dood zullen worden opgeroepen door de eerste Waarheid. Dan geniet en juicht de ziel, indien zij zich bekleed ziet met het kleed der goddelijke genade. Tegen dit kleed kunnen de duivelen niets uitrichten, want de genade versterkt en neemt weg de zwakheid, het eenige dat de ziel kan verzwakken is de zonde. O, hoe gevaarlijk en slecht is het kleed der zonde. Men doet goed deze te vluchten met haat en met afkeer, want zij is zeer schadelijk, en mishaagt aan God, en is afschuwelijk in Zijne oogen.

Staat op om met ijver en met een brandend verlangen te omhelzen en aan te trekken dat zoete bruidskleed der goddelijke liefde, want daarmede moet zich de ziel bekleeden om niet te worden verjaagd van de bruiloft van het eeuwige leven, waartoe God ons uitnoodigt op het hout van het heiligste kruis. ik bid de hoogste en eeuwige Waarheid, dat Hij u zoo manhaftig doe gaan, dat gij zult bereiken het einde waartoe gij zijt geschapen. En evenals gij uit liefde het kind Jezus hebt gekleed, *(2)* met laken zal hij u bekleeden met zich zelven, met den nieuwen mensch, met den gekruisigden Christus. Ik dank u uit geheel mijn hart. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Rom. VIII. 14.

(2) De beelden van het Kind Jezus, die men te Lucca maakte waren zeer vermaard; zooals andere heiligenbeelden werden zij dikwijls bekleed. Giovanni Perotti, die aldaar woonde, had er waarschijnlijk een aan Catharina geschonken.

Aan Broeder Matteo, zoon van Francesco Tolomei van de orde der Predikheeren.*(1)*

Van de nederigheid en van het geduld, daarin bestaat de ware liefde, De gedachte aan de: Verlossing, versterkt haar, en verandert de slaafsche vrees in kinderlijke liefde. De Verlossing doet ons ontdekken onze schuld, en zoo doet zij ons ons zelven doorgronden.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria. .

Dierbaarste zoon in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u in waarheid God te zien zoeken, niet door eenig zinnelijk middel hetzij dat kome van uzelf of van eenig ander schepsel, want daardoor zouden wij aan God niet kunnen behagen. God gaf ons het Woord, Zijn eeniggeboren Zoon, zonder te denken aan zijn eigen voordeel. En het is waar, dat wij Hem van geen enkel nut kunnen zijn; maar omgekeerd is dit niet zoo met ons, want hoewel wij God niet uit eigenbelang dienen, is het voordeel toch aan onze zijde. Hem valt de bloem ten deel, dat is de eer, en ons de vrucht, dat is het voordeel. Hij heeft ons bemind zonder te worden bemind, en wij beminnen omdat wij worden bemind. Hij bemint ons uit enkele genade, en wij beminnen Hem omdat wij daartoe zijn verplicht, omdat wij gehouden zijn Hem te beminnen. Zoo is het gesteld met het voordeel, dat wij niet aan God kunnen verschaffen, omdat wij Hem niet kunnen beminnen belangeloos en zonder verplichting. Want wij hebben een schuld aan Hem en Hij niet aan ons, omdat Hij ons beminde alvorens Hij werd bemind, en omdat Hij ons heeft geschapen naar Zijn beeld en gelijkenis. Dus kunnen wij Hem niet van eenig nut zijn, noch kunnen wij Hem beminnen met die eerste liefde. *(2)* En toch zeg ik, dat God dit van ons terugvordert, dat zooals Hij ons bemind heeft zonder eenig voorbehoud, Hij door ons wil worden bemind. Op welke wijze dan kunnen wij verkrijgen die belanglooze liefde, daar God ze ons toch vraagt en wij voor Hem niets kunnen doen? Ik zal het u zeggen: met het middel, dat Hij ons heeft gegeven om Hem te beminnen op eene edelmoedige wijze, zonder acht te slaan op ons eigen voordeel, en dat middel ís: wij moeten nuttig zijn niet aan Hem, want dat kunnen wij niet, maar aan onzen naaste. En met dat middel kunnen wij volbrengen hetgeen Hij van ons vraagt voor de eer en den lof van Zijn naam. En om de liefde te toonen, die wij voor Hem hebben, moeten wij dienen en liefhebben ieder redelijk schepsel, en wij moeten onze liefde uitstrekken over goeden en slechten, over iedere soort van menschen, zoowel over degenen, die ons schaden en zich over ons ergeren, als over degenen, die ons goed doen, want God ziet niet naar de schepselen, maar naar het heilig verlangen, en Zijne liefde strekt zich uit over de rechtvaardigen en de zondaren.

Het is waar, dat Hij den eenen bemint als een zoon, een anderen als een vriend, een anderen als een dienaar en een anderen weer als iemand, die zich van Hem heeft verwijderd en dien Hij wenscht te zien terugkeeren tot Hem, deze laatsten zijn de onrechtvaardige zondaren, die beroofd zijn van de genade. Maar waardoor toont deze hoogste Vader hun zijne liefde? Door hun den tijd te schenken. En in dien tijd geeft hij hun vele middelen, hetzij dat hij hun schenkt berouw over de zonden, of dat hij hun de gelegenheid of de mogelijkheid ontneemt, zoodat zij niet zooveel kwaad kunnen bedrijven als zij willen, of Hij brengt er hen op vele andere wijzen toe de ondeugd te haten en de deugd te beminnen, welke liefde tot de deugd hun ontneemt den wil om te zondigen. En zoo worden zij van vijanden vrienden gemaakt, door de gave van den tijd, die God hun schenkt uit liefde, en zij verkrijgen de genade en worden geschikt om te ontvangen de erfenis van den Vader.

En als Zijne zonen heeft Hij lief degenen, die Hem in waarheid dienen zonder eenige slaafsche vrees, die gedood en vernietigd hebben hun eigen wil en gehoorzaam zijn tot in den dood, om God, aan ieder redelijk schepsel; zij zijn geen loonknechten, die Hem dienen om hun eigen voordeel, maar zij zijn zonen, en zij verachten de vertroostingen, en zij verheugen zich in de tegenspoeden, en zij zoeken op welke wijze zij zich gelijkvormig kunnen maken aan den gekruisigden Christus, en zij wenschen zich te voeden met zijne schande en vermoeienissen en lasten. Dezulken zoeken, noch dienen God om de zoetheid van de geestelijke of tijdelijke vertroostingen, die zij van Hem of van de schepselen ontvangen, want zij zoeken God niet voor zich zelf, noch zoeken zij den naaste voor zich zelf: maar zij zoeken God om God, omdat Hij zoozeer waardig is te worden bemind, en voor zich zelf zoeken zij slechts de eer en de lof van den naam van God; en den naaste dienen zij, en doen hem al het goed wat zij kunnen om God. Dezen volgen de voetstappen van den Vader, zij verheugen zich in de liefde tot den naaste, zij beminnen de dienaren van God om de liefde, waarmede zij hunnen Schepper beminnen; en zij beminnen de onvolmaakten met een heilig verlangen naar hunne volmaking, en daarvoor offeren zij voortdurende gebeden. Zij beminnen de onrechtvaardigen, die liggen in den dood der doodzonde, omdat ook deze zijn redelijke schepselen door God geschapen en vrijgekocht met hetzelfde bloed, waardoor ook zij zijn verlost, daarom smart hun de verdoemenis dezer ongelukkigen en om hen te redden zouden zij den lichamelijken dood willen ondergaan. En de vervolgers, de kwaadsprekers en de valsche beoordeelaars, die zich aan hen ergeren beminnen zij omdat zij schepselen zijn van God, zooals. ik zeide, en omdat zij werktuigen zijn om in hen de deugden te maken tot een zuiver goud, en hen te laten komen tot de volmaaktheid, bijzonder in de koninklijke deugd van het geduld, die zich nooit ergert of verontrust, noch ter aarde wordt geworpen door eenigen tegenwind of door boosheden van de zijde der menschen. Dat zijn degenen, die God zoeken op onmiddellijke wijze en die Hem beminnen als wettige en dierbare kinderen; en Hij bemint hen waarlijk als een vader, en Hij toont hun het geheim van zijne liefde, door hun te schenken het eeuwige erfdeel. En zij snellen voort als dronken door het bloed van Christus, brandende van het vuur der goddelijke liefde, waardoor zij geheel en al zijn verlicht. Deze gaan niet langs den weg der deugden op hunne wijze, maar zij gaan op de wijze van den gekruisigden Christus en volgen Zijne voetstappen. En indien het hun mogelijk ware zonder moeite God te dienen en de deugden te verkrijgen, zij zouden het niet willen. Deze handelen niet als de anderen, dat zijn de vriend en de dienaar, want deze dienen dikwijls met een bijbedoeling. Soms is het om eigen voordeel; zij hebben een groote liefde omdat zij kennen hun eigen nood en hunnen weldoener, en omdat zij weten, dat deze hen kan en wil helpen. Eerst waren zij dienaren omdat zij kenden hun kwaad, uit welk kwaad de smart volgt, en met de vrees voor de smart hebben zij de ondeugd verjaagd, en met de liefde hebben zij de deugd omhelsd, dat is zij zijn gaan dienen hunnen Heer, dien zij hadden beleedigd. En zij beginnen hoop te stellen in Zijne goedheid, daar zij bedenken, dat Hij den dood des zondaars niet wil, maar dat hij zich bekeere en leve. Indien zij bleven in de vrees, dan zou dat niet genoeg zijn om het leven te verkrijgen, noch zouden zij aldus kunnen komen tot de volmaakte genade van hunnen Heer, maar zij zouden loonknechten zijn. Noch moeten zij blijven in de liefde tot de vrucht en de vertroosting, die zij van hunnen Heer ontvangen

omdat zij vrienden zijn, want deze liefde zou niet zeer sterk zijn, maar zij zou verminderen, indien werd onttrokken de zoetheid van de vertroosting en van de vreugde des geestes, of wanneer zou komen de tegenwind der vervolging of van de bekoring des duivels; zij zou dan plotseling minder worden in de bekoring des duivels en in de aanvallen van het vleesch. Zij zou in verwarring geraken door het onttrekken der vertroostingen, en bij de vervolgingen en de beleedigingen, die ons de menschen aandoen, zou Zij tot ongeduld komen.

Dus ziet gij, dat deze liefde niet sterk is, die zoo liefheeft handelt als de Heilige Petrus, die vóór het lijden Christus wel zeer zoet beminde, maar wiens liefde niet sterk was, en daarom minder werd in den tijd van het kruis. Maar later ontdeed hij zich van de liefde, die de zoetheid zoekt; dat was na de nederdaling van den Heiligen Geest, hij verloor de vrees en kwam tot een sterke liefde beproefd in veler tegenspoeden vuur. Maar daar hij gekomen was tot de liefde van den zoon, verdroeg hij ze alle met een waar geduld; met *(3)* hen spoedde hij zich zelfs met een groote vreugde, alsof hij ging naar een bruiloft en niet naar den folter. En dat was omdat hij zoon was geworden. Maar indien Petrus slechts ware gebleven in de zoetheid en in de vrees, die hij ondervond gedurende het lijden en na het lijden van Christus, dan zou hij niet gekomen zijn tot zooveel volmaaktheid, hij zou niet geworden zijn zoon, en kampioen van de Heilige Kerk, proever en verslinder van zoovele zielen. Maar geef acht op de manier, die Petrus met de andere discipelen gebruikte, om de slaafsche vrees en de liefde tot de vertroostingen te verliezen, en den Heiligen Geest te ontvangen zooals hun beloofd was door de eerste zoete Waarheid. Hiervan zegt de Schrift, dat zij zich opsloten in huis en daar bleven in waken en in voortdurend gebed, en zoo bleven zij gedurende tien dagen, en toen kwam de Heilige Geest.

Nu is dit het voorschrift, dat wij en ieder redelijk schepsel moeten aannemen. Wij moeten ons opsluiten in onze huizen en daar blijven in waken en in voortdurend gebed; daarin moeten wij tien dagen volharden, en dan zullen wij de volheid van den Heiligen Geest ontvangen. Toen de Heilige Geest over de apostelen gekomen was verlichtte hij hen door de waarheid, en zij zagen het geheim van de onschatbare liefde van het Woord vereenigd met den wil van den Vader, die niets anders verlangde dan onze heiliging. Dit heeft ons getoond het bloed van dit zoete en liefdevolle Woord, dat is teruggekeerd tot de discipelen, toen over hen kwam de volheid van den Heiligen Geest. En Hij kwam met de macht van den Vader, met de wijsheid van den Zoon, en met de vroomheid en de zachtzinnigheid van den Heiligen Geest, zoodat vervuld is de waarheid, die Christus gesproken heeft toen Hij tot Zijne discipelen zeide: ik zal gaan en tot u wederkeeren. En Hij is wedergekeerd, omdat de Heilige Geest niet kon komen zonder den Zoon en zonder den Vader, omdat Hij met Hen één ding uitmaakt. En zoo kwam Hij, zooals ik zeide, met de macht die eigen is aan den Vader, met de Wijsheid, die eigen is aan den Zoon, en met de welwillendheid en de liefde, die eigen zijn aan den Heiligen Geest. Dit toonden de Apostelen zeer duidelijk, want door de liefde verloren zij plotseling de vrees, met groote wijsheid kenden zij de waarheid en met groote kracht gingen zij de ongeloovigen te gemoet, wierpen de afgoden ter aarde en verdreven de duivelen. Dit deden zij niet door de macht van de wereld, noch door de kracht van hun lichaam, maar door de kracht van den geest en door de macht van God, die zij ontvangen hadden door de goddelijke genade. En zoo zal het gaan met degenen, die zijn opgestaan van de uitbraakselen der doodzonde en van de ellende der wereld, die zijn gaan proeven het hoogste Goed, en zijn ontbrand in liefde tot Zijne zoetheid. Maar zooals ik zeide, zal degene, die blijft in de vrees de hel niet kunnen ontgaan, maar hij zal handelen als de dief, die bang is voor de galg en daarom niet steelt, maar indien hij niet meende de foltering te moeten ondergaan, zou hij wel stelen, Zoo gaat het met de liefde tot God om de zoetheid; deze zal zijn noch sterk, noch volmaakt, maar zwak en onvolmaakt. En daarom zullen zij niet vast staan, maar *(4)* …… zij volgen met ware volharding den weg en de wijze waardoor zij de volmaaktheid bereiken.

Deze wijze is die van de discipelen, zooals ik reeds zeide. Zooals Petrus en de anderen zich opsloten in huis, zoo hebben gedaan en moeten doen al degenen, die zijn gekomen tot de liefde van den Vader, die kinderen zijn geworden. Zoo moeten al degenen, die willen komen tot dien staat, binnengaan in hun huis en zich daar opsluiten, dat is in het huis der kennis van, hun zelve, want deze is de cel, die de ziel moet bewonen. En in deze cel vindt zij eene andere, dat is de cel der kennis van de goedheid van God in zich zelve. Want uit de kennis van zich zelve trekt de ziel eene ware nederigheid, met een heiligen haat tegen de beleedigingen, die zij haren Schepper heeft aangedaan en die zij Hem voortdurend aandoet, en daardoor komt zij tot een waar en volmaakt geduld. En in de kennis van God, die zij in zich zelve heeft gevonden verkrijgt zij de deugd van eene brandende liefde, en daaruit trekt zij heilige en liefdevolle verlangens. En op deze wijze komt zij tot het waken en het voortdurend gebed, omdat zij zich heeft opgesloten in een ding zoo zoet en glorievol als de kennis van zich zelve en van God. En ik zeg u, waak niet alleen met het oog des lichaams, maar ook met het oog van de ziel, dat is, dat het oog van het verstand zich nooit moet sluiten maar steeds moet blijven geopend en gericht op haar doel en haar onuitsprekelijke liefde, op den gekruisigden Christus: en daar vindt zij de liefde en haar eigen schuld, want door de schuld heeft Christus ons Zijn bloed gegeven. Dan met een groote liefde staat de ziel op om te gaan beminnen, wat God bemint en te haten, wat Hij haat; en al hare werken richt zij naar God en alles doet zij voor de roem en de lof van Zijnen naam. Dit is het voortdurende gebed, waarvan de Heilige Paulus zegt: „Bidt zonder ophouden.” Dit is de manier om zich te verheffen boven het alleen zijn dienaar en vriend, dat is boven de slaafsche vrees en de teedere liefde tot de eigen vertroostingen, en om te komen tot het zijn ware dienaar, ware vriend, ware zoon. En doordat zij zoon wordt, houdt zij niet op te zijn dienaar en ware vriend, maar in waarheid is zij vriend en dienaar zonder eenige gedachte aan zich zelve of aan iets anders dan om God te behagen.

Wij zeiden, dat zij gedurende tien dagen bleven en dat toen de Heilige Geest kwam. Zoo moet de ziel, die tot die volmaaktheid komen wil, tien dagen volharden, dat is in de tien geboden der wet. En met de geboden der wet, zal zij ook de Evangelische raden beoefenen, want deze zijn met elkander verbonden, en men zal de eenen niet kunnen volbrengen zonder de anderen. Het is waar dat degenen, die in de wereld leven ze slechts naar den geest kunnen beoefenen door het heilige verlangen, en dat degenen, die zijn opgestaan en zich van de wereld hebben afgescheiden, ze op geestelijke en op werkelijke wijze moeten in acht nemen. En zoo ontvangt de ziel de volheid van den Heiligen Geest, met de wijsheid van een ware kennis en een volmaakt licht, en met kracht en macht, opdat zij sterk zij in iederen strijd, en in het bijzonder krachtig tegenover zich zelve in het beheerschen van de eigen zinnelijkheid. Maar dit alles zoudt gij niet kunnen doen wanneer gij overal zoudt henenzwerven en u begeven in vele gesprekken, wanneer gij u van uwe cel zoudt verwijderen en de koordiensten zoudt verwaarloozen. Dit alles overwegende, zeide ik toen gij afscheid van mij naamt, dat gij er u op moest toeleggen de gesprekken te vluchten, uwe cel te bezoeken, het koor en de eetzaal *(5)* niet te verlaten (wanneer u dat mogelijk is) en het waken en het nederige gebed te beoefenen. Aldus zult gij mijn verlangen vervullen toen ik u zeide te verlangen, dat gij God zoudt zoeken in waarheid en op onmiddellijke wijze. lets anders zeg ik u niet. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) De Tolomei waren een adellijk geslacht van Siëna. Matteo zoowel als Zijn broeder Giacomo en zijne zusters Francesca en Genocchia werden door Catharina met ijver voor den godsdienst bezield. Matteo en de twee zusters werden gelukzalig verklaard. Deze beide laatsten waren van de derde regel van de orde van den Heiligen Dominicus. Hunne ouders waren Francesco Tolomei en Rabe of Onorabile Agazzari.

(2) Hier wordt zeer schoon de belanglooze liefde, waarvan de schepping het gevolg was, gesteld tegenover de liefde om eigen voordeel. Uit de onmogelijkheid, waarin de mensch verkeert God om niet te beminnen volgt de geheele afhankelijkheid van den mensch van God.

(3) Er staat hier ‘met’ om Petrus aan te duiden in gezelschap der tegenspoeden.

(4) Hier ontbreken in den oorspronkelijken tekst eenige woorden.

(5) Beteekent: Ga niet naar een of ander feestmaal.

Aan Broeder Raimondo van Capua, van de orde der Predikheeren.

Zij verhaalt de bekeering en de terechtstelling van Nicolaas Tuldo van Perugia. (1)

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Welbeminde en dierbaarste vader en zoon, dien ik liefheb in Christus Jezus, ik Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Christus, schrijf aan u en beveel mij aan u aan in het kostbaar Bloed van den Zoon van God, met den wensch u te zien ontstoken en vernietigd door dat zoete Bloed, dat geheel is doorgloeid van Zijn brandende liefde. Het is de wensch van mijne ziel u te zien in dat Bloed, u, Nanni en Giacomo, mijn zoon. Ik zie geen ander middel om te geraken tot die voornaamste deugden, die wij noodig hebben. Zoetste Vader, uwe ziel, die mij is geworden tot een spijs (en er gaat geen oogenblik voorbij, dat ik dit voedsel niet neem aan de tafel van het zoete Lam, dat geslacht is met zulk een brandende liefde) ik zeg, uwe ziel zou niet kunnen geraken tot de kleine deugd, van de ware nederigheid, indien gij niet zijt vernietigd in het Bloed. Deze deugd zal geboren worden uit de haat en de haat uit de liefde. En zoo wordt met eene volmaakte zuiverheid de ziel geboren, zooals het ijzer gezuiverd uitgaat uit den smeltoven.

Ik wil dus, dat gij u verbergen zult in de geopende zijde van den Zoon van God, die is een geopende bergplaats vol geuren, zoo zelfs dat de zonde er welriekend wordt. Hier gaat de zoete bruid rusten op een bed van vuur en bloed, hier ziet men en hier wordt geopenbaard het geheim van het Hart van den Zoon van God.

O hart, doorboord vat, dat te drinken geeft aan elk in liefde ontbrand verlangen en het dronken maakt, en vreugde schenkt aan ieder begripsvermogen en het verlicht, en ieder geheugen vervult zoodat het zich zoozeer daarmede bezig houdt, dat het niets meer onthouden, niets meer begrijpen, niets meer liefhebben kan dan den zoeten en goeden Jezus! Bloed en vuur, onschatbare liefde! En omdat mijne ziel zalig zal zijn, wanneer zij u aldus zal zien vernietigd, wil ik dat gij doen zult als degene, die water put met den emmer, dat hij uitstort over iets anders; en zoo moet gij het water van het heilig verlangen uitstorten over de hoofden van uwe broeders, die onze ledematen zijn, aan Ons verbonden ín het lichaam van de zoete Bruid. En pas op, dat gij niet achteruitgaat door voorspiegelingen van den duivel,

die u steeds nadeel hebben toegebracht en dit nog zullen doen, of door het zeggen van eenig schepsel; maar volhard steeds in elk goed ding ook al zoudt gij zien het meest huiveringwekkende *(2)* totdat wij het bloed zullen zien storten met zoete en liefdevolle verlangens.

Op, op, mijn zoetste vader, laten wij niet meer slapen. Want ik hoor nieuwe dingen zoodat ík niet meer wil noch bed, *(3)* noch wereldsche stand. Ik ben reeds begonnen een hoofd in mijne handen te ontvangen, wat mij was zulk eene zoetheid, dat het hart het niet kan denken, noch de tong het kan spreken, noch het oog het kan zien, noch het oor het kan hooren. Het verlangen van God ging door andere geheimen, te voren gebeurd en die ik nu niet zeg omdat het te lang zou zijn. Ik ging hem bezoeken, dien gij weet, waardoor hij zooveel sterkte en troost ontving, dat hij biechtte en in een zeer goede gesteltenis verkeerde. En hij deed mij beloven om de liefde van God, dat ik bij hem zijn

zou wanneer de tijd der gerechtigheid daar zou wezen. En dat beloofde ik en ik deed het. Daarna ging ik in den morgen, vóór dat de klok geluid werd, naar hem toe, waardoor hij zeer veel troost ontving. Ik nam hem mede om de Mis te hooren en hij ontving de heilige Communie, die hij nooit meer had ontvangen. Zijn wil was in overeenstemming met den wil van God en geheel daaraan onderworpen en slechts was hem een vrees gebleven, niet sterk te zijn in het laatste oogenblik. Maar de onmetelijke en brandende goedheid van God misleidde hem en schiep in hem zooveel teederheid en liefde in het verlangen naar God, dat hij niet zonder Hem kon blijven en zeide: „Blijf bij mij en verlaat mij niet. Zoo zal het mij niet anders dan goed kunnen gaan en ik zal tevreden sterven," en hij legde zijn hoofd aan mijn borst. Toen voelde ik hoe zijn bloed jubelde en er van uitging een geur, die zich vermengde met de geur van mijn bloed, dat ik wensch te storten voor den zoeten Bruidegom, Jezus. En daar het verlangen in mijne ziel groeide en ik zijne vrees voelde, zeide ik: „Wees sterk, mijn zoete broeder, want spoedig zullen wij tot de bruiloft gekomen zijn. Gij zult gaan gebaad in het zoete bloed van den Zoon van God, met den zoeten naam van Jezus en ik wil dat die naam nooit uit uw geheugen zal gaan. Ik wacht u op de plaats der gerechtigheid." Begrijp nu, mijn vader en zoon, dat toen zijn hart alle vrees verloor en zijn gelaat ging over van droefheid in vreugde; hij genoot, hij jubelde en zeide: „Vanwaar komt mij zooveel genade, dat de zoetheid van mijne ziel mij zal wachten op de heilige plaats der gerechtigheid?" Gij ziet, dat hij gekomen was tot zooveel licht, dat hij de plaats van de gerechtigheid heilig noemde! En hij zeide: „Ik zal gaan sterk en vol vreugde en het schijnt mij nog duizend jaren voor dat ik daar zal kunnen komen, wanneer ik er aan denk, dat gij er mij zult wachten." En hij zeide woorden zoo vol zoetheid, dat de goedheid van God zich met geweld daaruit kennen deed.

Ik wachtte hem dus op de plaats der gerechtigheid en ik wachtte daar in voortdurend gebed en in de tegenwoordigheid van Maria en van Catharina, maagd en martelares. Maar vóór hij gekomen was bukte ik mij en strekte den hals uit op het blok, maar waar ik mijn hart op gezet had gebeurde niet. Daarop bad ik en smeekte met aandrang en zeide: *Maria!* want ik wilde deze genade, dat hem in het uiterste oogenblik zou worden gegeven licht en vrede des harten en dat ik hem daarna zou zien geraken tot zijn einddoel. Toen werd door de zoete belofte, die mij gedaan was mijne ziel zoozeer vervuld, dat ik geen schepsel zag, hoewel een menigte volks daar was.

Daarna kwam hij, zacht als een lam; toen hij mij zag begon hij te lachen en wilde dat ik het teeken des kruises over hem zou maken. En toen hij dat teeken ontvangen had, zeide ik: „Op ter bruiloft, mijn zoete broeder, want spoedig zult gij zijn in het eeuwige leven." Hij knielde neer met groote zachtmoedigheid en ik strekte zijn hals uit en ik boog mij over hem en herinnerde hem het bloed van het Lam. Zijn mond zeide niets anders dan Jezus en Catharina en terwijl hij dit zeide ontving ik zijn hoofd in mijne handen. En ik richtte het oog op de goddelijke goedheid en zeide: „Ik wil." En op dat oogenblik zag ik den God-Mensch zooals men zien zou het licht van de zon. Zijn zijde was geopend en Hij ontving het bloed. In dat bloed was een vuur van heilig verlangen uit genade aan de ziel gegeven en daarin verborgen en dat ontving Hij in het vuur van Zijn goddelijke liefde. Nadat Hij had aangenomen het bloed en het verlangen ontving Hij de ziel, die Hij legde in het open toevluchtsoord van Zijne zijde, waardoor de Eerste Waarheid wilde aantoonen, dat Zij haar ontving enkel uit genade en barmhartigheid en door geen enkele andere werking.

O, hoe onschatbaar en hoe zoet om te zien was de goedheid van God! met hoeveel zoetheid en liefde verwachtte Hij deze ziel gescheiden van het lichaam. Hij wendde het oog van Zijne barmhartigheid naar haar, toen zij binnenging in de Zijde gebaad in haar bloed, dat waarde had gekregen door het bloed van den Zoon van God. Zoo werd hij ontvangen door God uit kracht van Zijn almacht (want daardoor kon God dat doen), en de Zoon, de Wijsheid en het vleeschgeworden Woord, gaf hem en deelde hem mede de gekruisigde liefde, waarmede Hij den pijnlijken en schandelijken dood aannam uit gehoorzaamheid jegens den Vader en voor het nut van de

menschelijke natuur en van het menschelijk geslacht; en de handen van den Heiligen Geest drukten hem naar binnen.

Maar hij maakte een gebaar zoo zoet, dat het was om duizend harten naar zich toe te trekken, en ik verwonder mij daar niet over, want hij proefde reeds de goddelijke zoetheid. Hij wendde zich om, zooals doet de bruid wanneer zij is gekomen aan de deur van den bruidegom, zij wendt dan het oog om en het hoofd, zij buigt zich voor degenen, die haar begeleid hebben en door haar gebaar toont zij teekenen van dankbaarheid.

Toen hij gekomen was tot de rust, verkwikte zich mijne ziel in vrede en kalmte en in zulk een geur van bloed, dat ik het niet over mij kon verkrijgen mij te ontdoen van zijn bloed, dat op mij was gekomen.

Helaas, ik ellendige ellendelinge! ik wil niets meer zeggen. Met de grootste afgunst bleef ik op de aarde. En het schijnt mij, dat de eerste steen reeds gelegd is; verwonder u daarom niet wanneer ik u niets anders opleg, dan u te zien vernietigd in het Bloed en in het vuur, dat uitgestort wordt door de Zijde van den Zoon van God. Dus geen onachtzaamheid meer, mijne: zoetste zonen, omdat het Bloed begint uit te storten en te ontvangen het leven. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) Nicolaas Tuldo, een jong edelman uit Perugia, had tegen de toenmalige regeering van Siëna gesproken, waarvoor hij gevangen genomen en ter dood veroordeeld werd. De onrechtvaardigheid van dit oordeel had den jongen man zoo buiten zich zelven gebracht, dat hij alle hulp van den godsdienst afwees en God en de menschen vervloekte. Slechts aan Catharina gelukte het hem tot kalmte te brengen. In dezen brief verhaalt zij de bijzonderheden van zijne terechtstelling.

(2) Zij zinspeelt hier op den dood van Nicolas Tuldo, dien zij gaat verhalen.

(3) Zij wil zeggen, dat zij vooral den geestelijken slaap wil vluchten.

Aan Raimondo van Capua van de Orde der Predikheeren.

Van de volharding in den tegenspoed. Zij verhaalt van haar lijden en geeft Broeder Raimondo haar laatste vermaningen.

In den naam van Jezus Christus, den Gekruisigde, en van de zoete Maria.

Dierbaarste en zoetste Vader in Christus, den zoeten Jezus. Ik, Catharina, dienstmaagd en slavin van de dienaren van Jezus Christus, schrijf aan u in Zijn kostbaar Bloed, met den wensch u te zien een zuil nieuw gegrondvest in den tuin van de Heilige Kerk, zooals het past aan den trouwen bruidegom der Waarheid, die gij moet zijn; en dan zal mijne ziel zich zalig prijzen. En daarom wil ik niet, dat gij het hoofd om zult wenden in geen enkele wederwaardigheid of vervolging, maar ik wil dat gij zult roemen in de wederwaardigheden, Want in het uithouden toonen wij onze liefde en onze volharding en geven wij eer aan den naam van God en niet op eene andere wijze. Nu is het de tijd, dierbaarste Vader, om zich zelf geheel te verliezen en om in het geheel niet aan zich zelf te denken, zooals deden die glorierijke arbeiders, die met zooveel liefde en verlangen bereid waren hun leven te geven, die voortdurend en met groote nederigheid bleven bidden, volhielden tot in den dood en met hun bloed den tuin besproeiden. Pas op dat ik niet zie, dat gij vreesachtig zijt, noch dat uw schaduw u angst aanjaagt, maar wees een manmoedig strijder en werp nooit af het juk van de gehoorzaamheid, dat u is opgelegd door den hoogepriester. En in de Orde moet gij u toeleggen op hetgeen gij ziet, dat strekt tot de eer van God, want dit wordt van ons geëischt door de groote

goedheid van God, die ons voor geen ander doel daar geplaatst heeft. Zie in welken nood de Heilige Kerk zich bevindt, wij zien haar geheel alleen, geheel verlaten. Dit heeft de Waarheid duidelijk aangetoond, zooals ik u in een anderen brief heb geschreven. En zooals de Bruid geheel is verlaten, zoo is ook haar Bruidegom.

O, zoetste Vader, ik zal u niet verzwijgen de groote geheimen van God, maar ik zal ze u verhalen zoo kort als ik kan en in zoover de menschelijke tong het kan verhalen en uitdrukken. En ook zal ik u zeggen, wat ik wil dat gij doen zult. Maar ontvang zonder smart, hetgeen ik u zeggen zal, want ik weet niet, wat de goddelijke goedheid met mij zal doen, mij hier laten blijven of mij tot haar terugroepen.

Vader, mijn vader en mijn zoetste zoon, van den dag der Besnijdenis tot op dezen heeft God bewonderenswaardige geheimen gewerkt, zoodat de tong niet voldoende zal zijn om ze te verhalen. Maar laten wij dien geheelen tijd voorbijgaan. Wij komen dan aan den Zondag van Sexagesima, op welken dag, zooals ik u in het kort zal schrijven, de geheimen plaats hadden, die gij zult hooren, en het schijnt mij dat hij nog nooit een dusdanig voorval heeft meegebracht. Want zoo hevig was de pijn van mijn hart, dat mijn kleed werd stukgereten door dat ik er zoo hevig aan had getrokken, terwijl ik mij zelf in de kapel heen en weer wierp zooals iemand, die in krampen ligt. Indien iemand mij had vastgegrepen, hij zou mij werkelijk het leven genomen hebben. Toen daarop de Maandag gekomen was, moest ik des avonds schrijven aan den Christus op aarde *(1)* en aan drie kardinalen. Toen liet ik mij helpen en ging naar de cel. En nadat ik geschreven had aan den Christus op aarde, was het mij onmogelijk nog meer te schrijven, zoo hevig waren de pijnen, die altijd sterker werden in mijn lichaam. En na een korten tijd begon het verschrikkelijke van de duivelen op zulk eene wijze, dat het mij geheel verdoofde. Het was of zij woedend waren tegen mij, omdat ik, aardworm, de oorzaak zou geweest zijn, dat hun ontrukt was iets, dat zij lang hadden bezeten in de Heilige Kerk. En zoo hevig was dat verschrikkelijke gevoegd bij de lichamelijke smart, dat ik uit de cel wilde vluchten en naar de kapel gaan, alsof de cel de oorzaak van mijne pijnen ware geweest. Ik richtte mij dus op en daar ik niet kon loopen, steunde ik op mijn zoon Barduccio. Maar spoedig werd ik ter aarde geworpen en nadat ik neergeworpen was, scheen het mij alsof mijne ziel het lichaam had verlaten. Niet dat zij werkelijk het lichaam had verlaten, want dan smaakte mijne ziel het geluk der onsterfelijken en ontving met hen samen het hoogste goed. Maar nu scheen zij een afgescheiden ding, want in het lichaam scheen zij niet te wezen, maar zij zag mijn lichaam alsof het dat van een ander geweest ware. En toen mijne ziel de smart zag van dengene, die met mij was, wilde ik weten of ik mijn lichaam kon gebruiken om hem te zeggen: „Mijn zoon vrees niet," maar ik zag niet, dat het de tong of eenig ander lichaamsdeel kon bewegen, het was als een lichaam gescheiden van het leven.

Ik liet dus het lichaam voor wat het was en richtte mijn verstand op den afgrond van de Drievuldigheid. Mijn geheugen was vervuld met de herinnering aan de nooden der Heilige Kerk en aan die van geheel het volk der Christenen. En ik schreeuwde in Zijn aangezicht en met vertrouwen vroeg ik om de goddelijke hulp, ik stelde Hem mijne wenschen voor, ik deed Hem geweld aan mij beroepende op het Bloed van het Lam en op de smarten door Hem gedragen. En ik bad zoo dringend, dat het mij scheen, dat Hij mijne smeekingen niet zou kunnen versmaden. Daarna bad ik voor u allen en vroeg, dat in u Zijn wil en mijne wenschen zouden worden vervuld. Toen vroeg ik, dat Hij mij zoude verlossen van de eeuwige verdoemenis. En in dezen toestand bleef ik zulk een langen tijd, dat de familie mij beweende als een doode.

Ondertusschen was de woede der duivelen bedaard. Toen kwam voor mijne ziel de tegenwoordigheid van het nederig Lam, dat zeide: „Twijfel er niet aan, dat ik uwe wenschen en die van mijne andere dienaren zal vervullen. Ik wil, dat gij zien zult, dat ik een goede meester ben. Ik

handel als de pottebakker, die zijn kruiken vormt en vervormt naar dat het hem goeddunkt. Deze mijne kruiken kan ik vernietigen en weer opnieuw maken en daarom neem ik de kruik van uw lichaam en ik vorm het opnieuw in den tuin van de Heilige Kerk, op eene andere wijze dan de vorige." En de Waarheid mij nu dwingende op een liefelijke wijze en door zoete woorden, die ik niet zal zeggen, begon het lichaam weer een weinig te ademen en blijk te geven, dat de ziel in haar omhulsel was teruggekeerd. Ik was toen vol bewondering, en de pijn bleef in mijn hart en nog heb ik ze daarin. leder genot, iedere verfrissching en ieder voedsel werden van mij weggenomen en toen ik daarop naar boven werd gebracht, scheen de kamer vol duivelen en zij begonnen mij een nieuwen slag te leveren, den ergsten, dien ik ooit had doorstaan. Zij wilden mij doen gelooven en doen zien, dat ik niet zou zijn degene, die in mijn lichaam was, maar een onzuivere geest. *(2)* Met een zoete teederheid riep ik toen om de goddelijke hulp, maar daarom toch niet weigerend de lasten te dragen, zeide ik: „God kom mij ter hulp, Heer haast u mij te helpen. Gij hebt toegelaten, dat ik alleen zou zijn in dezen strijd, zonder de verfrissching van den Vader mijner ziel, waar ik van beroofd ben door mijne ondankbaarheid."

Twee dagen en twee nachten gingen voorbij in dezen storm. Het is waar dat de geest en het verlangen geen letsel ontvingen doch steeds gericht bleven op hun doel, maar het lichaam scheen steeds af te nemen. Op den dag van Maria Zuivering wilde ik de Mis hooren. Toen werden alle geheimen vernieuwd en God toonde mij de groote nood, die er was, zooals ook later bleek. want Rome was op het punt in opstand te komen. Er werd gesproken buitensporig en met veel oneerbiedigheid. Maar God heeft balsem op hunne harten gelegd en ik geloof dat wij een goed einde zullen hebben. *(3)* Toen legde God mij deze verplichting op, dat ik gedurende den geheelen heiligen Vastentijd, de wenschen van onze familie moest laten opofferen en dat ik Hem iederen dag tot deze intentie een Mis moest laten opdragen, dat wil zeggen, dat dit alles wezen moest alléén voor de Heilige Kerk. En dat ik iederen morgen bij het aanbreken van den dag een Mis moest hooren; gij weet, dat dit voor mij iets onmogelijks is, maar voor de gehoorzaamheid aan Hem is niets onmogelijk.

Het verlangen heeft zoozeer vorm aangenomen, dat het geheugen niets anders kan bevatten, het verstand niets anders kan zien en de wil niets anders meer kan wenschen. Niet dat ik daarom afkeerig ben van de dingen hier beneden, maar in het verkeer met die ware burgers, wil noch kan de ziel genot vinden in hun geluk, maar slechts in den honger, die zij gehad hebben toen zij nog pelgrims in reizigers waren in dit leven.

Op deze en op vele andere wijzen, die ik niet kan verhalen, wordt mijn leven verteerd en vloeit het henen voor deze zoete Bruid; bij mij geschiedt dit op deze wijze, bij de glorierijke martelaren door het storten van hun bloed. Ik bid de goddelijke Goedheid, dat Zij mij spoedig de verlossing van Haar volk doe zien.

Toen het uur der terzen was gekomen en ik opstond na de Mis bijgewoond te hebben, zoudt gij hebben gemeend een doode naar de Sint Pieter te zien gaan, en daar ga ik wederom werken in het scheepje van de Heilige Kerk. Dit houd ik vol tot het uur der Vespers en ik zou noch des daags, noch des nachts van deze plaats willen gaan, tot ik het volk een weinig gekalmeerd zou zien en vast verbonden met hunnen Vader. *(4)*

Mijn lichaam blijft zonder elk voedsel, zelfs zonder een slok water. Mijne lichamelijke smarten zijn zoo hevig als ik ze nog nooit heb verdragen, zoo zelfs, dat mijn leven hangt aan een haar.

Ik weet nu niet wat de goddelijke goedheid met mij wil doen, maar naar mijn gevoel alleen te oordeelen zeg ik, dat ik den goddelijken wil wel voel; wat mijn lichamelijk gevoel betreft, schijnt

het mij, dat ik dit in dezen tijd zal moeten bevestigen door een nieuw martelaarschap in de zoetheid van mijne ziel, dat is in de Heilige Kerk. Wellicht zal God mij daarna met Zichzelf *(5)* doen verrijzen en een einde maken aan mijne ellenden en aan mijne gekruisigde verlangens of Hij zal zijne gewone wijzen gebruiken om mijn lichaam weer te omgorden. Ik heb aan Zijne barmhartigheid gebeden en ik bid nog daarom, dat Zijn wil in mij moge vervuld worden en dat ik u, noch de anderen als weezen moge achterlaten. Maar richt u steeds in een waar en volmaakt licht langs den weg van de leer der waarheid en ik ben er zeker van, dat mijn wensch zal verhoord worden.

Nu bid ik en smeek ik u, mijn Vader en mijn zoon, mij gegeven door de zoete Moeder Maria, dat indien God het oog Zijner barmhartigheid naar mij zal wenden, gij uw leven zult hernieuwen. Dat gij dood zult zijn voor ieder zinnelijk gevoel en dat gij u geheel zult werpen in het scheepje der Heilige Kerk. Dat gij steeds voorzichtig in uwe gesprekken zult zijn; in de werkelijke cel kunt gij slechts weinig verblijven, maar ik wil, dat gij steeds zult bezitten de cel van het hart en dat gij deze steeds met u zult omdragen. Want gij weet, dat als wij ons naar het innerlijke samentrekken, onze vijanden ons dan niet kunnen schaden. Dan moet iedere oefening, die gij zult volbrengen, gericht en geregeld zijn volgens God. Ook bid ik u, dat gij uw hart zult doen rijpen tot een heilige en ware voorzichtigheid, dat uw leven een voorbeeld moge zijn voor de oogen der wereldlingen en dat gij u nooit wilt voegen naar de gebruiken der wereld. En dat in u vernieuwd en verfrischt worde met een ware en volmaakte nederigheid, de mildheid tegenover de armen, die gij steeds hebt getoond en de vrijwillige armoede, die gij hebt beoefend. Dat geen enkele eer of verheffing, die God u moge geven u doe verflauwen, maar verdiep u in het dal van de nederigheid, u verheugende aan de tafel van het heilig kruis. Neem daar de spijze van uwe ziel en omhels er de moeder, het nederige, getrouwe en voortdurende gebed, gepaard aan het heilige waken en draag iederen dag de Mis op indien noodzakelijke dingen het u niet beletten. Vlucht het ijdele en lichtzinnige gepraat maar wees bezadigd in het spreken en in alle andere dingen en toon dit bij elke gelegenheid. Werp van u iedere teederheid voor u zelf en iedere slaafsche vrees, want zulke menschen heeft de zoete Kerk niet noodig maar wel heeft zij behoefte aan personen, die wreed zijn voor zich zelf en vol zachtheid voor haar. Dit zijn de dingen, die ik u vraag te beoefenen met groote zorg.

Ik vraag u, dat gij bezit zult nemen van het boek en al het geschrevene, wat gij van mij zult vinden, gij broeder Bartholomeus, *(6)* broeder Thomas en de Meester. Doe er mee te samen met Meester Thomas, wat gij ziet, dat het meest zal strekken tot Gods eer. Ik vond er in eenige verkwikking. Ook verzoek ik u, dat indien het u mogelijk is, gij de herder en bestuurder wilt zijn van deze familie, dat gij een vader voor hen wilt wezen en hen wilt bewaren in de vreugde der liefde en in eene volmaakte vereeniging, zoodat zij niet zullen zijn noch blijven als verstrooide schapen zonder herder.

Ik geloof dat ik voor hen en voor u na mijn dood meer zal kunnen doen dan tijdens het leven. Ik zal de Eeuwige Waarheid bidden, dat Zij iedere volheid van genade en alle gaven, die Zij aan mijne ziel zou hebben gegeven op u allen wille overstorten opdat gij lichten zult zijn, geplaatst op den kandelaar. Ik vraag u, dat gij den Eeuwigen Bruidegom wilt bidden, dat ik op mannelijke wijze mij moge onderwerpen aan Zijn wil en dat Hij mij de menigte van mijne ongerechtigheden vergeve. En ik bid u, dat gij mij vergeven wilt iedere ongehoorzaamheid, oneerbiedigheid en ondankbaarheid, die ik tegen u heb bedreven en iedere smart en bitterheid, die ik u mogelijk heb aangedaan en de weinige zorg, die ik heb gehad voor ons heil. En ik vraag u om uwen zegen.

Bid veel voor mij en laat voor mij bidden om de liefde van Christus, den Gekruisigde. Vergeef mij, dat ik u smartelijke woorden heb geschreven, ik schrijf ze niet om u smart aan te doen maar omdat ik in twijfel ben en niet weet, wat de goedheid van God met mij zal doen. Ik wil mijn plicht gedaan

hebben. En wees er niet bedroefd over, dat wij wat het lichaam betreft van elkander zijn gescheiden. Uwe tegenwoordigheid zou mij een groote troost zijn, maar meer troost en vreugde geeft het mij de vruchten te zien van hetgeen gij werkt in de Heilige Kerk. En ik bid u zeer dringend, dat gij u hard aan het werk zult zetten, want nog nooit had zij zooveel behoefte daaraan en wijk voor geen enkele vervolging zonder de toestemming van onzen Heer, den Paus.

Versterk u in Christus, den zoeten Jezus, zonder eenige bitterheid. Meer zeg ik niet. Volhard in de heilige en zoete genieting van God. Jezus zoet, Jezus de Liefde.

(1) De paus.

(2) Haar levensbeschrijver Raimond van Capua zegt, over haar laatsten strijd met de duivelen sprekend, dat dezen haar op een ijzingwekkende manier toebrulden: „Vervloekte, gij hebt ons tot heden vervolgd altijd en overal, maar de tijd is gekomen, waarop wij ons op u zullen wreken. Gij verjaagt ons van hier, maar wij zullen u uit het lichamelijk leven verdrijven."

(3) De aanhangers van Clemens VII hadden een ernstig oproer in Rome op touw gezet. Samenzweerders drongen het Vaticaan binnen, maar bij het zien van Urbanus, gezeten op den troon en bekleed met de insignen zijner waardigheid, weken zij terug. Catharina had hem beschermd met hare gebeden en door het offer van haar eigen leven.

(4) Raimond van Capua zegt hieromtrent: lederen morgen ging zij naar de kerk van Sint Petrus, Prins der apostelen, zij hoorde er de heilige Mis, bad zeer lang en tegen het uur der Vespers keerde zij naar huis terug, waar zij voortdurend te bed bleef. Al degenen, die haar op het smartbed zagen, meenden dat zij zich niet meer zou kunnen bewegen en toch stond zij den volgenden morgen op en legde zeer snel te voet den afstand af, die de kerk van Sint Petrus van hare woning scheidde, een afstand, dien een sterke man niet zonder vermoeienis aflegt. Slechts enkele dagen vóór haar dood verliet zij op een waarschuwing van den hemel haar bed niet meer.

(5) Zij zinspeelt op het naderend Paaschfeest.

(6) De personen, die de heilige Catharina hier noemt, zijn: Broeder Bartholomeus van Siëna, die een der getuigen was bij het proces van hare heiligverklaring te Venetië, Broeder Thomas Nacci Caffarnini, die een supplement heeft geschreven op het werk van Broeder Raimundus, of wel Broeder Thomas, haar biechtvader. Degene die men de Meester noemde was Johannus Tantucci, kluizenaar van Sint Augustinus. Meester Thomas was Thomas Buonoconti, leerling van de heilige of wel Thomas Pietro, secretaris van Urbanus VI.

Aan Raimondo van Capua. *(1)*

Zij spreekt over het lijden, dat zij te verdragen heeft gehad voor de Heilige Kerk.

Altijd werd ik gepijnigd door het gekruisigd verlangen, dat opnieuw in mij was geboren in het aangezicht van God, omdat het licht van het verstand zich had gericht op de eeuwige Drievuldigheid. En in dien afgrond zag ik de waardigheid van het redelijk schepsel en de ellende, waarin de mensch valt door de schuld der doodzonde en de noodzakelijkheid der Heilige Kerk, die God mij toonde in zijn schoot. Ook zag ik, dat niemand kan komen tot het proeven der schoonheid van God in den afgrond van de Drievuldigheid, zonder de tusschenkomst van die zoete Bruid, omdat allen moeten gaan door de poort van den gekruisigden Christus en dat die poort zich nergens anders bevindt dan in de Heilige Kerk. Ik zag, dat deze Bruid het leven gaf omdat Zij in zich zooveel leven heeft, dat niemand Haar kan dooden; en dat Zij gaf kracht en licht en dat er niemand is die Haar kan verzwakken en verduisteren in Haar zelve. En ik zag, dat Haar vruchten nooit ontbreken, maar steeds aangroeien.

Toen sprak de eeuwige God: „Al deze waardigheid, die uw verstand niet zou kunnen begrijpen is u gegeven door mij. Kijk dus toe met smart en met bitterheid en gij zult zien, dat men niet tot deze Bruid gaat, dan om Haar uiterlijk kleed, dat is om Haar tijdelijke macht. En gij zult zien, dat Zij

ontbloot is van degenen, die haar doel zoeken, dat is de vrucht van het Bloed. Degene, die niet met zich draagt de schat der liefde met ware nederigheid in het licht van het heiligste geloof, zal geen deel hebben aan deze vrucht in het leven maar in den dood; hij zou doen als de dief, die neemt, wat niet het zijne is. Want de vrucht van het Bloed is voor degenen, die den schat der liefde dragen, omdat de Kerk is gegrondvest op de liefde en dat is de liefde. En uit liefde wil ik, zegt de eeuwige God, dat eenieder Haar geve, zooals ik geef om uit te deelen aan mijne dienaren op verschillende wijzen, naar dat zij ontvangen hebben. Maar ik beklaag er mij over, dat ik zulke dienaren niet vind. Het schijnt, dat een ieder Haar heeft verlaten, maar ik zelf zal Haar herstellen."

En daar de smart en het vuur van het verlangen aangroeiden, schreeuwde ik in het aangezicht van God, zeggende: „Wat kan ik doen, o onschatbaar vuur?" En Zijne goedheid antwoordde: „Offer mij opnieuw uw leven. En gun u zelve nooit rust, daarvoor heb ik u gesteld en aangewezen, u en al degenen, die u volgen, en die u zullen volgen. Geeft dus acht gij allen nooit te verflauwen, maar steeds uwe verlangens te doen groeien, want met teederheid en liefde zorg ik er voor u ter hulp te komen met mijne genade naar het lichaam, zoowel als naar de ziel. En opdat uwe geesten niet bezig zouden zijn met iets anders, heb ik daarin voorzien, doordat ik een brandend verlangen heb gegeven aan haar, die ik heb gesteld om u te leiden en omdat ik door vele geheimen en op nieuwe wijzen haar tot mij heb getrokken en haar heb aangesteld voor dit werk. Zoodat zij mijne Kerk dient door het lichaam voor haar op te offeren. Gij moet Haar *(2)* dienen door een voortdurend en nederig gebed en door die oefeningen, die noodig zullen zijn en die u zullen opgelegd worden door mijne goedheid, aan een ieder naar zijn graad.

„Gij dus wijd uw leven, uw hart en uwe liefde geheel en al aan deze Bruid, zonder eenige gedachte aan u zelve. Richt uwen blik in mij en zie den Bruidegom van deze Bruid, dat is de Hoogepriester en zie zijne heilige en goede meening, die waarlijk buiten mate groot is. En zooals alleen is de Bruid, zoo ook is de Bruidegom. *(3)* Ik laat toe, dat door de geweldige middelen, die hij gebruikt, en door de vrees, die hij zijne ondergeschikten inboezemt, hij de Kerk reinigt. Er zullen anderen komen, die met liefde Haar zullen begeleiden en vervullen. Het zal gaan met deze Bruid, zooals het gaat met de ziel: In het eerst treedt de vrees er binnen en ontdoet haar van de ondeugden, daarna vervult haar de liefde en deze bekleedt haar met deugden. Dit alles zal geschieden door het zoete lijden, want dat is zoet en liefelijk voor degenen, die zich voeden aan Hare borst.

Maar ga en zeg aan mijn plaatsbekleeder, dat hij zacht zij zooveel als hem mogelijk is en dat hij den vrede geve aan ieder die hem wil ontvangen. En zeg aan de zuilen der Heilige Kerk, *(4)* dat indien zij de verwoestingen willen herstellen, zij zich moeten vereenigen en een mantel vormen, die de dingen bedekt, die gebreken schijnen in hunnen Vader. En dat zij een geregeld leven leiden, zij en ook hunne omgeving, dat zij mij vreezen en mij beminnen, dat zij één van zin zijn, zich zelf verloochenend. Wanneer zij dit doen, zal ik, die ben het Licht, hun het licht geven, dat noodig is voor de Heilige Kerk; en wanneer zij met elkaar in ware eensgezindheid hebben gezien, wat er moet worden gedaan, dat zij dit dan snel, met vuur en met groote vastberadenheid aan mijnen plaatsbekleeder voorstellen. Deze zal dan geen tegenstand kunnen bieden aan hunnen goeden wil, want hij heeft een goede en heilige meening."

De taal is niet in staat om te verhalen zoovele geheimen, om uit te drukken wat het verstand schouwde, wat de liefde ontving. De dag ging voorbij en ik was nog immer verzonken in aanschouwing en bewondering, en de avond kwam. Ik voelde mijn hart zoozeer door de liefde getrokken, dat ik geen weerstand kon bieden en mij naar de plaats van het gebed begaf en toen voelde ik in mij komen de wetenschap, dat de tijd van mijnen dood daar was. Ik knielde neer met groot berouw want ik verweet mijzelf, dat ik de Bruid van Christus had gediend met onwetendheid en onachtzaamheid en dat ik de oorzaak was geweest, dat anderen dit eveneens gedaan hadden.

Toen ik opstond met deze gedachten vóór het oog van mijn verstand, zooals ik ze heb verteld, plaatste God mij vóór zich, hoewel ik altijd in Zijne tegenwoordigheid ben, omdat Hij ín zich elk ding bevat. Maar dit geschiedde nu op eene nieuwe wijze, alsof het geheugen, het verstand en de wil niets meer te maken hadden met mijn lichaam. En ik aanschouwde de Waarheid in zooveel licht, dat in dien afgrond werden vernieuwd alle geheimen van de Heilige Kerk en al de genaden, die ik gedurende mijn leven heb ontvangen, zoowel de vroegere als de tegenwoordige en ook de dag waarop God mijne ziel nam tot Zijne Bruid.

Maar dit alles werd verborgen voor mij door het vuur, dat in mij was aangegroeid en ook dacht ik er over, wat ik zou kunnen doen om mijzelf aan God op te offeren voor de Heilige Kerk en om de onwetendheid en de nalatigheid weg te nemen bij degenen, die God mij had toevertrouwd. Toen begonnen de duivelen verwoed tegen mij te brullen, omdat zij het vrije en brandende verlangen door de angst wilden tegenhouden en doen verflauwen. En zij sloegen op de schors, op mijn lichaam, maar mijn verlangen werd des te heviger ontstoken en ik schreeuwde: „O, eeuwige God, ontvang het offer van mijn leven in het mystieke lichaam van de Heilige Kerk. Ik heb niets anders te geven, dan hetgeen Gij zelf mij gegeven hebt. Neem dus mijn hart en pers het uit over het aangezicht van deze Bruid.” Toen, het oog van Zijne barmhartigheid op mij latende vallen, rukte de eeuwige God mij het hart uit en perste het uit over de Heilige Kerk. En met zooveel kracht had Hij het naar zich toe getrokken, dat indien Hij, niet willende, dat het omhulsel van mijn lichaam zou gebroken worden, het niet oogenblikkelijk had omgord met Zijne kracht, zou het leven zijn weggegaan. Toen brulden de duivelen nog heviger, alsof zij een ondragelijke smart voelden, zij spanden al hunne krachten in om mij angst aan te jagen en dreigden, dat zij een middel zouden gebruiken, waardoor hetgeen ik gedaan had niet ten uitvoer zou kunnen komen. Maar omdat de hel geen weerstand kan bieden aan de deugd der nederigheid in het licht van het allerheiligst geloof, verzamelde zich mijne ziel nog meer en streed met het zwaard van de vurige liefde; en in het aangezicht van de goddelijke Majesteit hoorde ik woorden zoo liefelijk en beloften, die groote vreugde gaven. En in waarheid was ik in zooveel geheimen, dat de taal niet meer toereikend is om ze uit te drukken.

Nu zeg ik: dank, dank aan den allerhoogsten en eeuwigen God, die ons geplaatst heeft op het slagveld als ridders, om te strijden voor de Bruid met het schild van het allerheiligste geloof. Ons is het veld gebleven door de deugd en de macht, die de duivel hebben overwonnen toen hij bezit had genomen van het menschelijk geslacht. Hij werd overwonnen niet door de deugd van de menschheid, maar door de deugd van de Godheid. De duivel zal dus niet worden overwonnen door het lijden van onze lichamen, maar door de deugd en het vuur der brandende en onschatbare liefde.

(1) Deze brief is eigenlijk een vervolg van de vorige.

(2) Hier wordt gemeend het feit, dat de Paus door allen werd verlaten.

(3) De Kerk.

(4) De cardinalen en andere prelaten.

Aanteekeningen

De lezer zal hebben bemerkt hoe de H. Catharina bij den aanvang van iederen brief zegt, dat zij schrijft in het kostbaar Bloed van Jezus Christus. Uit deze eigenaardigheid evenals uit vele andere gedeelten van hare brieven en uit hare levensbeschrijvingen blijkt, dat het Bloed van Christus is de atmosfeer, waarin zij ademde. Zij voelt zeer duidelijk, dat deze grondslag van het Christendom is de conditie van al hetgeen gebeurt door den wil of de toelating Gods. Haar geest is als het ware daarvan doortrokken. Haar levensbeschrijver, Kardinaal Capecelatro, verhaalt, dat zij gaande over een veld en daar ziende roode bloemen, loofde en prees het Bloed van Christus. Zoo is de altijd wederkeerende term in den aanvang van hare brieven, de wijding van haar werk in Christus.

Een andere eigenaardigheid is, dat zij den Paus herhaaldelijk toespreekt met: Vadertje, mijn zoete Vadertje. (Babbo mio dolce). Hoewel dit sommige lezers wellicht vreemd zal voorkomen, heb ik gemeend het te moeten behouden, omdat het niet alleen een uitvloeisel is van het spraakgebruik van den tijd, waarin zij leefde, maar meer voortkwam daaruit, dat Catharina alleen leefde als lid van de Kerk. Alle rampen, die de Kerk troffen, leed zij uit in haar persoon. De Paus is voor haar de Vadar bij uitnemendheid, daarom zegt zij in verheven eenvoud: Mijn Vadertje, mijn zoete Vadertje.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

De bij het titelblad zich bevindende afbeelding van de H. Catharina is genomen naar een schilderij door een harer leerlingen, Andrea Vanni, die een groot aandeel nam in de politieke verwikkelingen van zijn tijd en verschillende ambten bekleedde. Tweemaal heeft hij haar geschilderd, het eerste stuk ging door een brand verloren, het tweede, in 1367 ontstaan, waarna deze afbeelding is genomen en dat men meent later te zijn bijgeschilderd, bevindt zich in de kerk San Domenico te Siëna.

De beide andere illustraties, die tusschen den tekst zijn ingelascht, zijn reproducties van twee schoone schilderijen van Sodoma, die zich bevinden in de aan de heilige toegewijde kapel in de kerk San Domenico te Siëna. De afbeelding der onmacht, die eigenlijk de stigmatiseering voorstelt Is niet historisch. Deze gebeurtenis had plaats in de kathedraal te Pisa voor een oud kruisbeeld. Ook de voorstelling der wonderbare communie is uit de fantasie van den schilder voortgekomen. Verschillende malen werd aan Catharina op bovennatuurlijke wijze de Communie gebracht. Zoo geschiedde het eens dat gedurende een door haren biechtvader opgedragen Mis, haar op geheimnisvolle wijze een gedeelte van de hostie gebracht werd in een verafgelegen hoek van de kathedraal. De schilder heeft in zijne schilderij deze wonderbare momenten in het leven der heilige samengevat tot deze compositie. Beide werken behooren tot het schoonste wat Sodoma heeft gemaakt.

Deze schilder, eigenlijk Giovanni Bazzi geheeten, was een zeer eigenaardig man en leidde een lichtzinnig leven. Hij werd in 1477 te Vercelli in Lombardije geboren, studeerde te Milaan, waar de school van da Vinci bloeide en ging van daar naar Siëna, waar hij geruimen tijd woonde. Zijn grootste liefhebberij waren de wedrennen, waarbij hij dikwijls prijzen won. Hij bezat zelf een renstal en daarbij nog honden, katten, apen, raven en allerlei andere dieren. De monniken van het klooster te Montoliveto, waar hij tafreelen uit het leven van den heiligen Benedictus schilderde, noemden hem Mattaccio (groote dolkop). Hoe zijn leven ook moge geweest zijn, zijn werk is zeer zeker van hooge waarde, velen stellen hem niet veel lager dan Raphaël, en hoewel in sommige zijner figuren de uitdrukking der lichaamsschoonheid wellicht eenigszins naar het zinnelijke overhelt, is zijn werk doortrokken van een schoon religieus gevoel.

**xxxx

Inhoud

6 – Inleiding.
8 – Haar leven.

Brieven

21 – Aan Gregorius XI
23 – Aan Gregorius XI
26 – Aan Gregorius XI
28 – Aan paus Gregorius XI
29 – Aan Gregorius XI
30 – Aan Gregorius XI
31 – Aan Gregorius XI
33 – Aan Gregorius XI toen deze in Corneto was
35 – Aan Gregorius XI
37 – Aan Gregorius XI
38 – Aan Gregorius XI
40 – Aan Urbanus V
43 – Aan Urbanus V
44 – Aan Urbanus V
46 – Aan de Acht van den oorlog, gekozen door de stad Florence, op wier aandringen de Heilige naar Paus Gregorius XI ging.
47 – Aan den Koning van Frankrijk. (Karel V)
51 – Aan een man des Geestes te Florence.
52 – Aan Francesco da Montalcino, doctor in het burgerlijk recht
54 – Aan Broeder Wilhelmus van Engeland van de Minderbroeders van den Heiligen Augustinus.
57 – Aan den schilder, Meester Andrea di Vanni.
58 – Aan Vrouwe Agnesa da Toscanella, dienares van God en toonbeeld van boetvaardigheid.
62 – Aan Francesco, zoon van Heer Vanni Malavolti van Siëna.
63 – Aan Benincasa, haren broeder, toen deze in Florence was.
63 – Aan Benincasa, zoon van Jacomo, haren broeder.
64 – Aan drie van hare broeders in Florence.
65 – Aan Vrouwe Lapa, hare Moeder.
65 – Aan Vrouwe Lapa, hare Moeder, voor hare terugkomst uit Avignon.
66 – Aan Heer Ristoro, zoon van Pietro de Canigiano, te Florence.
69 – Aan Giovanni Perotti, leerlooier te Lucca en aan Vrouwe Lippa, zijne echtgenoote.
70 – Aan Broeder Matteo, zoon van Francesco Tolomei van de orde der Predikheeren.
74 – Aan Broeder Raimondo van Capua, van de orde der Predikheeren.
76 – Aan Raimondo van Capua van de Orde der Predikheeren.
80 – Aan Raimondo van Capua.
83 – Aanteekeningen